A. METADATA

- **Identified Topic:** Lovens formål (Formål med sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen)
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr. 103 (2008-2009), Innst. 87 L (2009-2010), SOM-2024-5413

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved anvendelse av loven generelt	skal loven bedre levekår, skape trygghet, muliggjøre et selvstendig liv og fremme overgang til arbeid	"Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet."
PLIKT	Ved tjenesteyting til barnefamilier	skal loven bidra til et helhetlig og samordnet tjenestetilbud	"Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud."
PLIKT	Ved forvaltning av loven generelt	skal loven bidra til likeverd, likestilling og forebygging	"Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Retningslinje for tolkning	Formålsbestemmelsen er det overordnede fundamentet og skal være retningsgivende for kommunens prioriteringer og ved tolkning av lovens enkeltbestemmelser.	"Formålsbestemmelsen uttrykker de sosialpolitiske mål for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen. Bestemmelsen vil være retningsgivende og veiledende for prioriteringer generelt og for tolking av de enkelte bestemmelser i loven."

SOM-2024-5413	Retningslinje for tolkning	Vurderinger og avgjørelser (for eksempel om økonomisk stønad etter §§ 18 og 19) skal alltid tolkes i lys av formålet om å bedre levekår og bidra til trygghet.	"Bestemmelsene må tolkes i samsvar med lovens formål om blant annet å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet og å bidra til likeverd, jf. § 1."
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Minstenivå / Sikkerhetsnett	Kommunen har et særskilt ansvar for å fange opp de som faller utenfor andre ordninger, ettersom loven skal fungere som samfunnets siste sikkerhetsnett.	"...viktig å understreke at kommunen etter loven har et ansvar for de som faller utenfor eller får utilstrekkelig hjelp etter andre hjelpeordninger. Loven skal være et sikkerhetsnett for de mest vanskeligstilte."
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Retningslinje for tolkning (Boligsosialt)	Målet om at den enkelte skal kunne leve og bo selvstendig, forplikter kommunen til å drive et aktivt boligsosialt arbeid og skal prege all tjenesteutforming.	"Når departementet nå foreslår å ta inn i formålsbestemmelsen formuleringen om at loven skal bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, er det for å understreke det ansvar kommunen har for blant annet å drive boligsosialt arbeid og hjelpe den enkelte til å mestre en selvstendig tilværelse. [...] Departementet mener formålet [...] skal være retningsgivende for utformingen av alle tjenester etter loven."
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Samarbeidsplikt	For at formålet skal oppfylles er det et krav at det kommunale NAV-kontoret (kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen) samarbeider på tvers med statlig NAV og øvrige kommunale instanser.	"Bestemmelsen understreker også at oppfyllelsen av lovens formål fordrer at kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen samarbeider med blant annet andre deler av kommunen og med arbeids- og velferdsetaten."

Innst. 87 L (2009-2010)	Målgruppefokus (Barn)	Loven og forvaltningen må ha særlig fokus på det særskilte behovet utsatte barn og unge har for helhetlig og samordnet oppfølging i hjelpeapparatet.	"Flertallet er av den oppfatning at med dette tillegget i § 1, peker man på det spesielle behov utsatte barn og unge, og deres familier har for samordnet og helhetlig oppfølging også i denne loven."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (The preparatory works explicitly state that fulfilling the purpose *requires* cross-sectoral collaboration within the municipality and with the state).
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** (While the Ombudsman uses § 1 as an interpretative tool in decisions, e.g., SOM-2024-5413, there are no specific cases merely correcting the administration of § 1 in isolation).

LEGAL OBJECT: § 1. Lovens formål

A. METADATA

Identified Topic: Lovens overordnede formål og tolkningsramme Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, SOM-2024-5413

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT / RETNINGSLINJE	Ved anvendelse av loven	skal loven forbedre levekår, trygghet og fremme samfunnsdeltakelse	"Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet."
PLIKT / RETNINGSLINJE	Ved tjenesteyting overfor familier med utsatte barn og unge	skal loven bidra til et helhetlig og samordnet tjenestetilbud	"Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud."
PLIKT / RETNINGSLINJE	Ved lovens generelle virkeområde	skal loven bidra til likeverd, likestilling og forebygging	"Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

SOM-2024-5413	**Tolkningsprinsipp**	**Forvaltningen må tolke bestemmelsene om individuelle sosiale tjenester (som §§ 18 og 19) i lys av lovens formål i § 1 for å sikre at vedtak bidrar til levekårsforbedring, likeverd, samt sosial og økonomisk trygghet.**	**"Bestemmelsene må tolkes i samsvar med lovens formål om blant annet å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet og å bidra til likeverd, jf. § 1."**

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

A. METADATA

Identified Topic: Lovens virkeområde (Sosialtjenesteloven) **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 16 L (2010-2011), Innst. 87 L (2009-2010), Sivilombudets uttalelser (SOM-2021-281, SOM-2024-3514), Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge (FOR-2011-12-16-1251).

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	For alle som oppholder seg i riket	gjelder lovens bestemmelser om tjenester	"Lovens bestemmelser om tjenester gjelder for alle som oppholder seg i riket."
SKJØNN	På personer som ikke er norske statsborgere, eller som ikke har bopel i riket	kan Kongen gi forskrifter som begrenser anvendelsen av loven	"Kongen kan gi forskrifter som begrenser anvendelsen av loven på personer som ikke er norske statsborgere, eller som ikke har bopel i riket."
SKJØNN	På personer som oppholder seg i utlandet, men som har tilknytning til riket / lovens anvendelse på Svalbard	kan Kongen også gi forskrifter om anvendelse av loven	"Kongen kan også gi forskrifter om anvendelse av loven på personer som oppholder seg i utlandet, men som har tilknytning til riket. Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Formål/Videreføring	Paragrafen er en direkte videreføring av reglene om virkeområde fra sosialtjenesteloven av 1991.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 1-2. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 1.5..."

SOM-2021-281	Saksbehandling (Lovlig opphold)	Nav har en selvstendig plikt til å foreta en foreløpig vurdering av om en søker har lovlig opphold etter utlendingsloven, for å avgjøre hvilke rettigheter vedkommende har etter sosialtjenesteloven, dersom utlendingsmyndighetene ennå ikke har fattet vedtak.	"Nav-kontoret må gjøre en vurdering av om søkeren har lovlig opphold for å kunne avgjøre om § 4 i forskriften om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge er oppfylt, og at dette innebærer at det må vurderes både om søkeren har dokumentert lovlig opphold utover tre måneder, og om nødvendig også dokumentert en varig oppholdsrett."
SOM-2024-3514	Saksbehandling (Nødhjelp ved ulovlig opphold)	For personer uten lovlig opphold som søker nødhjelp, plikter Nav og Statsforvalteren å ta selvstendig stilling til om og når personen i praksis kan forlate landet. Søknader kan ikke avslås med henvisning til at personen i stedet bør melde seg for politiet for internering.	"Nav og Statsforvalteren plikter å foreta en selvstendig vurdering av når den som søker om nødhjelp, i praksis kan forlate landet."

(Merk: Avgrensninger av lovens rettigheter basert på forskriftshjemmelen i § 2 er konkretisert i Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge (FOR-2011-12-16-1251)).

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** (The prep works primarily refer to the previous Act for substantive guidance, but concrete procedural rules regarding the assessment of legal stay are established through Ombudsman practice).
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES**

LEGAL OBJECT: § 2. Lovens virkeområde

A. METADATA

Identified Topic: Lovens virkeområde (Geographical and personal scope of the Act) Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "SOM-2021-281", "SOM-2024-3514"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når personer "oppholder seg i riket"	gjelder lovens bestemmelser om tjenester.	"Lovens bestemmelser om tjenester gjelder for alle som oppholder seg i riket."
SKJØNN (Delegert myndighet)	Gjelder personer "som ikke er norske statsborgere, eller som ikke har bopel i riket"	kan Kongen gi forskrifter som begrenser anvendelsen av loven.	"Kongen kan gi forskrifter som begrenser anvendelsen av loven på personer som ikke er norske statsborgere, eller som ikke har bopel i riket."
SKJØNN (Delegert myndighet)	Gjelder personer "som oppholder seg i utlandet, men som har tilknytning til riket" og for lovens anvendelse "på Svalbard"	kan Kongen gi forskrifter om lovens anvendelse.	"Kongen kan også gi forskrifter om anvendelse av loven på personer som oppholder seg i utlandet, men som har tilknytning til riket." "Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse på Svalbard."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2021-281	Saksbehandling / Utredningsplikt	Nav må foreta en foreløpig vurdering av om en søker har lovlig opphold etter utlendingsloven for å avgjøre rettigheter etter forskrift gitt i medhold av sosialtjenesteloven § 2, også der saken ikke er avklart av utlendingsmyndighetene.	"Det er derfor slik at NAV-kontorets vurdering av lovlig opphold skal gjøres etter forskriftens § 4, jf. sosialtjenesteloven § 2. Vilkårene for lovlig opphold [...] fremgår imidlertid av bestemmelsene i utlendingsloven"

SOM-2024-3514	Rettighetsbegrensning	Hovedregelen om at loven gjelder alle som oppholder seg i Norge begrenses av forskrift for personer uten lovlig opphold, som stiller strenge vilkår til nødhjelp inntil utreise.	"Sosialtjenestelovens regler om økonomisk sosialhjelp gjelder i utgangspunktet for alle som oppholder seg i Norge. Begrensninger følger av forskrift, jf. sosialtjenesteloven § 2 første ledd annet punktum."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: Sosialtjenesteloven § 3

A. METADATA

Identified Topic: Kommunens ansvar (Oppholdskommunens ansvar for sosiale tjenester)
Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Innst. 62 S (2022-2023)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For alle som oppholder seg i kommunen	er kommunen ansvarlig for å utføre oppgaver og yte tjenester	"Kommunen er ansvarlig for å utføre oppgavene etter denne loven som ikke er lagt til et statlig organ, og å yte tjenester etter loven til alle som oppholder seg i kommunen."
PLIKT	For den som oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester	skal tjenestene ytes av oppholdskommunen forut for inntaket	"For den som oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester, skal tjenestene likevel ytes av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester."
PLIKT	Etter utskriving fra institusjon/bolig med heldøgns omsorg	skal de sosiale tjenestene ytes av den kommunen der vedkommende tar opphold	"Etter utskrivingen skal de sosiale tjenestene ytes av den kommunen der vedkommende tar opphold."
RETT	Tar vedkommende opphold i den kommunen som institusjonen eller boligen ligger i	kan utgiftene kreves refundert av oppholdskommunen forut for inntaket	"Tar vedkommende opphold i den kommunen som institusjonen eller boligen ligger i, kan utgiftene kreves refundert av oppholdskommunen forut for inntaket."

RETT	Etter reglene i kommuneloven	kan kommunens myndighet delegeres til annet organ eller kommune	"Kommunens myndighet etter denne loven kan etter reglene i kommuneloven delegeres til et interkommunalt organ eller en annen kommune."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Refusjonsadgang ved utskriving	Kommunens rett til å kreve refusjon for sosiale tjenester fra en tidligere oppholdskommune er strengt begrenset til situasjoner der tjenestemottakeren velger å bosette seg i selve institusjonskommunen etter utskriving.	"Det er presisert at en kommunenes adgang til å kunne kreve utgifter til sosiale tjenester refundert av en annen kommune etter et institusjonsopphold er begrenset til de tilfellene der tjenestemottakeren tar opphold i institusjonskommunen."
Innst. 62 S (2022-2023)	Organiseringsfrihet vs. tilgjengelighet	Kommunen har frihet til å organisere sin virksomhet og ansvaret sitt etter § 3 slik de vil, men friheten begrenses av det absolutte kravet om at tjenestene skal være tilgjengelige og forsvarlige (f.eks. ved behov for akutt drop-in nødhjelp).	"Det følger av sosialtjenesteloven § 3 at kommunen er ansvarlig for å utføre oppgavene etter sosialtjenesteloven. Kommunene står med andre ord fritt til å organisere sin virksomhet [...] Videre følger det av sosialtjenesteloven § 4 at tjenester som ytes etter sosialtjenesteloven skal være forsvarlige."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (The preparatory works clarify the strict procedural and jurisdictional conditions required to claim reimbursement from another municipality). Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (Statens helsetilsyn and the Ombudsman have provided corrections/guidance dictating that despite the organizational freedom granted in § 3, municipalities must maintain basic availability, such as drop-in access for the most vulnerable).

A. METADATA

Identified Topic: Kommunens ansvar og oppholdskommuneprinsippet Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "LB-2020-151418"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For oppgaver som ikke er lagt til et statlig organ	skal kommunen utføre oppgavene og yte tjenester til alle som oppholder seg i kommunen	"Kommunen er ansvarlig for å utføre oppgavene etter denne loven som ikke er lagt til et statlig organ, og å yte tjenester etter loven til alle som oppholder seg i kommunen."
PLIKT	Når en person oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester	skal tjenestene ytes av kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket	"For den som oppholder seg i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester, skal tjenestene likevel ytes av den kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester."
PLIKT	Før utskriving, i forbindelse med utskriving og etablering	skal tjenestene ytes av kommunen som var oppholdskommune forut for inntaket	"Dette gjelder også tjenester før utskriving i forbindelse med utskriving og etablering."
PLIKT	Etter utskriving fra institusjon eller bolig	skal de sosiale tjenestene ytes av den kommunen der vedkommende tar opphold	"Etter utskrivingen skal de sosiale tjenestene ytes av den kommunen der vedkommende tar opphold."
SKJØNN	Hvis vedkommende etter utskriving tar opphold i den kommunen som institusjonen/boligen ligger i	kan utgiftene kreves refundert av oppholdskommunen forut for inntaket	"Tar vedkommende opphold i den kommunen som institusjonen eller boligen ligger i, kan utgiftene kreves refundert av oppholdskommunen forut for inntaket."

SKJØNN	Etter reglene i kommuneloven	kan kommunens myndighet delegeres til interkommunalt organ eller en annen kommune	"Kommunens myndighet etter denne loven kan etter reglene i kommuneloven delegeres til et interkommunalt organ eller en annen kommune."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
LB-2020-151418 (viser til Ot.prp. nr. 29 (1990-1991))	Ansvarsfordeling	Ansvarsregelen for institusjonsbeboere er begrunnet med å forhindre at vertskommuner påføres en urimelig økonomisk belastning, og for å unngå at tjenestemottakere blir kasteballer mellom kommuner.	"Utvalget mener at oppholdskommunen ikke bør ha ansvaret for personer som oppholder seg i kommunen på grunn av institusjonsoppholdet. Det vil etter utvalgets mening føre til en urimelig økonomisk belastning."
LB-2020-151418	Refusjon og avtaler	Kommuner kan i kraft av sin private autonomi inngå avtaler for å regulere den praktiske gjennomføringen av lovpålagte refusjonsplikter.	"Lagmannsretten legger til grunn at kommunene i kraft av sin private autonomi kan inngå slike avtaler... at selve refusjonsplikten bygget på loven, mens avtalen regulerte den praktiske gjennomføringen."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT 1: Sosialtjenesteloven § 4

A. METADATA

Identified Topic: "Krav til forsvarlighet i sosiale tjenester" Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)", "Prop. 24 L (2020-2021)", "SOM-2025-2104"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når tjenester ytes etter loven	skal de være forsvarlige	"Tjenester som ytes etter denne loven skal være forsvarlige."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Minstenivå	Kommunen må overholde en absolutt rettslig minstestandard for tjenestenes innhold. Å yte tjenester under denne nedre grensen er et direkte lovbrudd.	"Forsvarlighetskravet er en rettslig minstestandard, og setter en nedre grense for hva som kan aksepteres før det regnes som svikt i tjenestene. Å tilby tjenester som ikke er forsvarlige vil være et brudd på loven.",
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Organisering	Kommunen plikter å organisere forvaltningen og tjenestene slik at kravene til tilgjengelighet, kompetanse, innhold og omfang holdes på et forsvarlig nivå.	"Det er kommunen som er ansvarlig for at den er organisert på en slik måte at tjenestene som ytes er forsvarlige, både når det gjelder tilgjengelighet, kompetanse, innhold og omfang."
Prop. 24 L (2020-2021)	Skranke for sanksjon	Ved sanksjonering av vilkårsbrudd utgjør forsvarlighetskravet en absolutt nedre grense. Kommunen kan aldri redusere stønaden til et uforsvarlig lavt nivå.	"Videre vil forsvarlighetskravet, jf. sosialtjenesteloven § 4, sette grenser for hvor mye stønaden kan reduseres dersom vilkår brytes. Stønaden vil ikke kunne reduseres til et uforsvarlig lavt nivå."

SOM-2025-2104	Ansvar ved privatisering	Kommunen kan ikke fraskrive seg ansvaret for forsvarlighetskravet ved bruk av private tilbydere (f.eks. private botilbud). Kommunen må påse at tjenesten er forsvarlig og oppfyller saksbehandlingskrav.	"I tillegg til at kommunen må sørge for at det private botilbudet er forsvarlig i seg selv, jf. sotjl. § 4, må den sørge for at krav til saksbehandling bl.a. ved utestengelse og tilrettelegging for nytt tilbud oppfylles."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT 2: Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge § 4 *(Lagt til da kildene inneholder omfattende tolkning av denne bestemmelsen i Sivilombudets praksis).*

A. METADATA

Identified Topic: "Nødhjelp til personer uten lovlig opphold i riket" Source Anchors: "Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge (2011)", "SOM-2024-3514", "SOM-2021-281"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
BEGRENSNING	Når personen ikke har lovlig opphold i riket	har vedkommende kun krav på opplysning, råd og veiledning	"Personer som ikke har lovlig opphold i riket har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning."
RETT	Hvis personen står uten midler til livsopphold, ikke kan få statlig innkvartering og er i en nødssituasjon	har vedkommende rett til økonomisk stønad og hjelp til midlertidig botilbud	"Hvis en person som nevnt i første ledd ikke kan sørge for sitt livsopphold, og heller ikke kan få statlig innkvartering, har vedkommende i en nødssituasjon rett til økonomisk stønad og hjelp til å finne midlertidig botilbud i henhold til loven."

SKJØNN / PLIKT	Inntil utreise	kan det stilles krav til at personen aktivt bidrar til utreise	"Hjelp gis inntil vedkommende i praksis kunne forlatt landet. Det kan stilles krav om at vedkommende aktivt bidrar til egen utreise, blant annet kan det stilles krav om å skaffe nødvendige reisedokumenter."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2024-3514	Saksbehandling / Utredning	Nav og Statsforvalteren plikter å foreta en egen, selvstendig vurdering av når søkeren i praksis kan forlate landet, og kan ikke utelukkende vise til fravær av vedtak fra utlendingsmyndighetene.	"[O]mbudet mener at Nav og Statsforvalteren må foreta en egen selvstendig vurdering av om, og eventuelt når, en søker uten lovlig opphold i praksis kan forlate landet, jf. forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge § 4 annet ledd annet punktum."
SOM-2024-3514	Vilkår for stønad	Kommunen kan ikke avslå søknad om nødhjelp med den begrunnelse at søkeren "kan sørge for sitt eget livsopphold" ved å overgi seg til politiet for internering.	"Sivilombudet er kommet til at Statsforvalteren ikke kunne avslå søknaden om nødhjelp begrunnet med at klageren kunne sørge for sitt livsopphold ved å ta kontakt med politiet slik at de kunne vurdere pågripelse og internering etter utlendingsloven §§ 106 til 107."

SOM-2021-281	Saksbehandling / Prejudisiell vurdering	Nav må foreta en foreløpig vurdering av om en søker har lovlig opphold dersom dette ikke er formelt avklart. Et avslag kan ikke automatisk begrunnes med at søkeren mangler et fysisk oppholdskort.	"Nav kan ikke avslå en søknad om økonomisk stønad ved å vise til at søkeren ikke har fremlagt et varig oppholdsbevis eller varig oppholdskort etter utlendingsloven § 119. Nav må i tilfelle selv vurdere søkerens situasjon opp mot vilkårene for varig oppholdsrett etter utlendingsloven § 116."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (Ikke i forarbeidene til forskriften, men fastslått i Sivilombudets praksis). Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 4. Krav til forsvarlighet

A. METADATA

Identified Topic: Krav til tjenestenes kvalitet (Forsvarlighetskravet) **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen 2009 (Sosialtjenesteloven), Rundskriv R35-00 (gjengitt via Sivilombudet), Sivilombudets uttalelser SOM-2025-2104 og SOM-2024-5413.

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når tjenester ytes etter sosialtjenesteloven	skal tjenestene oppfylle kravet til forsvarlighet	"Tjenester som ytes etter denne loven skal være forsvarlige."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Sivilombudets uttalelse SOM-2025-2104	Tjenesteutførelse (Bruk av private)	Kommunen har det fulle ansvaret for at tjenestetilbudet i seg selv er forsvarlig, selv når utførelsen av tjenesten (f.eks. et midlertidig botilbud) er overlatt til en privat tilbyder.	"I tillegg til at kommunen må sørge for at det private botilbudet er forsvarlig i seg selv, jf. sotjl. § 4, må den sørge for at krav til saksbehandling bl.a. ved utestengelse og tilrettelegging for nytt tilbud oppfylles."
Rundskriv R35-00 pkt. 4.18.1.1 (gjengitt i SOM-2024-5413)	Saksbehandling / Begrunnelsesplikt	For at forsvarlighetskravet skal anses oppfylt ved utmåling av livsopphold, kreves det at forvaltningen gir en konkret og individuell begrunnelse for de hensynene som ligger til grunn for vurderingen av hva som er et forsvarlig livsopphold for den enkelte.	"Hensynene som ligger til grunn for vurderingen av hva som er et forsvarlig livsopphold for den enkelte skal begrunnes konkret og individuelt. Hvis dette ikke er gjort, eller vurderingen ikke er innenfor lovens formål og rammer, vil resultatet kunne bli at forsvarlighetskravet ikke er oppfylt."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (Kildematerialet inneholder ikke forarbeidsuttalelser til § 4, men prosessuelle krav utledes av rundskriv og Sivilombudet). **Did you find Court/Ombudsman corrections?** YES (Sivilombudet presiserer kommunens ansvar for forsvarlighet ved bruk av private aktører og tilknyttede saksbehandlingskrav).

LEGAL OBJECT: § 5

A. METADATA

Identified Topic: Internkontroll (Internal control)

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Innst. 322 L (2019-2020), Prop. 81 L (2019-2020), Prop. 87 L (2021-2022)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt for all virksomhet etter loven	skal kommunen ha internkontroll	"Kommunen skal ha internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 81 L (2019-2020)	Virkeområde (Scope)	Internkontrollplikten gjelder hele sosialtjenesteloven, ikke utelukkende de individuelle tjenestene i kapittel 4.	"Plikten til å føre internkontroll på sosialtjenesteområdet vil dermed ikke lenger være begrenset til virksomhet og tjenester etter sosialtjenesteloven kapittel 4 om individuelle tjenester, men omfatte hele loven."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Formål og innhold (Purpose)	Kommunen må systematisere ordinære ledelsesoppgaver for å sikre at lovens og forskriftenes krav etterleves.	"Internkontroll er et middel for kommunen til å sikre bedre styring med sine oppgaver etter sosialtjenesteloven, ved å systematisere ordinære ledelsesoppgaver og sikre at tjenestene utvikles og forbedres slik at kravene i lov og forskrifter etterleves."
Prop. 87 L (2021-2022)	Tilsynskontroll (Supervision)	Statsforvalteren kan føre tilsyn med at kommunens internkontroll sikrer etterlevelsen av pliktene tilknyttet individuelle tjenester.	"Statsforvalteren skal også føre tilsyn med kommunens internkontroll med pliktene etter kapittel 4, jf. kommuneloven § 25-1."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 5. Internkontroll

A. METADATA

Identified Topic: Internkontroll (Kommunens systemansvar og internkontrollplikt) Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "Sivilombudets uttalelse SOM-2025-7383"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For kommunens virksomhet etter loven	skal kommunen ha internkontroll	"Kommunen skal ha internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1."
PLIKT	Ved statlig tilsynsvirksomhet	skal statsforvalteren føre tilsyn med internkontrollen	"Statsforvalteren skal også føre tilsyn med kommunens internkontroll med pliktene etter kapittel 4, jf. kommuneloven § 25-1."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2025-7383	Ansvar og rutiner	Ledelsen har ansvaret for å kvalitetssikre saksbehandlingen (f.eks. klagesaker) og føre internkontroll for å unngå at menneskelige feil og manglende rutiner fører til lovbrudd.	"Årsaken til den lange saksbehandlingstiden var både manglende klagesaksrutiner og menneskelig feil [...] Manglende oppfølging fra leder førte til at disse manglene ikke var blitt fanget opp." "De påpekte at det er ledelsens ansvar å kvalitetssikre dette og føre internkontroll."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO *(Ingen forarbeider knyttet til § 5 er inkludert i det oppgitte kildematerialet).*

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES *(Sivilombudet har påpekt konkrete svikt i Nav-kontorets internkontroll knyttet til fraværende rutiner for klagesaksbehandling og manglende ledelsesoppfølging, jf. SOM-2025-7383).*

LEGAL OBJECT: § 6

A. METADATA

Identified Topic: Opplæring av kommunens personell (Sosialtjenesteloven) Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 322 L (2019-2020)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Alltid / Generelt	har kommunen ansvaret for	"Kommunen har ansvaret for nødvendig opplæring av kommunens personell i arbeids- og velferdsforvaltningen."
SKJØNN	Ved behov for nærmere regulering	kan Kongen gi forskrifter	"Kongen kan gi forskrifter om opplæringen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Tjenestegrensesnitt (Stat/Kommune)	Kommunen har det fulle opplæringsansvaret for personell som utøver sosiale tjenester, selv der de ansatte opererer under statlig ledelse eller utfører oppgaver på hverandres myndighetsområder i Nav-kontoret.	"kommunens arbeidsgiveransvar ikke vil strekke til i tilfeller der stat og kommune utfører oppgaver på hverandres myndighetsområder. Dette, sammen med tilbakemeldinger om at noen kommuner ikke så tydelig ser sitt ansvar for sosialtjenestens personell i Nav-kontor under statlig ledelse, gjør at en har funnet det hensiktsmessig å videreføre bestemmelsen..."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Arbeidsrett (Styringsrett)	Pålegg om at de ansatte faktisk skal delta på opplæringstiltakene er ikke regulert i selve loven, men må hjemles i kommunens alminnelige styringsrett som arbeidsgiver.	"Den særskilte reguleringen av personalets plikt til å delta i nødvendig opplæring videreføres ikke i bestemmelsen. Denne plikten må vurderes og eventuelt pålegges i medhold av arbeidsgivers alminnelige styringsrett."

Prop. 322 L (2019-2020)	Forholdet til internkontroll	Plikten til opplæring er et selvstendig krav i loven. Den utledes ikke bare av generelle internkontrollregler, for å sikre tilstrekkelig bevissthet om opplæringsansvaret i et Nav-kontor med delt forvaltning.	"...bestemmelsen har en selvstendig betydning ved siden av kommunelovens internkontrollbestemmelse, ved at den tydeliggjør kommunens ansvar for opplæring i Nav-kontoret, som består av en statlig og en kommunal del og har ansatte som utfører oppgaver på hverandres områder."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO (Note: Prop. 322 L mentions findings from the Norwegian Board of Health Supervision (Helsetilsynet), but no explicit Court or Ombudsman corrections regarding § 6 are present in the provided sources).

A. METADATA

Identified Topic: Opplæring av kommunens personell (Training of municipal personnel)

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt (løpende plikt)	har kommunen ansvaret for nødvendig opplæring av sitt personell i arbeids- og velferdsforvaltningen	"Kommunen har ansvaret for nødvendig opplæring av kommunens personell i arbeids- og velferdsforvaltningen."
SKJØNN (KOMPETANSE)	Generelt (forskrifthjemmel)	kan Kongen fastsette nærmere regler om opplæringen i forskrift	"Kongen kan gi forskrifter om opplæringen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ingen treff i kildene	N/A	De oppgitte kildene (rettspraksis og ombudssaker) inneholder ingen tolkninger eller utdypninger av sosialtjenesteloven § 6.	N/A

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 7

A. METADATA

Identified Topic: Kommunens økonomiske ansvar Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 13 L (2016-2017), Prop. 24 L (2020-2021), Prop. 39 L (2014-2015)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For tjenester kommunen har ansvaret for etter loven	skal kommunen sørge for nødvendige bevilgninger	"Den enkelte kommune skal sørge for nødvendige bevilgninger for å yte tjenester som kommunen har ansvaret for etter denne loven."
PLIKT	Ved fordeling av kostnader for tjenestene	skal kostnadene dekkes av kommunen som er ansvarlig etter § 3	"Kostnadene ved tjenester som nevnt i første ledd skal dekkes av den kommunen som etter § 3 er ansvarlig for å yte tjenesten."
RETT	Etter unntaksregelen i § 3 tredje ledd (opphold i institusjon mv.)	kan det kreves at kostnadene dekkes av andre	"Bare etter regelen i § 3 tredje ledd kan det kreves at disse kostnadene skal dekkes av andre."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Avslagsgrunnlag (Knapphet)	Kommunen kan ikke gi avslag på lovpålagte sosiale tjenester og stønader utelukkende med henvisning til ressursmangel eller knapphet på tjenesten.	"Kommunen kan derfor ikke gi avslag på tjenester og stønader etter lovforslaget med denne begrunnelsen, jf. lovforslagets § 7 om kommunens ansvar for å sørge for de bevilgninger som er nødvendige for å yte de tjenester og stønader som kommunen har ansvar for etter loven."

Prop. 24 L (2020-2021)	Rekkevidde for bevilgningsplikt	Kommunens økonomiske ansvar omfatter også plikten til å finansiere og sette i verk tiltak knyttet til aktivitetsplikt, vilkårsstilling og norskopplæring (etter §§ 20 og 20 a).	"...etter samme lov § 7 skal den enkelte kommune sørge for nødvendige bevilgninger for å yte de tjenester og sette i verk de tiltak som kommunen har ansvar for etter denne loven. Disse bestemmelsene gjelder også for tiltak etter §§ 20 og § 20 a."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 7. Kommunens økonomiske ansvar

A. METADATA

Identified Topic: Kommunens økonomiske ansvar og finansiering av sosiale tjenester Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når tjenester ytes som kommunen har ansvaret for etter loven	skal kommunen sørge for nødvendige bevilgninger	"Den enkelte kommune skal sørge for nødvendige bevilgninger for å yte tjenester som kommunen har ansvaret for etter denne loven."
PLIKT	Når kommunen etter § 3 er ansvarlig for å yte tjenesten	skal kostnadene dekkes av denne kommunen	"Kostnadene ved tjenester som nevnt i første ledd skal dekkes av den kommunen som etter § 3 er ansvarlig for å yte tjenesten."
UNNTAK / RETT	Bare etter regelen i § 3 tredje ledd	kan det kreves at andre dekker kostnadene	"Bare etter regelen i § 3 tredje ledd kan det kreves at disse kostnadene skal dekkes av andre."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
N/A	N/A	[Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som direkte tolker eller presiserer sosialtjenesteloven § 7.]	"-"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 8

A. METADATA

Identified Topic: Statens ansvar og myndighet Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "Ot.prp.nr.103 (2008-2009)", "Prop. 135 L (2019-2020)"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt for statens ansvar og myndighet	skal departementet utføre overordnede kontrolloppgaver og tilrettelegge for faglig utvikling	"Departementet skal a. følge med at loven og forskriftene og andre bestemmelser som gjelder for tjenester etter denne loven, blir anvendt riktig og på en måte som fremmer lovens formål på en god og hensiktsmessig måte, b. sørge for at erfaringene med loven blir vurdert, og at det blir gjennomført nødvendige endringer i regelverket, c. gi de retningslinjene og instruksene som er nødvendige for å nå det målet som er nevnt i bokstav a, d. arbeide for at det blir satt i gang forskning som kan få betydning for løsningen av oppgaver etter loven, e. sørge for at det finnes et forsvarlig tilbud for utdanning av personale, og at de som skal anvende loven ellers, får forsvarlig veiledning, f. sørge for at det blir utarbeidet informasjonsmateriell som sosialtjenesten kan bruke, jf. § 12."
SKJØNN	For at departementet skal kunne utføre sine oppgaver etter første ledd	kan departementet kreve nødvendige opplysninger fra kommunale organer uten hinder av taushetsplikt	"Departementet kan kreve at kommunale organer som hører under denne loven, uten hinder av taushetsplikten gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at departementet kan utføre sine oppgaver etter første ledd."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr.103 (2008-2009)	Tolkning av begrep	Begrepet "følge med" erstatter "føre tilsyn med" for å tydeliggjøre at det er fylkesmannen og Statens helsetilsyn som utøver det formelle tilsynet, uten at dette endrer departementets faktiske ansvar for å følge med på lovanvendelsen.	"I bestemmelsens første ledd bokstav a) er formuleringen «føre tilsyn med» erstattet med formuleringen «følge med», uten at dette er ment å endre statens ansvar eller departementets oppgaver etter loven. Endringen er begrunnet med at begrepet tilsyn nå benyttes i bestemmelser som gir fylkesmannen en selvstendig hjemmel for lovlighetskontroll med kommunen på bestemte forvaltningsområder og et overordnet faglig tilsynsansvar for Statens helsetilsyn på de samme områdene."
Prop. 135 L (2019-2020)	Delegering og personopplysningsgrunnlag	Departementets ansvar for å følge med på lovanvendelsen, vurdere erfaringer, gi retningslinjer, samt kreve opplysninger, er delegert til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Bestemmelsen utgjør et tilstrekkelig rettsgrunnlag for at departementet (og direktoratet) kan behandle nødvendige personopplysninger.	"Departementet har delegert sitt ansvar etter lovens § 8 første ledd bokstav a, b og c og andre ledd til Arbeids- og velferdsdirektoratet. Det legges til grunn at § 8 andre ledd er tilstrekkelig rettsgrunnlag for departementet til å behandle personopplysninger som er nødvendige for at departementet skal kunne utføre sine oppgaver etter

bestemmelsens første ledd."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES (Krav knyttet til delegering til direktoratet og adgang for behandling av personopplysninger) Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 8. Statens ansvar og myndighet

A. METADATA

- **Identified Topic:** Statens (departementets) overordnede ansvar, oppgaver og myndighet etter sosialtjenesteloven
- **Source Anchors:** "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt for departementets ansvarsområde	skal departementet utføre overordnede oppgaver knyttet til lovens anvendelse, evaluering, retningslinjer, forskning, opplæring og informasjon	"Departementet skal a. følge med at loven og forskriftene [...] blir anvendt riktig [...], b. sørge for at erfaringene med loven blir vurdert [...], c. gi de retningslinjene og instruksene som er nødvendige [...], d. arbeide for at det blir satt i gang forskning [...], e. sørge for at det finnes et forsvarlig tilbud for utdanning av personale [...], f. sørge for at det blir utarbeidet informasjonsmateriell [...]"
SKJØNN/RETT	Når det er nødvendig for at departementet kan utføre sine oppgaver	kan departementet kreve at kommunale organer gir opplysninger og meldinger, uavhengig av taushetsplikt	"Departementet kan kreve at kommunale organer som hører under denne loven, uten hinder av taushetsplikten gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at departementet kan utføre sine oppgaver etter første ledd."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Ingen spesifikke avgjørelser fra domstolene, uttalelser fra Sivilombudet eller forarbeider knyttet til utførelsen eller tolkningen av § 8 er inkludert i det vedlagte kildematerialet).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
N/A	N/A	N/A	N/A

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 9

A. METADATA

- **Identified Topic:** Statsforvalterens tilsynsvirksomhet (Statlig tilsyn)
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 87 L (2021-2022), Innst. 375 L (2021-2022), SOM-2022-1350

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

- **Type (Duty/Right):** PLIKT
- **Condition (Hvis/Når):** Løpende (som overordnet kontrollorgan)
- **Content (Skal/Kan):** skal statsforvalteren føre tilsyn med at kommunen oppfyller sine plikter etter loven, inkludert internkontroll
- **Quote (Ordlyd):** "Statsforvalteren skal føre tilsyn med at kommunen oppfyller sine plikter etter kapittel 4, § 13 andre ledd første punktum, tredje ledd, fjerde ledd første punktum og § 16 første ledd. Statsforvalteren skal også føre tilsyn med kommunens internkontroll med pliktene etter kapittel 4, jf. kommuneloven § 25-1."
- **Type (Duty/Right):** PLIKT
- **Condition (Hvis/Når):** Ved utøvelse av tilsyn
- **Content (Skal/Kan):** gjelder reglene i kommuneloven
- **Quote (Ordlyd):** "Reglene i kommuneloven kapittel 30 gjelder for tilsyn etter første ledd."
- **Type (Duty/Right):** SKJØNN
- **Condition (Hvis/Når):** Ved behov for nærmere bestemmelser
- **Content (Skal/Kan):** kan departementet gi forskrifter
- **Quote (Ordlyd):** "Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om statsforvalterens tilsyn."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

- **Source (Kilde):** Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)
- **Rule Type (Kategori):** Tilsynets rekkevidde
- **The Normative Content (Hva kreves?):** Tilsynet med kapittel 4 (individuelle tjenester) gir Statsforvalteren rett til å kontrollere at kommunen overholder

saksbehandlingsregler, kravet til forsvarlighet og plikten til brukermedvirkning, selv om disse kravene er plassert i andre kapitler i loven.

- **Quote (Sitat):** "Dette innebærer at fylkesmannen, på samme måte som etter gjeldende sosialtjenestelov, vil kunne kontrollere at kommunen følger de bestemmelser som regulerer tildeling av disse tjenestene. Det vil da fortsatt være slik at fylkesmannen vil kunne føre tilsyn med at kommunen sikrer at den som søker en tjeneste blir hørt ved utforming av tjenesten [...] På samme måte vil fylkesmannen kunne føre tilsyn med at kommunen følger saksbehandlingsreglene ved tildeling av tjenester [...] Det samme gjelder kravet til forsvarlighet i lovforslagets kapittel 2.",

- **Source (Kilde):** Prop. 87 L (2021-2022) / Innst. 375 L (2021-2022)

- **Rule Type (Kategori):** Tilsynskompetanse (Internkontroll)

- **The Normative Content (Hva kreves?):** Tilsynet skal inkludere kontroll av om kommunens internkontrollsystem faktisk sikrer at kommunen etterlever de pliktene de er pålagt etter sosialtjenesteloven kapittel 4. Dette ble lovfestet for å videreføre etablert praksis.

- **Quote (Sitat):** "For å sikre at det fortsatt kan føres gode og effektive tilsyn på sosialtjenesteområdet som kan bidra til varig endring, foreslås det at det tas inn et nytt andre punktum i sosialtjenesteloven § 9 første ledd, slik at tilsynshjemmelen også omfatter internkontroll etter kommuneloven § 25-1 når dette er knyttet til de individuelle tjenestene etter sosialtjenesteloven kapittel 4.",

- **Source (Kilde):** SOM-2022-1350

- **Rule Type (Kategori):** Saksbehandling (Tilsyn vs. Klage)

- **The Normative Content (Hva kreves?):** Statsforvalteren plikter å undersøke og avklare med brukeren hvorvidt en henvendelse er ment som en formell klage på et enkeltvedtak. Statsforvalteren kan ikke utelukkende behandle henvendelsen som en generell tilsynssak (som ikke gir borgeren individuelle rettigheter) uten først å foreta en slik avklaring.

- **Quote (Sitat):** "Det har derfor stor betydning for den enkelte om en henvendelse utelukkende behandles i tilsynssaks-sporet, eller også følges opp som en klage på et vedtak om økonomisk sosialhjelp [...] Sivilombudet er kommet til at Statsforvalteren burde ha undersøkt med klageren om henvendelsen også var ment som en klage over enkeltvedtaket.",

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES**

LEGAL OBJECT: § 9. Statsforvalterens tilsynsvirksomhet

A. METADATA

Identified Topic: Statsforvalterens tilsyn med kommunens plikter og internkontroll Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Sivilombudets uttalelse SOM-2022-1350

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt	skal Statsforvalteren føre tilsyn med at kommunen oppfyller lovpålagte plikter	"Statsforvalteren skal føre tilsyn med at kommunen oppfyller sine plikter etter kapittel 4, § 13 andre ledd første punktum, tredje ledd, fjerde ledd første punktum og § 16 første ledd."
PLIKT	Generelt	skal Statsforvalteren føre tilsyn med kommunens internkontroll	"Statsforvalteren skal også føre tilsyn med kommunens internkontroll med pliktene etter kapittel 4, jf. kommuneloven § 25-1."
PLIKT	Ved utøvelse av tilsyn etter første ledd	gjelder reglene i kommuneloven kapittel 30	"Reglene i kommuneloven kapittel 30 gjelder for tilsyn etter første ledd."
SKJØNN	Ved behov for nærmere regulering	kan departementet gi forskrifter	"Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om statsforvalterens tilsyn."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2022-1350	Grensedragning (Tilsyn vs. Klage)	Statsforvalteren plikter å avklare om en henvendelse fra en borger er ment som en klage over et enkeltvedtak, før saken utelukkende behandles som en	"I en slik situasjon, og tatt i betraktning henvisningen til dokumentasjonskravet i henvendelsen, mener ombudet at Statsforvalteren i det minste burde ha undersøkt med klageren om henvendelsen også var ment som en klage over avslaget. Alternativt burde klageren blitt orientert skriftlig om at

		generell tilsynssak etter § 9.	en klage på enkeltvedtaket måtte sendes Nav-kontoret."
SOM-2022-1350	Tilsynets formål	Formålet med en tilsynssak er systemrettet, og ikke å avgjøre den enkeltes rettskrav på sosialhjelp.	"Formålet med en tilsynssak er å bidra til nødvendige forbedringer der sosialtjenestens praksis ikke er i samsvar med lov. Det kan blant annet opprettes tilsynssaker på bakgrunn av Statsforvalterens generelle erfaringer fra klagesaksbehandling..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 10

A. METADATA

Identified Topic: Statens helsetilsyns tilsynsvirksomhet Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), SOM-2022-1350, SOM-2024-5583

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
MYNDIGHET/PLIKT	Ved kommunens virksomhet i arbeids- og velferdsforvaltningen	har Statens helsetilsyn det overordnede faglige tilsynet	"Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsynet med kommunens virksomhet i arbeids- og velferdsforvaltningen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Virkeområde for tilsyn	Bestemmelsen sikrer at Helsetilsynets overordnede faglige tilsynsasvar videreføres for den delen av den kommunale sosialtjenesten som inngår i NAV-kontoret.	"I og med at deler av den kommunale sosialtjenesten nå skal inngå i et NAV-kontor og reguleres av lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen, vil bestemmelsen sikre en videreføring av Statens helsetilsyns overordnede faglige tilsyn med denne delen av kommunens virksomhet."
SOM-2022-1350	Retningslinjer og veiledning	Helsetilsynet gir normerende retningslinjer (som f.eks. veiledere for klagesaksbehandling) i kraft av sitt overordnede faglige tilsyn, som klageinstansene (Statsforvalteren) forventes å benytte seg av for å sikre rettssikkerhet.	"Statens helsetilsyn, som har det overordnede faglige tilsynet med de sosiale tjenestene i Nav (jf. sosialtjenesteloven § 10), har utgitt en veileder i behandling av klagesaker etter sosialtjenesteloven (Internserien 5/2013). I punkt 1.2 og 3.1 er det påpekt viktigheten av å avklare om en henvendelse til Statsforvalteren skal forstås som en klage over et enkeltvedtak."

SOM-2024-5583	Kontrollansvar	Statens helsetilsyn har, i tillegg til statsforvalterens klagebehandling, det overordnede kontrollansvaret for at kommunenes vedtak (f.eks. om refusjon) er lovlige og forsvarlige. Dette ansvaret skiller seg fra Arbeids- og velferdsdirektoratets rolle som fagdirektorat.	"Ombudet er innforstått med at kontrollen av refusjonsvedtakene først og fremst skjer gjennom klagebehandling hos statsforvalteren og at det er Helsetilsynet som har det overordnede faglige tilsynet, jf. sosialtjl. § 10."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (Ot.prp. nr. 103 viser til tidligere forarbeider for nærmere innhold)

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES (Sivilombudet henviser til og legger vekt på veiledere utgitt av Helsetilsynet med hjemmel i denne bestemmelsen)

A. METADATA

Identified Topic: Statens helsetilsyns tilsynsvirksomhet (The Norwegian Board of Health Supervision's supervisory activities)

Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "SOM-2022-1350" (Sivilombudets uttalelse), "SOM-2024-5583" (Sivilombudets uttalelse)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT / MYNDIGHET	Ved kommunens virksomhet i arbeids- og velferdsforvaltningen	har helsetilsynet overordnet faglig tilsyn	"Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsynet med kommunens virksomhet i arbeids- og velferdsforvaltningen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2022-1350	Veilednings- og tilsynsansvar	Statens helsetilsyn utarbeider veiledningsmateriell for klagesaksbehandling for å sikre god forvaltningsskikk og lovforståelse som et ledd i sitt overordnede tilsyn.	"Statens helsetilsyn, som har det overordnede faglige tilsynet med de sosiale tjenestene i Nav (jf. sosialtjenesteloven § 10), har utgitt en veileder i behandling av klagesaker etter sosialtjenesteloven (Internserien 5/2013)."
SOM-2024-5583	Kontrollmyndighet	Det overordnede faglige tilsynet med kommunenes praktisering av loven ligger hos Helsetilsynet, selv om den direkte overprøvingen av enkeltvedtak (som f.eks. refusjonsvedtak) skjer gjennom klagebehandling hos statsforvalteren.	"Ombudet er innforstått med at kontrollen av refusjonsvedtakene først og fremst skjer gjennom klagebehandling hos statsforvalteren og at det er Helsetilsynet som har det overordnede faglige tilsynet, jf. sosialtjl. § 10."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (No preparatory works outlining explicit procedural requirements for § 10 were provided in the sources)

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES (The Ombudsman references § 10 to establish the framework of supervisory and guidance authority in relation to case processing by the municipalities and the County Governor)

LEGAL OBJECT: § 11

A. METADATA

Identified Topic: Tilskudd fra staten (State subsidies) Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 39 L (2014-2015), Prop. 13 L (2016-2017), Prop. 24 L (2020-2021)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Årlig (Annually)	skal staten yte rammetilskudd for delvis å dekke kommunens utgifter	"Staten skal yte årlig rammetilskudd til delvis dekning av kommunens utgifter."
PLIKT	Ved fordeling av tilskudd (When distributing subsidies)	skal tilskuddene fordeles gjennom inntektssystemet etter regler fastsatt av Kongen	"Tilskuddene fordeles gjennom inntektssystemet for kommunene etter regler fastsatt av Kongen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 24 L (2020-2021), Prop. 13 L (2016-2017), Prop. 39 L (2014-2015)	Finansieringsansvar	Statens rammetilskudd bidrar til en delvis dekning av kommunens utgifter til sosialtjenesten, og dette inkluderer også merkostnadene som påløper når kommunen stiller vilkår om aktivitet og norskopplæring etter lovens §§ 20 og 20 a.	"Etter sosialtjenesteloven § 11 yter staten årlig rammetilskudd til delvis dekning av kommunenes utgifter til sosialtjenesten [...] Disse bestemmelsene gjelder også for tiltak etter §§ 20 og § 20 a."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Rettskildeforståelse / Videreføring	Bestemmelsen skal forstås som en direkte videreføring av den tidligere sosialtjenestelovens § 11-6, og det nærmere innholdet skal tolkes i lys av forarbeidene til den gamle loven.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 11-6. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 11.7

og Ot.prp.nr.54
(2002-2003) punkt 12."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 11. Tilskudd fra staten

A. METADATA

Identified Topic: Statlig finansiering / Rammetilskudd til kommunene

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009,

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Årlig	skal staten yte rammetilskudd til delvis dekning av utgifter	"Staten skal yte årlig rammetilskudd til delvis dekning av kommunens utgifter."
PLIKT / SKJØNN	Ved fordeling av tilskuddene	skal fordelingen skje gjennom inntektssystemet etter regler fastsatt av Kongen	"Tilskuddene fordeles gjennom inntektssystemet for kommunene etter regler fastsatt av Kongen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[Ingen treff]	De oppgitte kildene (forarbeider, rettspraksis og ombudsuttalelser) inneholder ingen tolkninger eller utdypende uttalelser knyttet direkte til sosialtjenesteloven § 11.	"-"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 12 (Sosialtjenesteloven)

A. METADATA Identified Topic: Informasjon og generell forebyggende virksomhet **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Alltid (generelt systemansvar)	skal kommunen gjøre seg kjent med levekår og søke å finne tiltak	"Kommunen skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår, vie spesiell oppmerksomhet til trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale problemer, og søke å finne tiltak som kan forebygge slike problemer."
PLIKT	Alltid (generelt systemansvar)	skal kommunen søke å legge til rette for sosialt fellesskap	"Kommunen skal søke å legge forholdene til rette for å utvikle og styrke sosialt fellesskap og solidaritet i nærmiljøet."
PLIKT	Alltid (generelt systemansvar)	skal kommunen spre kunnskap om sosiale forhold	"Kommunen skal spre kunnskap om sosiale forhold og tjenester i kommunen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Rettighetsbegrensning	Paragrafen gir ikke enkeltpersoner individuelle rettskrav, men utgjør en generell plikt for kommunen på systemnivå.	"Reglene pålegger kommunene plikter, men gir ikke enkeltpersoner tilsvarende rettigheter. Etter dette kapitlet har kommunen ansvar for generell forebyggende virksomhet og informasjon til befolkningen..."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Ansvarsplassering	Nav-kontoret har ansvaret for at kommunens generelle	"NAV-kontoret blir i tillegg ansvarlig for å sikre at bestemmelsene i lovforslagets

	oppgaver etter § 12 faktisk blir utført.	kapittel 3 om generelle oppgaver virkeliggjøres."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** (Only a reference to older preparatory works from 1990-1991 for further context). Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 12 (Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad)

A. METADATA Identified Topic: Svangerskapskontroll og permisjon før termin **Source Anchors:** Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når programdeltaker er gravid og undersøkelse ikke med rimelighet kan tas utenfor programtid	har deltaker rett til fri fra programmet	"Programdeltaker som er gravid har rett til fri fra deltakelse i kvalifiseringsprogrammet i forbindelse med svangerskapskontroll, hvis slike undersøkelser ikke med rimelighet kan finne sted utenfor programtiden."
RETT	Inntil ti virkedager umiddelbart før termin	har gravid deltaker rett til permisjon med stønad	"Programdeltaker som er gravid har under svangerskapet rett til permisjon med kvalifiseringsstønad i opptil ti virkedager umiddelbart før termin."
PLIKT	Når retten til permisjon før termin benyttes	skal deltaker varsle Nav snarest mulig, senest en uke før	"Den som gjør bruk av denne retten skal varsle kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen snarest mulig og senest en uke i forveien."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

N/A	N/A	(Kildematerialet inneholder ingen forarbeider eller rettspraksis knyttet til forskriftens § 12).	N/A

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 12. Informasjon og generell forebyggende virksomhet

A. METADATA

Identified Topic: Generell forebyggende virksomhet og opplysningsplikt (Sosialt arbeid i kommunen) **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009.

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt / Løpende ansvarsområde	skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår og søke å finne forebyggende tiltak	"Kommunen skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår, vie spesiell oppmerksomhet til trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale problemer, og søke å finne tiltak som kan forebygge slike problemer."
PLIKT	Generelt / Løpende ansvarsområde	skal søke å legge til rette for sosialt fellesskap	"Kommunen skal søke å legge forholdene til rette for å utvikle og styrke sosialt fellesskap og solidaritet i nærmiljøet."
PLIKT	Generelt / Løpende ansvarsområde	skal spre kunnskap om sosiale forhold	"Kommunen skal spre kunnskap om sosiale forhold og tjenester i kommunen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: The provided sources contain extensive case law and Ombudsman decisions covering sections like §§ 18, 19, 26, 27, 41, 47, and 48, but there are no excerpts from preparatory works (Ot.prp./Prop.), court cases, or Ombudsman decisions elaborating on the operative rules of § 12.)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
N/A	N/A	[Ingen relevant utdypning av § 12 funnet i de oppgitte kildene]	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**

Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 13

A. METADATA

- **Identified Topic:** Samarbeid med andre offentlige organer og tjenesteytere og samordning (Herunder barnekoordinator),.
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven (2009), Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 100 L (2020-2021), Innst. 581 L (2020-2021).

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt (til enhver tid)	skal medvirke	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til at sosiale hensyn blir ivaretatt av andre offentlige organer som har betydning for at formålet med loven blir oppnådd."
PLIKT	Dersom samarbeid er nødvendig for å gi en person oppfølging og et helhetlig og samordnet tjenestetilbud	skal samarbeide	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal samarbeide med andre sektorer, forvaltningsnivåer og tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi en person oppfølging og et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, og når dette kan bidra til å løse oppgavene som kommunen [...] er pålagt"
PLIKT	Blir det påvist mangler ved tjenester andre deler av forvaltningen skal yte til personer med særlig hjelpebehov	skal om nødvendig ta opp saken	"Blir det påvist mangler ved de tjenester som andre deler av forvaltningen skal yte til personer med et særlig hjelpebehov, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen om nødvendig ta opp saken med rette vedkommende."
PLIKT	Er det uklarhet eller uenighet om hvor ansvaret ligger	skal søke å klargjøre	"Er det uklarhet eller uenighet om hvor ansvaret ligger, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen søke å klargjøre forholdet."

PLIKT	Etter andre ledd (når det ytes sammensatte tjenester)	skal samordne / bestemme hvem som samordner	"Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter andre ledd. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal tjenesteyter som skal ivareta samordningen."
PLIKT	Dersom det er oppnevnt barnekoordinator (etter helse- og omsorgstjl. § 7-2 a)	skal koordinatoren sørge for samordning	"Dersom det er oppnevnt barnekoordinator etter helse- og omsorgstenesteloven § 7-2 a, skal koordinatoren sørge for samordning av tjenestetilbudet."
PLIKT	I tillegg til oppfølging av enkeltpersoner (systemnivå)	skal samarbeide	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal, i tillegg til å følge opp enkelte personer, samarbeide med andre sektorer, forvaltningsnivåer og tjenesteytere, slik at kommunen [...] og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Innst. 581 L (2020-2021)	Saksbehandling / Samarbeidsplikt	Kommunen har en rettslig plikt til å igangsette samarbeid i de tilfeller det kreves for at borgeren skal få et tverrfaglig og helhetlig tilbud.	"Kommunen merker seg videre at plikten til å samarbeide skal inntre i de tilfellene samarbeid er nødvendig for å gi tjenestemottakere et helhetlig og samordnet tjenestetilbud."
Innst. 581 L (2020-2021)	Rettslig Ansvar	Det er selve kommunen som er rettslig ansvarlig for at pliktene til samarbeid og samordning på tvers av instanser faktisk blir fulgt opp.	"Kommunen viser også til plikten til å samarbeide ut over oppfølgingen av den enkelte tjenestemottaker, og at det er kommunen som vil være rettslig ansvarlig for at pliktene blir fulgt opp."

Ot.prp.nr. 103 (2008-2009) / Prop. 100 L (2020-2021)	Systemansvar / Avklaring	NAV-kontoret (kommunen) har et aktivt ansvar for å avdekke, påpeke og rydde opp i svikt i tjenestetilbudet fra andre etater overfor sårbare brukere.	"Blir det påvist mangler ved de tjenester som andre deler av forvaltningen skal yte til personer med et særlig hjelpebehov, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen om nødvendig ta opp saken med rette vedkommende.",

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (Krav til hvordan ansvarsavklaring og samordning aktivt skal drives frem av kommunen når andre etater svikter eller i komplekse saker,,).
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** (Det er ikke fremlagt konkrete dommer eller ombudsuttalelser i kildematerialet som korrigerer anvendelsen av akkurat § 13).

LEGAL OBJECT: § 13 [Samarbeid med andre offentlige organer og tjenesteytere og samordning]

A. METADATA

Identified Topic: Samarbeid, medvirkning og samordning av tjenestetilbud

Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt virkeområde	skal medvirke til at sosiale hensyn ivaretas	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke til at sosiale hensyn blir ivaretatt av andre offentlige organer som har betydning for at formålet med loven blir oppnådd."
PLIKT	Dersom samarbeid er nødvendig for å gi en person oppfølging og et helhetlig/samordnet tjenestetilbud, og dette kan bidra til å løse kommunens oppgaver	skal samarbeide med andre sektorer, forvaltningsnivåer og tjenesteytere	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal samarbeide med andre sektorer, forvaltningsnivåer og tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi en person oppfølging og et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, og når dette kan bidra til å løse oppgavene som kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningener pålagt etter denne loven."
PLIKT	Blir det påvist mangler ved tjenester andre deler av forvaltningen skal yte til personer med særlig hjelpebehov	skal kommunen om nødvendig ta opp saken med rette vedkommende	"Blir det påvist mangler ved de tjenester som andre deler av forvaltningen skal yte til personer med et særlig hjelpebehov, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen om

			nødvendig ta opp saken med rette vedkommende."
PLIKT	Er det uklarhet eller uenighet om hvor ansvaret ligger	skal kommunen søke å klargjøre forholdet	"Er det uklarhet eller uenighet om hvor ansvaret ligger, skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen søke å klargjøre forholdet."
PLIKT	Ved ytelse av tjenestetilbud (etter andre ledd), og ved behov for å bestemme hvem som ivaretar samordning	skal samordne tjenestetilbudet	"Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter andre ledd. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal tjenesteyter som skal ivareta samordningen."
PLIKT	Dersom det er oppnevnt barnekoordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a	skal koordinatoren sørge for samordning	"Dersom det er oppnevnt barnekoordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a, skal koordinatoren sørge for samordning av tjenestetilbudet."
PLIKT	Som ledd i å ivareta generelle oppgaver etter lov og forskrift (utover oppfølging av enkeltpersoner)	skal samarbeide, gi uttalelser/råd, og delta i planleggingsvirksomhet og samarbeidsorganer	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal, i tillegg til å følge opp enkelte personer, samarbeide med andre sektorer, forvaltningsnivåer og tjenesteytere... Som ledd i disse oppgavene skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen gi uttalelser og råd og delta i den kommunale og fylkeskommunale planleggingsvirksomheten og i de samarbeidsorganene som blir opprettet."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen relevante kilder i materialet]	[N/A]	Kildematerialet inneholder verken forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som direkte tolker eller anvender sosialtjenesteloven § 13.	[N/A]

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 14

A. METADATA

Identified Topic: Samarbeid med frivillige organisasjoner

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
ANBEFALING / SKJØNN	Ved løsning av oppgaver i arbeids- og velferdsforvaltningen	bør kommunen samarbeide	"Kommunen bør samarbeide med brukergruppenes organisasjoner og med frivillige organisasjoner som arbeider med de samme oppgavene som kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Omfang	Anbefalingen omfatter uttrykkelig også et samarbeid med de organisasjonene som representerer selve brukergruppene.	"Bestemmelsen om kommunens samarbeid med frivillige organisasjoner omfatter også samarbeid med brukergruppenes organisasjoner."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Formål / Tjenesteutforming	Samarbeidet skal sikre at brukernes erfaringer når frem til Nav-kontoret, slik at disse erfaringene kan påvirke og forbedre det lokale tjenestetilbudet.	"Erfaringer fra brukerne av tjenestene kommer således til NAV-kontorets kunnskap og vil kunne påvirke utformingen av kontorets tjenestetilbud."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Lovhistorikk	Bestemmelsen er en videreføring av tidligere lov, og det nærmere innholdet må utledes fra forarbeidene til sosialtjenesteloven av 1991.	"Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 3.4 og merknader til de enkelte paragrafer."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § [§ 14. Samarbeid med frivillige organisasjoner]

A. METADATA

Identified Topic: Samarbeid med frivillige organisasjoner og brukergrupper Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN / ANBEFALING	Generelt / Ved utførelse av oppgaver	bør kommunen samarbeide	"Kommunen bør samarbeide med brukergruppenes organisasjoner og med frivillige organisasjoner som arbeider med de samme oppgavene som kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[Ingen treff]	De oppgitte kildene (rettspraksis, Sivilombudets uttalelser og forarbeidsutdrag) inneholder ingen utdypende tolkninger eller presiseringer av § 14.	"-"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 15

A. METADATA

Identified Topic: Boliger til vanskeligstilte (Kommunens boligsosiale medvirkningsansvar) Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 132 L (2021-2022) / Innst. 85 L (2022-2023), LF-2021-40706

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Overfor vanskeligstilte på boligmarkedet	skal kommunen bistå etter reglene i lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet	"Kommunen skal bistå vanskeligstilte på boligmarkedet etter reglene i lov 20. desember 2022 nr. 121 om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet."
PLIKT	I kommunens boligsosiale arbeid	skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen medvirke	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke i kommunens boligsosiale arbeid."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Saksbehandling / Planlegging	Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) må delta i den kommunale planleggingen for å løse boligproblemer, og gjøre andre kommunale myndigheter kjent med behovene.	"Dette innebærer at denne delen av kommunen må delta i den kommunale planleggingen av hvordan boligproblem kan løses for vanskeligstilte boligsøkere generelt. Medvirkningsansvaret innebærer et generelt ansvar for å gjøre andre kommunale myndigheter kjent med behovene."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Individuell bistand	NAV-kontoret må bistå brukerne direkte med råd, veiledning, tilrettelegging og finansiering, og i noen tilfeller engasjere seg direkte i å skaffe bolig.	"Medvirkningsansvaret innebærer også at denne delen av kommunen vil ha et ansvar overfor brukerne, gjennom å bistå med råd og veiledning, tilrettelegging og finansiering der dette ikke kan dekkes på annen måte. I noen tilfeller vil det dessuten være nødvendig at tjenesten engasjerer seg direkte i å skaffe boliger til vanskeligstilte."

Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Personkrets	Medvirkningsansvaret gjelder overfor alle grupper av vanskeligstilte som ikke klarer å ivareta egne interesser på boligmarkedet.	"Medvirkningsansvaret etter sosialtjenesteloven gjelder i forhold til alle vanskeligstilte som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet."
LF-2021-40706	Medvirkningsplikt	NAV-kontoret har en plikt til å medvirke til å skaffe boliger for vanskeligstilte.	"Etter sosialtjenesteloven § 15 har kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen en medvirkningsplikt til å skaffe boliger for vanskeligstilte personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

A. METADATA

Identified Topic: **Boliger til vanskeligstilte og boligsosialt arbeid** Source Anchors: **Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131)**, **LF-2021-40706**

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For vanskeligstilte på boligmarkedet	**skal kommunen bistå**	"[K]ommunen skal bistå vanskeligstilte på boligmarkedet etter reglene i lov 20. desember 2022 nr. 121 om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet."
PLIKT	I kommunens boligsosiale arbeid	**skal kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen medvirke**	"Kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen skal medvirke i kommunens boligsosiale arbeid."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
LF-2021-40706	**Pliktens omfang / Innhold**	**Medvirkningsplikten omfatter å skaffe boliger for personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet**, herunder boliger med særlig tilpasning og hjelpetiltak.	"Etter sosialtjenesteloven § 15 har kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen en medvirkningsplikt til å skaffe boliger for vanskeligstilte personer som ikke kan ivareta sine interesser på boligmarkedet."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 16

A. METADATA

Identified Topic: Beredskapsplan, hjelpeplikt og gjensidig bistand Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr.103 (2008-2009), Prop. 87 L (2021-2022)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Alltid	plikter kommunen å utarbeide beredskapsplan	"Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap."
PLIKT	Alltid	skal planen samordnes	"Sosialberedskapsplanen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner."
PLIKT	Under ulykker eller andre akutte situasjoner	skal kommunen gi hjelp	"Kommunen skal gi nødvendig hjelp under ulykker eller andre akutte situasjoner."
SKJØNN / PLIKT	Dersom forholdene tilsier det (ved ulykker og andre akutte situasjoner)	skal kommunen yte bistand til andre kommuner	"Dersom forholdene tilsier det, skal kommunen yte bistand til andre kommuner ved ulykker og andre akutte situasjoner."
PLIKT	Når en kommune har mottatt bistand	skal det ytes kompensasjon (med mindre noe annet er avtalt)	"Den kommunen som mottar bistand etter tredje ledd, skal yte kommunen som bidrar med hjelp, kompensasjon for utgiftene, med mindre noe annet er avtalt."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Ot.prp.nr.103 (2008-2009)	Rettskildeanvendelse	Det materielle innholdet i kommunens plikter om beredskap og gjensidig bistand skal utledes av forarbeidene til helse- og sosialberedskapsloven.	"Det nærmere innholdet av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.89 (1998–1999) Om lov om helsemessig og sosial beredskap."
Ot.prp.nr.103 (2008-2009) & Prop. 87 L (2021-2022)	Kontroll / Tilsyn	Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) har plikt og hjemmel til å føre et rent lovlighetstilsyn med at kommunen faktisk oppfyller påbudet om å utarbeide en beredskapsplan og samordner denne.	"Også tilsynet med at kommunen oppfyller påbudet i § 16 om å utarbeide en beredskapsplan og at det skjer en samordning med kommunens øvrige beredskapsplaner, er et lovlighetstilsyn.", jf. "Statsforvalteren skal i henhold til sosialtjenesteloven § 9 føre tilsyn med at kommunen oppfyller sine plikter etter kap. 4 (individuelle tjenester) og § 16 første ledd (beredskapsplan)."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 16. Beredskapsplan, hjelpeplikt og gjensidig bistand

A. METADATA

Identified Topic: Beredskapsplan, akutt hjelpeplikt og kommunal bistand **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Alltid / Grunnleggende krav	skal kommunen utarbeide og samordne beredskapsplan for arbeids- og velferdsforvaltningen	"Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap. Sosialberedskapsplanen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner."
PLIKT	Under ulykker eller andre akutte situasjoner	skal kommunen gi nødvendig hjelp	"Kommunen skal gi nødvendig hjelp under ulykker eller andre akutte situasjoner."
PLIKT	Dersom forholdene tilsier det, og ved anmodning fra annen kommune med behov	skal kommunen yte bistand til andre kommuner	"Dersom forholdene tilsier det, skal kommunen yte bistand til andre kommuner ved ulykker og andre akutte situasjoner. Anmodning om bistand fremmes av den kommunen som har bistandsbehovet."
PLIKT	Når en kommune mottar bistand fra en annen (med mindre annet er avtalt)	skal kommunen yte kompensasjon for utgiftene	"Den kommunen som mottar bistand etter tredje ledd, skal yte kommunen som bidrar med hjelp, kompensasjon for utgiftene, med mindre noe annet er avtalt."

(Merk: Det følger av sosialtjenesteloven § 9 at Statsforvalteren fører statlig tilsyn med at kommunen oppfyller plikten til å utarbeide beredskapsplan etter § 16 første ledd.)

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff]	[Ingen treff]	Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som tolker eller presiserer innholdet i § 16 utover selve lovteksten.	"..."

D. SILENCE CHECK

- **Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works?** NO
- **Did you find Court/Ombudsman corrections?** NO

LEGAL OBJECT: § 17

A. METADATA

- **Identified Topic:** Opplysning, råd og veiledning (Information, advice and guidance)
- **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen 2009 (sosialtjenesteloven), Forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 135 L (2019-2020), Sivilombudets uttalelser (SOM-2025-2104, SOM-2022-1416).

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT / RETT	Generelt for å løse eller forebygge sosiale problemer (gjelder også for personer uten fast bopel eller lovlig opphold i riket)	**skal** kommunen gi veiledning	"Kommunen skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer."
PLIKT	Hvis kommunen ikke selv kan gi slik hjelp	**skal** den sørge for at andre gjør det	"Kan kommunen ikke selv gi slik hjelp, skal den så vidt mulig sørge for at andre gjør det."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)]	[Kvalitetskrav]	Omfanget og innholdet går lenger enn forvaltningslovens alminnelige veiledningsplikt, og krever en personlig og sosialfaglig skjønnsmessig veiledning innrettet mot "hjelp til selvhjelp".	"Bestemmelsen regulerer den individuelle veiledningen ... og den utvider veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11. [...] Innholdet i denne kvalifiserte veiledningen vil bestemmes av sosialfaglig skjønn og behovet i det enkelte tilfellet. Formålet vil være å gi hjelp til selvhjelp."

[Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)]	[Henvisningsplikt]	Kommunen plikter å koble inn og henvise til andre faglige instanser dersom brukerens veiledningsbehov overstiger Nav-kontorets egen kompetanse.	"Departementet foreslo også å videreføre sosialtjenesteloven § 4-1 andre setning, som medfører at kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen har en plikt til å henvise til annen faglig instans i tilfeller der veiledningsbehovet går ut over sosialtjenestens kompetanse."
[Prop. 135 L (2019-2020)]	[Uavhengig tjeneste]	Plikten til å gi opplysning, råd og veiledning er uavhengig og gjelder også overfor personer som ikke mottar eller har søkt om andre sosiale tjenester (f.eks. oppsøkende veiledning).	"Opplysning, råd og veiledning er grunnleggende i de kommunale sosiale tjenestene, også for personer som ikke mottar andre sosiale tjenester fra kommunen."
[Forskrift FOR-2011-12-16-1251]	[Personkrets]	Tjenesten gjelder fullt ut som en individuell rettighet selv for utlendinger som mangler lovlig opphold eller bopel i Norge.	"Personer som ikke har lovlig opphold i riket har ikke krav på individuelle tjenester etter loven, med unntak av opplysning, råd og veiledning."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (Sivilombudet refers explicitly to the § 17 duty as a key preventative measure, including specifically for economic/debt counseling, cf. SOM-2025-2104 and SOM-2022-1416).

LEGAL OBJECT: § 17. Opplysning, råd og veiledning

A. METADATA

Identified Topic: Opplysning, råd og veiledning (herunder økonomisk rådgivning)

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Sivilombudets uttalelse SOM-2022-1416

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Alltid (generell plikt)	skal kommunen gi opplysning, råd og veiledning for å løse/forebygge problemer	"Kommunen skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer."
PLIKT	Hvis kommunen ikke selv kan gi slik hjelp	skal den så vidt mulig sørge for at andre gjør det	"Kan kommunen ikke selv gi slik hjelp, skal den så vidt mulig sørge for at andre gjør det."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Merk: Kildematerialet inneholder ingen forarbeider eller rettsavgjørelser som inngående drøfter § 17. Paragrafen nevnes imidlertid i en ombudssak om utestengelse fra Nav som en del av det faktiske grunnlaget for hvorfor brukere har kontakt med Nav).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2022-1416	Virkeområde / Omfang	Paragrafen omfatter veiledning knyttet til gjeld og økonomiske problemer (økonomisk rådgivning).	"Inkludert opplysninger om problemer med økonomi eller gjeld som gjør det aktuelt med veiledning etter sosialtjenesteloven § 17 (økonomisk rådgivning)."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO *(Ingen forarbeider til § 17 er inkludert i kildene).*

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO *(Ingen av de vedlagte retts- eller ombudsavgjørelsene korrigerer forvaltningens lovanvendelse eller saksbehandling spesifikt knyttet til § 17).*

LEGAL OBJECT: § 18

A. METADATA

Identified Topic: Stønad til livsopphold Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 39 L (2014-2015), Prop. 147 L (2014-2015), Prop. 87 L (2021-2022), Innst. 52 L (2025-2026), SOM-2022-2554, SOM-2024-5413

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT / PLIKT	Når en person "ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter"	har vedkommende "krav på økonomisk stønad"	"De som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad."
SKJØNN (Formålsstyring)	Ved utforming av stønaden	"bør" stønaden ta sikte på selvhjulpenhet	"Stønaden bør ta sikte på å gjøre vedkommende selvhjulpen."
PLIKT (Begrensning av skjønn)	"Ved vurdering av søknad om stønad til familier"	"skal det ikke tas hensyn til barns inntekt av arbeid"	"Ved vurdering av søknad om stønad til familier skal det ikke tas hensyn til barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier."
SKJØNN	For å sikre nasjonal veiledning	"kan" departementet gi retningslinjer	"Departementet kan gi veiledende retningslinjer om stønadsnivået."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Lovbundet avgjørelse (Rettighet)	Kommunen har ingen fri skjønnsmargin i vurderingen av om retten til stønad har inntrådt; fyller søkeren vilkårene, plikter kommunen å innvilge.	"Vurderingen av om søkere oppfyller vilkårene, og følgelig har rett til økonomisk stønad, er ikke en skjønnsmessig vurdering. I tillegg til å gi klare vilkår for rett til livsopphold, pålegger bestemmelsen sosialtjenesten å innvilge

			ytelsen når vilkårene er oppfylt."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Utmåling og minstestandard	Stønadsnivået må bygge på en konkret og individuell behovsvurdering og kan aldri settes lavere enn det som sikrer et faglig forsvarlig livsopphold for den enkelte.	"Videre kan den økonomiske stønaden ikke falle under en faglig forsvarlig minstestandard, vurdert i forhold til den enkelte sak."
SOM-2022-2554	Nødhjelp	I en nødssituasjon har søker krav på umiddelbar hjelp til helt grunnleggende behov, uavhengig av om ordinære vilkår er brutt, og forvaltningen kan ikke bygge på udokumenterte antakelser om at søkeren klarer seg selv.	"Uavhengig av om søkeren har krav på økonomisk stønad skal sosialtjenesten i en nødsituasjon yte stønad til umiddelbare og nødvendige utgifter til mat, klær og midlertidig husvære."
SOM-2024-5413	Saksbehandling (Behovsvurdering)	Nav må alltid kartlegge og vurdere søkerens helhetlige situasjon, og alle skjønnsmessige avgjørelser knyttet til forsvarlig livsopphold skal begrunnes individuelt.	"NAV-kontoret skal foreta en vurdering av tjenestemottakers helhetlige situasjon, og det skal tas hensyn til vedkommendes inntekter og inntektsmuligheter, nødvendige utgifter til livsopphold og personlige forhold."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 18. Stønad til livsopphold

A. METADATA

Identified Topic: Stønad til livsopphold (økonomisk sosialhjelp og nødhjelp)

Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven LOV-2009-12-18-131), Ot.prp.nr.29 (1990–1991), Sivilombudets uttalelser SOM-2022-2554 og SOM-2024-5413.

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT / PLIKT	Når en person ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter	har vedkommende krav på økonomisk stønad	"De som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad."
SKJØNN (Målsetting)	Når stønad gis	bør den innrettes slik at den gjør vedkommende selvhjulpen	"Stønaden bør ta sikte på å gjøre vedkommende selvhjulpen."
PLIKT	Ved vurdering av søknad om stønad til familier	skal kommunen se bort fra barnetrygd og barns arbeidsinntekt i fritid/skoleferier	"Ved vurdering av søknad om stønad til familier skal det ikke tas hensyn til barnetrygd og barns inntekt av arbeid i fritid og skoleferier."
SKJØNN	Generelt for stønadsnivået	kan departementet gi veiledende retningslinjer	"Departementet kan gi veiledende retningslinjer om stønadsnivået."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Ot.prp.nr.29 (1990–1991) (Gjengitt i SOM-2022-2554)	Nødhjelp (Vilkår)	Terskelen for nødhjelp er lav; sosialtjenesten må yte stønad til umiddelbare behov selv om vilkårene for ordinær stønad ikke er oppfylt.	"Uavhengig av om søkeren har krav på økonomisk stønad skal sosialtjenesten i en nødsituasjon yte stønad til umiddelbare og nødvendige utgifter til mat, klær og midlertidig husvære."
SOM-2022-2554	Bevisvurdering (Nødhjelp)	Forvaltningen kan ikke basere avslag på en antakelse om at søker "må ha ment å klare seg", men må ha konkrete og klare holdepunkter for at søker faktisk har tilgang til mat når søker opplyser det motsatte.	"Etter ombudets syn måtte Statsforvalteren ha klarere holdepunkter for å forutsette at klager hadde tilgang til mat. En antakelse om at klager selv må ha ment at hun ville klare seg kan vanskelig legges til grunn når hun selv hadde opplyst at hun faktisk ikke hadde mat eller penger."
SOM-2024-5413	Skjønnsutøvelse / Innholdet i livsopphold	Ved vurdering av utgifter til lagerleie ved fengselsopphold, må forvaltningen foreta en konkret vurdering av om stønaden kan sikre en god overgang til samfunnet, og vurdere søkers alternative og rimeligere muligheter til å sikre sine eiendeler.	"Vurderingen må også ta hensyn til de mulighetene klageren i sin nåværende situasjon har til å finne alternative måter å sikre sine eiendeler, og om han har mulighet til å finne andre, rimeligere måter å ivareta eiendelene."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES**

LEGAL OBJECT: § 19

A. METADATA

Identified Topic: Stønad i særlige tilfeller Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), SOM-2022-2554, SOM-2024-5413

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right): SKJØNN Condition (Hvis/Når): I særlige tilfeller, selv om vilkårene for stønad til livsopphold (§ 18) ikke er tilstede, og personen trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon. Content (Skal/Kan): kan kommunen yte økonomisk hjelp. Quote (Ordlyd): "Kommunen kan i særlige tilfeller, selv om vilkårene i § 18 ikke er tilstede, yte økonomisk hjelp til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon.".

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde): Ot.prp. nr. 103 (2008-2009) Rule Type (Kategori): Stønadsformål / Utmåling The Normative Content (Hva kreves?): Kommunen har adgang til å innvilge økonomisk stønad til dekning av utgifter som faller utenfor ordinært livsopphold (som gjeld eller særskilte velferdstiltak), forutsatt at det bidrar til at personen overvinner en vanskelig livssituasjon. Quote (Sitat): "Utgifter det kan ytes støtte til etter denne bestemmelsen kan for eksempel være utgifter til dekning av gjeld, kvalifiseringstiltak eller særlige tiltak av velferdsmessig betydning.".

Source (Kilde): SOM-2024-5413 Rule Type (Kategori): Saksbehandling / Klagerett The Normative Content (Hva kreves?): Kommunens avgjørelse om hvorvidt det skal ytes stønad i særlige tilfeller er et enkeltvedtak, og søkeren har rett til å få vedtaket overprøvd av Statsforvalteren. Quote (Sitat): "Avgjørelse etter disse bestemmelsene er enkeltvedtak, som kan påklages til statsforvalteren, jf. sosialtjenesteloven § 47.".

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 19. Stønad i særlige tilfeller

A. METADATA

Identified Topic: Økonomisk stønad i særlige tilfeller (sikkerhetsventil) Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Sivilombudets uttalelser (SOM-2024-5413, SOM-2022-2554, SOM-2022-1350)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	I særlige tilfeller, selv om vilkårene for stønad etter § 18 ikke er tilstede, når en person trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon.	kan kommunen yte økonomisk hjelp.	"Kommunen kan i særlige tilfeller, selv om vilkårene i § 18 ikke er tilstede, yte økonomisk hjelp til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2024-5413	Subsidiaritet / Unntakshjemmel	Bestemmelsen fungerer som et sikkerhetsnett der det kan ytes hjelp i tilfeller (f.eks. dekning av lagerleie/flytting under soning av fengselsstraff) hvis vilkårene for ordinær stønad til livsopphold ikke er oppfylt.	"Dersom vilkårene for stønad etter § 18 ikke er oppfylt, kan kommunen «i særlige tilfeller [...] yte økonomisk hjelp til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon», jf. § 19."
SOM-2022-2554 / SOM-2022-1350	Nødhjelp / Klageadgang	Søknader om akutt økonomisk sosialhjelp (nødhjelp) vurderes og avslås gjerne med hjemmel i både § 18 og § 19. Slike avslag er enkeltvedtak som det kan klages på, og der statsforvalteren kan overprøve Nav-kontorets vedtak.	"På denne bakgrunn ble det ikke innvilget nødhjelp etter lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) § 18 eller § 19."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 20

A. METADATA

Identified Topic: Bruk av vilkår ved tildeling av økonomisk stønad Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr. 103 (2008-2009), Prop. 39 L (2014-2015), Prop. 13 L (2016-2017), Prop. 24 L (2020-2021), Innst. 135 L (2020-2021)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved tildeling av økonomisk stønad	skal kommunen stille vilkår om aktivitet	"Det skal stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad."
PLIKT	Når det foreligger tungtveiende grunner	skal det gjøres unntak fra aktivitetsplikten	"Det skal ikke stilles vilkår om aktivitet når tungtveiende grunner taler mot det."
PLIKT	Hvis manglende norsk- eller samiskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen	skal kommunen vurdere å stille vilkår om opplæring	"Dersom manglende norsk- eller samiskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen, skal det vurderes å stille vilkår om norsk- eller samiskopplæring."

PLIKT	Hvis søker har hatt rett/plikt til introduksjonsprogram og manglende norskkunnskaper er årsaken til manglende selvhjulpenhet	skal kommunen stille vilkår om norskopplæring (gjelder ikke samiskspråklige)	"Dersom vedkommende har hatt rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram, jf. integreringsloven § 8, og manglende norskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen, skal det stilles vilkår om norskopplæring. Tredje punktum gjelder ikke for samiskspråklige stønadsmottakere."
SKJØNN	Ved tildeling av økonomisk stønad	kan kommunen også stille andre vilkår	"Det kan også stilles andre vilkår for tildeling av økonomisk stønad, inkludert vilkår etter § 25."
PLIKT	Ved fastsettelse av alle vilkår	må vilkårene ha nær sammenheng med vedtaket og ikke være uforholdsmessige eller lovstridige	"Vilkårene må ha nær sammenheng med vedtaket. De må ikke være uforholdsmessig byrdefulle for stønadsmottakeren eller begrense hans eller hennes handle- og valgfrihet på en urimelig måte. Vilkårene må heller ikke være i strid med andre bestemmelser i loven her eller i andre lover."
SKJØNN	Ved brudd på fastsatte vilkår	kan kommunen fatte vedtak om reduksjon av stønaden	"Ved brudd på vilkår kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres..."
PLIKT	Før stønaden eventuelt kan reduseres ved brudd	må det ha vært informert om muligheten for reduksjon i det opprinnelige stønadsvedtaket	"...forutsatt at det i vedtaket om stønad er informert om muligheten for slik reduksjon."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	**Rule Type (Kategori)**	**The Normative Content (Hva kreves?)**	**Quote (Sitat)**

Prop. 39 L (2014-2015)	Saksbehandling	Kommunen må foreta en konkret og individuell vurdering av hvilke aktiviteter det skal stilles vilkår om, og dette skal begrunnes i vedtaket.	"Ved enhver søknad om stønad til livsopphold skal det foretas en individuell vurdering... Den eller de aktiviteter det stilles vilkår om, skal begrunnes og fremgå av vedtaket."
Prop. 39 L (2014-2015)	Dokumentasjonsplikt	Kommunen skal dokumentere i saken at den har vurdert unntak fra aktivitetsplikten, selv om det ikke skal begrunnes i selve vedtaket.	"I de tilfeller hvor det vurderes at det ikke skal stilles vilkår om aktivitet, skal dette ikke begrunnes i selve vedtaket. [...] Kommunen må likevel være i stand til å dokumentere at det har vært gjort slike vurderinger som en del av saksbehandlingen."
Prop. 39 L (2014-2015)	Minstenivå	En sanksjon for vilkårsbrudd gir ikke kommunen adgang til å redusere stønaden til et uforsvarlig nivå eller under nødhjelpsnivå.	"Stønaden vil ikke kunne reduseres til et uforsvarlig lavt nivå. Det foreligger fortsatt en rett til stønad som skal sikre et forsvarlig livsopphold for stønadsmottakeren og eventuell familie."
Prop. 39 L (2014-2015)	Saksbehandling	Et eventuelt trekk eller reduksjon i ytelsen som følge av vilkårsbrudd krever at kommunen fatter et nytt, eget enkeltvedtak.	"Hvis stønaden skal reduseres, skal det fattes et eget vedtak om det."
Prop. 13 L (2016-2017)	Skjønnsutøvelse	Kommunen plikter å vurdere årsaken til bruddet og familiens (spesielt barnas) situasjon før det reageres med stønadsreduksjon.	"Ved vurderingen av om brudd på vilkår skal få konsekvenser, vil det måtte ses hen til årsaken til bruddet og særlige forhold ved stønadsmottaker og hans eller hennes familie. Det vil måtte tas særlig hensyn til barns behov."

Prop. 24 L (2020-2021)	Skjønnsutøvelse / Unntak	Det foreligger "tungtveiende grunner" mot å stille vilkår om aktivitet dersom stønadsmottakeren allerede er i fulltidsaktivitet eller deltar i aktiviteter etter andre regelverk.	"I den grad en person allerede er i fulltidsaktivitet, som for eksempel heltidsarbeid, og mottar supplerende stønad etter sosialtjenesteloven, vil stønadsmottaker ha tungtveiende grunner mot at det stilles aktivitetskrav."
Prop. 24 L (2020-2021)	Saksbehandling / Samarbeid	Kommunen må konkret vurdere hvilket språknivå mottakeren trenger for å bli selvhjulpen, og dette må gjøres i samarbeid med brukeren (brukermedvirkning).	"Hvilket språknivå en stønadsmottaker må nå for å bli selvhjulpen vil variere, og dette må vurderes konkret av kommunen, basert på samarbeid med tjenestemottakeren og i tråd med prinsippet om brukermedvirkning, jf. sosialtjenesteloven § 42."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 20. Bruk av vilkår

A. METADATA

Identified Topic: Bruk av vilkår ved tildeling av økonomisk stønad Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Ved tildeling av økonomisk stønad	kan det settes vilkår for tildelingen, inkludert krav om å utføre passende arbeidsoppgaver i bostedskommunen	"Det kan settes vilkår for tildeling av økonomisk stønad, herunder at mottakeren i stønadsperioden skal utføre passende arbeidsoppgaver i bostedskommunen, se også § 21 tredje ledd og § 25."
PLIKT	Når det settes vilkår for stønaden	må vilkårene ha nær sammenheng med vedtaket, og ikke være uforholdsmessig byrdefulle, urimelig begrensende eller i strid med lov	"Vilkårene må ha nær sammenheng med vedtaket. De må ikke være uforholdsmessig byrdefulle for stønadsmottaker eller begrense hans eller hennes handle- eller valgfrihet på en urimelig måte. Vilkårene må heller ikke være i strid med andre bestemmelser i loven her eller andre lover."
SKJØNN	Ved brudd på vilkår, forutsatt at det er informert om dette i stønadsvedtaket	kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres	"Ved brudd på vilkår kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres, forutsatt at det i vedtaket om stønad er informert om muligheten for slik reduksjon."
SKJØNN	Generell forskriftshjemmel	kan Departementet gi nærmere regler i forskrift	"Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om reduksjon av stønaden."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

[Ingen]	[Ingen]	De oppgitte kildene inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller sivilombudsuttalelser som direkte gjelder utdyping eller tolkning av sosialtjenesteloven § 20.	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 20 a

A. METADATA

Identified Topic: Bruk av vilkår for personer under 30 år (aktivitetsplikt og norskopplæring ved stønad til livsopphold)

Source Anchors:

- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)
- Prop. 13 L (2016-2017)
- Innst. 111 L (2016-2017)
- Prop. 24 L (2020-2021)
- Innst. 135 L (2020-2021)
- Prop. 39 L (2014-2015)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år	skal det stilles vilkår om aktivitet	"Det skal stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år."
PLIKT (UNNTAK)	Når tungtveiende grunner taler mot det	skal det ikke stilles vilkår om aktivitet	"Det skal ikke stilles vilkår om aktivitet når tungtveiende grunner taler mot det."

PLIKT	Dersom manglende norsk- eller samiskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen	skal det vurderes å stille vilkår om norsk- eller samiskopplæring	"Dersom manglende norsk- eller samiskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen, skal det vurderes å stille vilkår om norsk- eller samiskopplæring."
PLIKT	Dersom vedkommende har hatt rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram (...) og manglende norskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen	skal det stilles vilkår om norskopplæring	"Dersom vedkommende har hatt rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram, jf. integreringsloven § 8, og manglende norskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen, skal det stilles vilkår om norskopplæring."
SKJØNN	For tildeling av økonomisk stønad	kan det også stilles andre vilkår	"Det kan også stilles andre vilkår for tildeling av økonomisk stønad, inkludert vilkår etter § 25."
PLIKT / SKRANKE	Når det stilles vilkår	må vilkårene ha nær sammenheng med vedtaket og ikke være urimelige eller i strid med lov	"Vilkårene må ha nær sammenheng med vedtaket. De må ikke være uforholdsmessig byrdefulle for stønadsmottakeren eller begrense hans eller hennes handle- og valgfrihet på en urimelig måte. Vilkårene må heller ikke være i strid med andre bestemmelser i loven her eller i andre lover."
SKJØNN	Ved brudd på vilkår	kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres	"Ved brudd på vilkår kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres, forutsatt at det i vedtaket om stønad er informert om muligheten for slik reduksjon."

SKJØNN	Ved vurdering av stønadsmottakeres rett og plikt til introduksjonsprogram	kan kommunen innhente opplysninger fra Nasjonalt introduksjonsregister	"Kommunen kan innhente opplysninger om stønadsmottakeres rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram fra Nasjonalt introduksjonsregister."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 13 L (2016-2017)	Saksbehandling	Kommunen må foreta en individuell vurdering av hvilke aktiviteter som er hensiktsmessige, og denne vurderingen skal dokumenteres i saksbehandlingen (selv om det ikke stilles vilkår).	"Det må foretas en individuell vurdering av hvilke aktiviteter som er hensiktsmessig for den enkelte og som styrker personens muligheter for å få arbeid. Vurderingene skal dokumenteres som en del av saksbehandlingen..."
Prop. 13 L (2016-2017)	Informasjonsplikt	NAV-kontoret må uttrykkelig informere stønadsmottakeren i innvilgelsesvedtaket om hva aktivitetsplikten innebærer og konsekvensene av et eventuelt vilkårsbrudd.	"Stønadsmottakeren må i innvilgelsesvedtaket gjøres tydelig kjent med hva aktivitetsplikten innebærer, hva som kreves for at plikten skal anses oppfylt og hva som kan bli konsekvensene av eventuelle brudd på vilkårene."
Prop. 13 L (2016-2017)	Unntak / Tungtveiende grunner	Adgangen til å gjøre unntak på grunn av "tungtveiende grunner" er snever og knytter seg til situasjoner der det er helsemessige forhold, tunge omsorgsoppgaver el.l. som gjør aktivitet urealistisk.	"Med tungtveiende grunner siktes det til forhold ved den enkelte stønadsmottaker eller den situasjon vedkommende er i, som gjør at aktivitet på vedtakstidspunktet ikke anses som formålstjenlig eller realistisk."

Prop. 13 L (2016-2017)	Skranke for unntak	Kommunen kan ikke unngå å stille krav om aktivitet kun fordi de mangler et egnet aktivitetstilbud lokalt.	"Unntak fra deltakelse i aktivitet kan ikke begrunnes med at kommunen ikke har et egnet aktivitetstilbud, med mindre den enkelte har særlige behov for tilrettelegging som det ikke med rimelighet kan forventes at kommunen skal kunne dekke."
Prop. 13 L (2016-2017)	Minstenivå ved reduksjon	Dersom stønaden reduseres på grunn av vilkårsbrudd, kan reduksjonen aldri medføre at stønaden faller under et uforsvarlig lavt nødhjelpsnivå, og det skal tas særlig hensyn dersom mottakeren forsørger barn.	"Selv om stønadsnivået prinsipielt sett kan reduseres betydelig, begrenses adgangen av de alminnelige nødhjelpsbetraktningene. (...) Dette innebærer at stønaden ikke kan reduseres til et uforsvarlig lavt nivå."
Prop. 24 L (2020-2021)	Formålsbegrensning	For personer som omfattes av norskopplæringsplikten, må mangelfulle språkkunnskaper avhjelpes før kommunen kan stille andre aktivitetsvilkår.	"Departementet vurderer det derfor som hensiktsmessig at det presiseres i loven at det overfor disse personene skal stilles vilkår om norskopplæring, slik at eventuelle andre vilkår i form av tiltaksaktiviteter først stilles når språkkunnskapene ikke lenger hindrer personens yrkesdeltakelse..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (Krav til individuell dokumentasjon av vurderingen av aktiviteter i saksbehandlingen og krav til tydelig informasjon i innvilgelsesvedtaket).

Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** (Kildene inneholder ombudsman- og domstolsavgjørelser knyttet til andre deler av sosialtjenesteloven og folketrygdloven, men spesifikke uttalelser som korrigerer praksis utledet direkte fra vilkårene i § 20 a foreligger ikke i kildematerialet).

LEGAL OBJECT: § 20 a. Bruk av vilkår for personer under 30 år

A. METADATA

- **Identified Topic:** Aktivitetsplikt og bruk av vilkår for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år.
- **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009.

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år	skal det stilles vilkår om aktivitet	"Det skal stilles vilkår om aktivitet for tildeling av økonomisk stønad til personer under 30 år."
PLIKT	Dersom manglende norsk- eller samiskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen	skal det vurderes å stille vilkår om norsk- eller samiskopplæring	"Dersom manglende norsk- eller samiskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen, skal det vurderes å stille vilkår om norsk- eller samiskopplæring."
PLIKT	Dersom vedkommende har hatt rett/plikt til introduksjonsprogram og manglende norskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen	skal det stilles vilkår om norskopplæring (gjelder ikke samiskspråklige)	"Dersom vedkommende har hatt rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram, jf. integreringsloven § 8, og manglende norskkunnskaper er årsaken til at personen ikke er selvhjulpen, skal det stilles vilkår om norskopplæring."
PLIKT (Unntak)	Når tungtveiende grunner taler mot det	skal det ikke stilles vilkår om aktivitet	"Det skal ikke stilles vilkår om aktivitet når tungtveiende grunner taler mot det."

SKJØNN	Ved tildeling av økonomisk stønad	kan det også stilles andre vilkår, inkludert vilkår etter § 25	"Det kan også stilles andre vilkår for tildeling av økonomisk stønad, inkludert vilkår etter § 25."
PLIKT (Skranke for skjønn)	Ved fastsettelse av vilkår for stønaden	må vilkårene ha nær sammenheng med vedtaket, ikke være uforholdsmessig byrdefulle, og ikke i strid med lov	"Vilkårene må ha nær sammenheng med vedtaket. De må ikke være uforholdsmessig byrdefulle for stønadsmottakeren eller begrense hans eller hennes handle- og valgfrihet på en urimelig måte. Vilkårene må heller ikke være i strid med andre bestemmelser i loven her eller i andre lover."
SKJØNN	Ved brudd på vilkår (forutsatt at vedtaket om stønad informerte om muligheten)	kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres	"Ved brudd på vilkår kan det fattes vedtak om at stønaden reduseres, forutsatt at det i vedtaket om stønad er informert om muligheten for slik reduksjon."
SKJØNN	For å undersøke status i introduksjonsprogrammet	kan kommunen innhente opplysninger fra Nasjonalt introduksjonsregister	"Kommunen kan innhente opplysninger om stønadsmottakeres rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram fra Nasjonalt introduksjonsregister."
SKJØNN	Ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom	kan departementet gi forskrift om midlertidige unntak fra § 20 a	"Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene i § 20, § 20 a og §§ 29 til 40."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

N/A	N/A	*De vedlagte kildene inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller uttalelser fra Sivilombudet som direkte tolker eller utdyper sosialtjenesteloven § 20 a.*	N/A

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** *(Ingen forarbeider tilknyttet § 20 a foreligger i kildene).*
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** *(Ingen dommer eller ombudsuttalelser knyttet til § 20 a foreligger i kildene).*

LEGAL OBJECT: § 21 i sosialtjenesteloven

A. METADATA

Identified Topic: Stønadsformer for økonomisk stønad (Forms of financial assistance)
Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når stønaden er gitt som lån eller garanti for lån	skal kommunen ta inn bestemmelser om lånevilkårene i selve vedtaket.	"Er stønaden gitt som lån eller garanti for lån, skal vedtaket inneholde bestemmelser om lånevilkårene."
SKJØNN	Når kommunen vurderer å gi økonomisk stønad i form av lån	bør det vurderes om mottakeren i det hele tatt vil bli i stand til å betale tilbake lånet.	"Økonomisk stønad i form av lån bør vurderes i forhold til om stønadsmottakeren vil bli i stand til å tilbakebetale lånet."
SKJØNN	Hvis særlige forhold tilsier at mottakeren ikke vil bruke stønaden i tråd med vilkår satt etter lovens § 20	kan kommunen vedta at hjelpen gis som varer og tjenester i stedet for kontanter.	"Hvis det på grunn av særlige forhold må antas at stønadsmottakeren ikke vil bruke stønaden i samsvar med vilkår som er fastsatt etter § 20, kan det vedtas at stønaden helt eller

			delvis skal gis i form av varer og tjenester."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Rettskildemessig forankring / Videreføring	Bestemmelsen om stønadsformer viderefører materielt sett reglene fra den gamle sosialtjenesteloven av 1991 (§ 5-4), og tolkningen av bestemmelsen må derfor forankres i de tidligere forarbeidene til 1991-loven.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 5-4. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 5.9 og merknader til de enkelte paragrafer."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (De prosessuelle kravene til selve vedtakets innhold ved innvilgelse av lån følger direkte av lovteksten, og kildene angir ingen ytterligere skjulte saksbehandlingskrav i forarbeidene utover at regelen videreføres).

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO (Kildematerialet inneholder ingen dommer eller ombudsuttalelser som korrigerer forvaltningens skjønn eller praksis spesifikt knyttet til § 21 om stønadsformer).

LEGAL OBJECT: § 21. Stønadsformer

A. METADATA

- **Identified Topic:** Stønadsformer for økonomisk stønad (bidrag, lån, garanti, varer og tjenester)
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009 (Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når stønaden er gitt som lån eller garanti for lån	skal vedtaket inneholde bestemmelser om lånevilkårene	"Er stønaden gitt som lån eller garanti for lån, skal vedtaket inneholde bestemmelser om lånevilkårene."
SKJØNN	Hvis det antas (grunnet særlige forhold) at stønadsmottakeren ikke vil bruke stønaden i samsvar med fastsatte vilkår	kan det vedtas at stønaden helt eller delvis skal gis i form av varer og tjenester	"Hvis det på grunn av særlige forhold må antas at stønadsmottakeren ikke vil bruke stønaden i samsvar med vilkår som er fastsatt etter § 20, kan det vedtas at stønaden helt eller delvis skal gis i form av varer og tjenester."
SKJØNN	Når økonomisk stønad gis i form av lån	bør det vurderes om stønadsmottakeren vil bli i stand til å tilbakebetale lånet	"Økonomisk stønad i form av lån bør vurderes i forhold til om stønadsmottakeren vil bli i stand til å tilbakebetale lånet."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: The provided sources do not contain any preparatory works, court decisions, or ombudsman statements specifically interpreting or operationalizing § 21. The ombudsman cases provided address other sections of the Act, such as § 18, § 19, § 26, § 27, and § 29).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff]	[N/A]	Kildematerialet inneholder ingen supplerende dybdejuss (forarbeider/rettspraksis) for § 21.	"..."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 22

A. METADATA

Identified Topic: Utbetaling av stønad Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr. 103 (2008-2009), Prop. 13 L (2016-2017)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når det ikke er truffet vedtak som nevnt i § 21 fjerde ledd (om at stønaden gis som varer/tjenester)	skal stønaden utbetales til den som har søkt om stønad	"Når det ikke er truffet vedtak som nevnt i § 21 fjerde ledd, skal stønaden utbetales til den som har søkt om stønad."
SKJØNN	Dersom stønaden skal komme flere til gode	kan det bestemmes at den skal deles mellom dem	"Dersom stønaden skal komme flere til gode, kan det bestemmes at den skal deles mellom dem."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Prop. 13 L (2016-2017)	Saksbehandling / Utbetaling	Kommunen bør vurdere å dele stønaden mellom partene når det er flere mottakere i praksis (f.eks. ektefeller) og det stilles aktivitetskrav til flere enn selve søkeren, for å sikre at alle får oppfylt sine klagerettigheter.	"Når det i praksis er flere stønadsmottakere (for eksempel ektefeller), og det skal stilles krav om aktivitet for flere enn søkeren, må kommunen sikre at alle mottakere med klagerettigheter får oppfylt disse. I slike tilfeller bør kommunen vurdere om stønaden skal deles mellom dem uavhengig av hvem som har søkt om stønaden, slik loven § 22 åpner for."
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Rettskildemessig forankring	Innholdet i bestemmelsen bygger på tidligere sosialtjenestelov § 5-5 og forarbeidene til denne.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 5-5. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 5.10 og merknader til de enkelte paragrafer."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 22. Utbetaling av stønad

A. METADATA

Identified Topic: Utbetaling og fordeling av økonomisk stønad

Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når det ikke er truffet vedtak som nevnt i § 21 fjerde ledd (stønad gitt i form av varer og tjenester)	skal stønaden utbetales til den som har søkt om stønad	"Når det ikke er truffet vedtak som nevnt i § 21 fjerde ledd, skal stønaden utbetales til den som har søkt om stønad."
SKJØNN	Dersom stønaden skal komme flere til gode	kan det bestemmes at den skal deles mellom dem	"Dersom stønaden skal komme flere til gode, kan det bestemmes at den skal deles mellom dem."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som direkte tolker eller utdyper sosialtjenesteloven § 22).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
-	-	-	-

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 23

A. METADATA

Identified Topic: Følgen av at det er gitt uriktige opplysninger / Tilbakebetaling av stønad

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 13 L (2009-2010)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	"Har noen fått utbetalt stønad fordi vedkommende, eller noen som har handlet på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet opplysninger"	"kan det vedtas at bidraget skal betales tilbake, eller at en avtale om lån eller garanti for lån skal falle bort."	"Har noen fått utbetalt stønad fordi vedkommende, eller noen som har handlet på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet opplysninger, kan det vedtas at bidraget skal betales tilbake, eller at en avtale om lån eller garanti for lån skal falle bort."
SKJØNN	"Dersom det er gitt uriktige opplysninger [i forbindelse med kvalifiseringsstønad]"	"gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønad."	"Dersom det er gitt uriktige opplysninger gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønad."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Historisk tolkning / Lovforståelse	Paragraf 23 er en direkte videreføring av § 5-6 i sosialtjenesteloven av 1991. Det materielle innholdet og vilkårene for tilbakebetaling må derfor utledes fra og tolkes i lys av forarbeidene til 1991-loven (Ot.prp. nr. 29 (1990-1991)).	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 5-6. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 5.11 og merknader til de enkelte paragrafer."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 23. Følgen av at det er gitt uriktige opplysninger

A. METADATA

Identified Topic: Tilbakebetaling av stønad ved uriktige opplysninger Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Når noen har fått utbetalt stønad fordi vedkommende, eller noen på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller fortiet opplysninger	kan kommunen vedta at bidraget skal betales tilbake, eller at avtale om lån/garanti faller bort	"Har noen fått utbetalt stønad fordi vedkommende, eller noen som har handlet på vedkommendes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller har fortiet opplysninger, kan det vedtas at bidraget skal betales tilbake, eller at en avtale om lån eller garanti for lån skal falle bort."
SKJØNN	Når det gjelder utbetaling av kvalifiseringsstønad	gjelder reglene om uriktige opplysninger tilsvarende	"Dersom det er gitt uriktige opplysninger gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønad."
PLIKT	Når det bygger på et vedtak om tilbakebetalingskrav etter § 23	er kravet tvangsgrunnlag for utlegg	"Krav på tilbakebetaling av lån er tvangsgrunnlag for utlegg. Det samme er [...] tilbakebetalingskrav som bygger på § 23."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: The provided sources do not contain excerpts from the preparatory works (e.g., Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)) or court/ombudsman decisions that directly address or interpret the specific operative rules in § 23. Therefore, no deep law extraction can be provided from the current source material).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[N/A]	[N/A]	[N/A]

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 24

A. METADATA

Identified Topic: Inndrivelse av lån og andre former for dekning (tvangsgrunnlag for utlegg)
Source Anchors: "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)", "Ot.prp.nr.103 (2008-2009)"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
FAKTA / RETTSVIRKNING	Når det foreligger krav på tilbakebetaling av lån, krav oppstått fordi kommunen har innfridd et garantiansvar, eller tilbakebetalingskrav som følge av uriktige opplysninger (etter § 23)	utgjør kravet et direkte tvangsgrunnlag for utlegg.	"Krav på tilbakebetaling av lån er tvangsgrunnlag for utlegg. Det samme er krav som er oppstått fordi kommunen har innfridd et garantiansvar og tilbakebetalingskrav som bygger på § 23."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr.103 (2008-2009)	Opprinnelse / Lovforståelse	Bestemmelsen viderefører tidligere rett (gammel sosialtjenestelov § 5-7), og det nærmere materielle innholdet må utledes av forarbeidene til 1991-loven.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 5-7. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 5.12 og merknader til de enkelte paragrafer."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 24. Inndrivelse av lån og andre former for dekning

A. METADATA

Identified Topic: Tvangsgrunnlag for inndrivelse av lån, innfridde garantier og tilbakebetalingskrav Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når kommunen har krav på tilbakebetaling av lån, krav som følge av innfridd garantiansvar, eller tilbakebetalingskrav etter § 23 (uriktige opplysninger)	utgjør kravet et tvangsgrunnlag for utlegg	"Krav på tilbakebetaling av lån er tvangsgrunnlag for utlegg. Det samme er krav som er oppstått fordi kommunen har innfridd et garantiansvar og tilbakebetalingskrav som bygger på § 23."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen kilder]	[N/A]	[Det foreligger ingen rettspraksis, forarbeider eller ombudsuttalelser knyttet til sosialtjenesteloven § 24 i det vedlagte kildematerialet.]	[N/A]

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 25

A. METADATA

Identified Topic: Refusjon i underholdsbidrag Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr. 103 (2008-2009), Prop. 12 L (2018-2019), Sivilombudets uttalelse SOM-2024-5583

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Når det ytes stønad i påvente av avgjørelse om underholdsbidrag, eller fordi underholdsbidrag ikke betales	kan kommunen sette som vilkår for stønaden at retten til underholdsbidraget overtas av kommunen	"Stønad som blir gitt i påvente av at søkeren får avgjort krav om underholdsbidrag, kan gis på vilkår av at retten til underholdsbidrag skal overtas av kommunen. [...] Det samme gjelder stønad som blir gitt fordi underholdsbidraget ikke betales."
SKJØNN	Når kommunen har overtatt retten til underholdsbidraget	kan kommunen inndrive kravet etter gjeldende regler for slike krav	"Kommunen kan la kravet om underholdsbidrag inndrive etter de reglene som ellers gjelder for slike krav."
PLIKT	Når både folketrygden (etter forskotteringsloven § 10) og kommunen har refusjonskrav	skal folketrygdens krav gis fortrinnsrett	"Folketrygdens refusjonsrett etter forskotteringsloven § 10 har fortrinnsrett overfor kommunens refusjonsrett etter første ledd."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Videreføring og lovtolkning	Bestemmelsen viderefører 1991-lovens § 5-8, og tolkningen av bestemmelsen skal ta utgangspunkt i lovforarbeidene til denne eldre loven.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 5-8. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 5.13 og merknader til de enkelte paragrafer."

Prop. 12 L (2018-2019)	Lovteknisk oppdatering	Bestemmelsen skal ikke lenger henvise til folketrygdlovens tidligere regler om refusjon i underholdsbidrag ved overgangsstønad, da disse er opphevet.	"Andre ledd har en henvisning blant annet til folketrygdloven § 15-10, som tidligere omhandlet folketrygdens krav på refusjon [...] Bestemmelsene om refusjon ble opphevet ved lov 15. juni 2001 nr. 37 [...] Henvisningen til § 15-10 foreslås derfor tatt ut."
SOM-2024-5583	Kompetanse og veiledning	Regelverket for kommunens adgang til refusjon etter §§ 25 og 26 er vanskelig for NAV-kontorene å praktisere, noe som skaper behov for sentrale retningslinjer/opplæringsmateriell for å sikre lik lovforståelse.	"Statsforvalteren var enig i at regelverket om refusjon var vanskelig å praktisere [...] Her ba de direktoratet om å utarbeide opplæringsmateriell knyttet til kommunens adgang til å kreve refusjon etter sosialtjenesteloven §§ 25 og 26, som alle Nav-kontor kan benytte seg av."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO *(Forarbeidene viser utelukkende videre til forarbeidene til den gamle sosialtjenesteloven av 1991, som ikke er vedlagt).*

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES *(Ombudet påpeker gjennom sin undersøkelse at det er utfordringer med den praktiske anvendelsen av refusjonsreglene, og at det mangler tilstrekkelig kompetanse/opplæringsmateriell på Nav-kontorene for å håndtere dette).*

A. METADATA

Identified Topic: Refusjon av økonomisk stønad i underholdsbidrag Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131), Sivilombudets uttalelse SOM-2024-5583

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right) Condition (Hvis/Når) Content (Skal/Kan) Quote (Ordlyd)

SKJØNN Når stønad gis i påvente av at søkeren får avgjort krav om underholdsbidrag, eller når stønad gis fordi underholdsbidraget ikke betales kan kommunen sette som vilkår at retten til underholdsbidrag skal overtas av kommunen "Stønad som blir gitt i påvente av at søkeren får avgjort krav om underholdsbidrag, kan gis på vilkår av at retten til underholdsbidrag skal overtas av kommunen. [...] Det samme gjelder stønad som blir gitt fordi underholdsbidraget ikke betales."

SKJØNN Når kommunen har overtatt retten til underholdsbidrag kan kravet inndrives av kommunen "Kommunen kan la kravet om underholdsbidrag inndrive etter de reglene som ellers gjelder for slike krav."

PLIKT Når det foreligger et konkurrerende refusjonskrav fra folketrygden etter forskotteringsloven § 10 skal folketrygdens refusjonsrett gis fortrinnsrett foran kommunens "Folketrygdens refusjonsrett etter forskotteringsloven § 10 har fortrinnsrett overfor kommunens refusjonsrett etter første ledd."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde) Rule Type (Kategori) The Normative Content (Hva kreves?) Quote (Sitat)

SOMB-2024-5583 Kompleksitet i regelverket / Kompetanse Regelverket om kommunens adgang til refusjon anses som så vidt vanskelig å praktisere at det er behov for nasjonalt opplæringsmateriell for å sikre lik lovforståelse i alle kommuner. "Statsforvalteren var enig i at regelverket om refusjon var vanskelig å praktisere, og viste til sin henvendelse til Arbeids- og velferdsdirektoratet 26. januar 2025. Her ba de direktoratet om å utarbeide opplæringsmateriell knyttet til kommunens adgang til å kreve refusjon etter sosialtjenesteloven §§ 25 og 26, som alle Nav-kontor kan benytte seg av."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO (Kildene inneholder ingen konkrete overprøvinger av enkeltvedtak truffet etter § 25, men uttrykker at bestemmelsen inngår i et regelverk som er vanskelig å praktisere og dermed kan utgjøre en rettssikkerhetsrisiko).

LEGAL OBJECT: § 26

A. METADATA

Identified Topic: Refusjon i ytelser fra folketrygden m.m. (Refund of economic assistance from retroactive national insurance benefits) **Source Anchors:** "Sosialtjenesteloven 2009", "Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)", "Prop. 72 L (2019-2020)", "SOM-2022-5784", "SOM-2024-5583", "SOM-2025-7383"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN / RETT	Dersom en mottaker av økonomisk stønad med tilbakevirkning får innvilget ytelser etter lov om folketrygd eller lovene om krigspensjonering	kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales	"Dersom en mottaker av økonomisk stønad med tilbakevirkning får innvilget ytelser etter lov om folketrygd eller lovene om krigspensjonering 13. desember 1946 nr. 21 og 22, kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales, til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom."
SKJØNN / RETT	Er stønadsmottakeren gift	kan det kreves refusjon etter regelen i første punktum også hos ektefellen	"Er stønadsmottakeren gift, kan det kreves refusjon etter regelen i første punktum også hos ektefellen så fremt stønaden er kommet ektefellen til gode."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 72 L (2019-2020)	**Formål**	Formålet med regelen er å forhindre at en person mottar dobbel ytelse til livsopphold for nøyaktig samme periode og formål.	"Refusjonsadgangen er begrunnet i at det ikke anses som rimelig at en tjenestemottaker får dobbel offentlig ytelse for samme formål og for samme periode."

SOM-2022-5784	**Saksbehandling (Rekkefølge)**	Det må foreligge et faktisk vedtak om etterbetaling fra trygdemyndighetene *før* kommunen kan fatte et vedtak om refusjon.	"Det følger forutsetningsvis av ordlyden i sosialtjl. § 26 og rundskriv R35-00 at det må foreligge et vedtak om etterbetaling før det kan kreves refusjon, for at det skal være mulig å foreta en gjennomgang av om refusjonsbeløpet og det etterbetalte beløpet gjelder samme periode og samme formål."
SOM-2022-5784 & **SOM-2024-5583**	**Skjønnsutøvelse**	Kommunen har rett til, men *ikke plikt* til, å kreve refusjon. Det må foretas en konkret og individuell vurdering av søkerens situasjon (bl.a. økonomi) før refusjonsadgangen benyttes.	"En avgjørelse om å kreve refusjon, helt eller delvis, er omfattet av kommunens frie skjønn, jf. ordlyden «kan»." "Der vilkårene for refusjon er oppfylt, skal det gjøres en konkret vurdering av om det skal kreves refusjon. Denne vurderingen er en del av Nav-kontorets frie skjønn..."
SOM-2024-5583	**Saksbehandling (Kontradiksjon)**	Et vedtak om refusjon er et enkeltvedtak. Brukeren har dermed lovfestet rett til å bli forhåndsvarslet og få mulighet til å uttale seg før vedtaket fattes.	"Et vedtak om refusjon er et enkeltvedtak. Det innebærer at forvaltningslovens bestemmelser om enkeltvedtak gjelder, blant annet reglene om rett til forhåndsvarsel og kontradiksjon jf. fvl. § 16..."
SOM-2024-5583	**Saksbehandling (Dokumentasjon)**	Kommunen plikter å konkret vurdere og dokumentere at refusjonskravet og den utbetalte stønaden faktisk gjelder "samme formål og for samme tidsrom".	"...kommunen har plikt jf. sosialtjl. § 26, til å vurdere konkret om refusjonskravet gjelder utbetalte beløp «til samme formål og for samme tidsrom», og dokumentere at disse vurderingene er foretatt."
SOM-2025-7383	**Saksbehandling (Frist)**	Saksbehandlingen av refusjonskrav må skje svært raskt; Nav-kontoret har en frist på maksimalt tre uker på å fatte vedtaket etter at utbetaling av trygdeytelsen er varslet.	"Etter ftrl. § 22-7 kan trygdemyndighetene varsle den som kan ha krav på refusjon i en trygdeytelse. Utbetaling av ytelsen kan i tilfelle utsettes i opptil tre uker... Dette innebærer at vedtak om refusjon må være truffet innen tre uker."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** (The preparatory works mainly address the rationale; the explicit procedural requirements are predominantly established by Sivilombudet through the interpretation of the Public Administration Act and Folketrygdloven in tandem with § 26). Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (Sivilombudet has repeatedly corrected NAV and Statsforvalteren for failing to issue advance notices, missing the 3-week deadline, and failing to conduct concrete discretionary assessments under § 26).

LEGAL OBJECT: § 26. Refusjon i ytelser fra folketrygden m.m.

A. METADATA

Identified Topic: Refusjon i etterbetalte trygdeytelser (Refund of social assistance from retroactive national insurance benefits) Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen 2009, Sivilombudets uttalelser (SOM-2022-5784, SOM-2023-890, SOM-2024-5583, SOM-2025-7383)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Når en mottaker av økonomisk stønad med tilbakevirkning får innvilget ytelser etter folketrygdloven (eller krigspensjoneringslovene)	kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i etterbetalingen til dekning av utlegg for samme formål og tidsrom	"Dersom en mottaker av økonomisk stønad med tilbakevirkning får innvilget ytelser etter lov om folketrygd eller lovene om krigspensjonering 13. desember 1946 nr. 21 og 22, kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales, til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom."
SKJØNN	Er stønadsmottakeren gift og stønaden har kommet ektefellen til gode	kan refusjon kreves også hos ektefellen	"Er stønadsmottakeren gift, kan det kreves refusjon etter regelen i første punktum også hos ektefellen så fremt stønaden er kommet ektefellen til gode."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court/Ombudsman)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

SOM-2022-5784	Saksbehandling / Grunnvilkår	Kommunen må vente med å fatte refusjonsvedtak til det faktisk foreligger et vedtak om etterbetaling fra folketrygden, slik at man kan vurdere overlapp i tid og formål.	"Det følger forutsetningsvis av ordlyden i sosialtjl. § 26 og rundskriv R35-00 at det må foreligge et vedtak om etterbetaling før det kan kreves refusjon, for at det skal være mulig å foreta en gjennomgang av om refusjonsbeløpet og det etterbetalte beløpet gjelder samme periode og samme formål."
SOM-2024-5583	Skjønnsutøvelse (Kan-skjønn)	Kommunen må foreta en konkret og individuell vurdering av om refusjonsadgangen skal benyttes, der det blant annet vurderes om refusjonskravet vil gjøre at personen fortsatt vil være avhengig av økonomisk stønad i fremtiden.	"I denne vurderingen skal det tas hensyn til tjenestemottakers økonomiske situasjon, herunder å vurdere om krav om refusjon vil medføre at tjenestemottaker også i fremtiden vil være avhengig av økonomisk stønad eller om andre særlige forhold ved tjenestemottakers situasjon bør tillegges vekt slik at refusjonsadgangen helt eller delvis frafalles."
SOM-2024-5583	Saksbehandling / Kontradiksjon	Kommunen plikter å forhåndsvarsle tjenestemottakeren om et mulig refusjonsvedtak med en kort uttalefrist.	"Rundskrivet pkt. 4.26.2.3 fastsetter at kommunen skal varsle mottaker om mulig refusjonsvedtak slik at vedkommende får anledning til å komme med synspunkter og momenter som kan ha betydning for saken. Tjenestemottaker skal gis en kort frist for å uttale seg."
SOM-2024-5583	Saksbehandling / Vedtakets innhold	Refusjonsvedtaket må inneholde en detaljert oversikt over utbetalinger, perioder og formål, og spesifisere nøyaktig hvilke utbetalinger det kreves refusjon for opp mot trygdeytelsen.	"Det skal videre presiseres hvilke utbetalinger det kreves refusjon for. Det skal også beskrives hvor mye som etterbetales i trygdeytelse for samme periode, etter skattetrekk og eventuelle andre trekk."

SOM-2025-7383	Saksbehandling / Tidsfrist	Kommunen (Nav-kontoret) må fremsette og behandle refusjonskravet innen tre uker etter at trygdeytelsen er innvilget, i tråd med folketrygdloven § 22-7.	"Etterbetalingen av trygdeytelsen kan holdes tilbake i tre uker etter at trygdeytelsen er innvilget, se ftrl. § 22-7. Dette innebærer at refusjonskravet fra kommunen (det lokale Nav-kontoret) må fremsettes og behandles innen denne fristen."
SOM-2024-5583	Vilkår (Samme formål)	Utgifter til spesifikke helseformål (f.eks. briller, tannbehandling) krever en konkret vurdering av om de var for store til å bli dekket av trygdeytelsen, før man kan slå fast at de har "samme formål" som trygdeetterbetalingen.	"Det kunne for eksempel være at utgifter til tannbehandling var så store at de uansett ikke ville kunne blitt dekket av en utbetaling av trygdeytelsen, men at vedkommende måtte søke om økonomisk stønad til dette formålet."
SOM-2023-890	Lovtolkning / Hjemmel	Loven gir ikke hjemmel for å kreve refusjon for utbetalt *kvalifiseringsstønad* i en etterbetalt AAP-ytelse.	"Ettersom det ikke er gitt refusjonsregler i sosialtjenesteloven for kommunens utlegg til kvalifiseringsstønad ved etterbetaling av AAP, gir ikke denne loven rettslig grunnlag for å kreve refusjon i den etterbetalte ytelsen."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? [YES] (Detailed extensively via Circular/Rundskriv R35-00 referenced in Ombudsman cases). Did you find Court/Ombudsman corrections? [YES]

A. METADATA

Identified Topic: Midlertidig botilbud **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr. 103 (2008–2009), SOM-2025-2104

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For dem som ikke klarer det selv	er kommunen forpliktet til å finne midlertidig botilbud	"Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court/Ombudsman)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr. 103 (2008–2009)	Innhold og organisering	Kommunen har stor frihet til å velge type tilbud (inkludert private tilbydere), så lenge Nav-kontoret faktisk skaffer et tilbud til de som er i en akutt nødsituasjon.	"Forslaget innebærer ikke krav i forhold til hva slags botilbud kommunen skal ha. [...] Om botilbudet drives av private eller av kommunen, vil heller ikke være av betydning. Det avgjørende [...] er at personer med akutt behov for botilbud kan forholde seg til NAV-kontoret og at NAV-kontoret skal skaffe et tilbud til de som trenger det."
SOM-2025-2104	Rettighetens natur og saksbehandling	Tildeling av midlertidig botilbud er et enkeltvedtak. Retten til et slikt tilbud er ubetinget og faller ikke bort selv om tjenestemottakeren blir utestengt som følge av ordensforstyrrelser.	"Tildeling av et midlertidig botilbud etter sotjl. § 27 er derfor et enkeltvedtak etter forvaltningsloven uavhengig av om det brukes en offentlig eller privat tilbyder [...] Retten til botilbud er etter loven ubetinget, og består uavhengig av eventuelle ordensforstyrrelser."
SOM-2025-2104	Saksbehandling (Kontradiksjon)	Kommunen må sikre at en person som utestenges fra et midlertidig botilbud, får anledning til å uttale seg om saken, også når	"Når en person utestenges fra et botilbud gitt i medhold av sotjl. § 27, må personen derfor gis anledning til å uttale seg om saken."

botilbudet drives av en privat aktør.

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (Preparatory works specify that all decisions regarding allocation of social services, including temporary housing, are individual decisions/"enkeltvedtak" subject to the Public Administration Act). Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (The Parliamentary Ombudsman has explicitly corrected municipalities regarding procedural safeguards and contradiction rights when evicting individuals from temporary housing).

LEGAL OBJECT: § 27. Midlertidig botilbud

A. METADATA

Identified Topic: Midlertidig botilbud Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008–2009), Gulating lagmannsrett (LG-2021-97549-3), Sivilombudet (SOM-2025-2104)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For dem som ikke klarer det selv	er kommunen forpliktet til å finne midlertidig botilbud	"Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke klarer det selv."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2025-2104 / Ot.prp. nr. 103 (2008–2009)	Rettens innhold	Retten til midlertidig botilbud er ubetinget og plikten bortfaller ikke selv om tjenestemottaker gjør seg skyldig i ordensforstyrrelser.	"Retten til botilbud er etter loven ubetinget, og består uavhengig av eventuelle ordensforstyrrelser."
SOM-2025-2104 / Ot.prp. nr. 103 (2008–2009)	Gjennomføring	Loven stiller ikke absolutte krav til botilbudets form; plikten kan oppfylles via offentlige eller private tilbydere, eller ved å betale for hotell/pensjonat.	"Loven stiller ikke krav til hva slags botilbud kommunen skal finne eller tilby i egen regi. [...] Kommunen kan oppfylle plikten etter sotjl. § 27 gjennom private botilbud..."
LG-2021-97549-3	Begrensning	Retten er utelukkende knyttet til en midlertidig avhjelping av boligløshet, og gir ikke et rettskrav på at kommunen skaffer en permanent bolig.	"Kommunen har i utgangspunktet ingen plikt til å skaffe kommunens beboere permanent bolig."

SOM-2025-2104	Saksbehandling (Vedtak)	Tildeling av et midlertidig botilbud skal alltid behandles som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven.	"Tildeling av et midlertidig botilbud etter sotjl. § 27 er derfor et enkeltvedtak etter forvaltningsloven uavhengig av om det brukes en offentlig eller privat tilbyder til å oppfylle vedtaket."
SOM-2025-2104	Saksbehandling (Utestengelse)	Ved utestengelse fra et midlertidig botilbud, skal kommunen sikre at beboeren får anledning til å uttale seg (kontradiksjon) for å ivareta forsvarlig saksbehandling.	"Når en person utestenges fra et botilbud gitt i medhold av sotjl. § 27, må personen derfor gis anledning til å uttale seg om saken."
SOM-2025-2104	Nytt tilbud ved utestengelse	Dersom en person utestenges fra sitt gjeldende midlertidige botilbud (f.eks. grunnet atferd), plikter kommunen umiddelbart å finne et nytt botilbud til vedkommende.	"Etter utestengelsen fra Herberget, er derfor Trondheim kommune forpliktet til å finne et nytt botilbud til ham."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 28

A. METADATA

Identified Topic: Rett til individuell plan **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Forskrift om individuell plan ved ytelse av velferdstjenester, Innst. 581 L (2020-2021), Ot.prp. nr. 103 (2008-2009).

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	For den som "har behov for langvarige og koordinerte tjenester"	har vedkommende "rett til å få utarbeidet individuell plan"	"Den som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan."
PLIKT	Når planen utarbeides	"skal utformes i samarbeid med tjenestemottakeren"	"Planen skal utformes i samarbeid med tjenestemottakeren, jf. § 42."
PLIKT	For å bidra til et helhetlig tilbud for tjenestemottakeren	"skal [kommunen] samarbeide med andre tjenesteytere om planen"	"Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den det gjelder."
SKJØNN	Ved behov for nærmere regulering av rettigheten og planens innhold	"kan i forskrift gi nærmere bestemmelser"	"Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvem rettigheten gjelder for etter første ledd og § 33 første punktum, og om innholdet i individuelle planer."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Innst. 581 L (2020-2021)	Saksbehandling / Prosess	Tjenesteyter må sikre at planen behandles som en løpende og strukturert samarbeidsprosess hvor mottakerens egen medvirkning er sentral, ikke kun som et statisk planleggingsdokument.	"En individuell plan skal oppdateres løpende og være et verktøy for koordinering og målretting av tjenestetilbudet. Komiteen vil peke på viktigheten av at den som skal motta tjenester, er involvert og får medvirke til sin egen plan, og at dette kan være avgjørende for å lykkes med arbeidet."
Forskrift om individuell plan § 7	Ansvarsplassering	Ved uklarhet eller uenighet om hvilken etat som har hovedansvaret for en tjenestemottaker med behov for koordinerte tjenester fra flere velferdstjenester, plikter kommunen å avklare ansvaret for utarbeidelse og oppfølging av den individuelle planen.	"Ved uklarhet eller uenighet skal kommunen avklare hvilken velferdstjeneste som har hovedansvaret for utarbeidelse og oppfølging av den individuelle planen, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-4 andre ledd, sosialtjenesteloven § 13 tredje ledd og barnevernsloven § 15-9."
Forskrift om individuell plan § 4	Barns medvirkning	Dersom tjenestemottakeren er et barn som kan danne seg egne synspunkter, plikter tjenesteyter å gi tilstrekkelig informasjon, lytte til barnet og la barnet medvirke i alle faser av planarbeidet.	"Dersom tjenestemottakeren er et barn, og barnet er i stand til å danne seg egne synspunkter om utarbeidelse av individuell plan og innholdet i planen, har barnet rett til å medvirke i alle faser i arbeidet med dets individuelle plan. Barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og gis mulighet til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

A. METADATA

Identified Topic: Rett til individuell plan Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når en person har behov for langvarige og koordinerte tjenester	har vedkommende rett til å få utarbeidet individuell plan	"Den som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan."
PLIKT	Når planen utformes	skal det gjøres i samarbeid med tjenestemottakeren	"Planen skal utformes i samarbeid med tjenestemottakeren, jf. § 42."
PLIKT	Ved utarbeidelse av planen	skal kommunen samarbeide med andre tjenesteytere	"Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den det gjelder."
SKJØNN	For nærmere regulering av rettigheten og planens innhold	kan Kongen gi forskrifter	"Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvem rettigheten gjelder for etter første ledd og § 33 første punktum, og om innholdet i individuelle planer."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ingen treff	N/A	Det foreligger ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser knyttet til § 28 i det oppgitte kildematerialet.	N/A

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 29

A. METADATA

Identified Topic: Kvalifiseringsprogram Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Innst. 141 L (2010-2011), Prop. 16 L (2010-2011), Prop. 12 L (2018-2019)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right) RETT / PLIKT Condition (Hvis/Når) Når personen er mellom 18 og 67 år med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold, og søkeren har gjennomgått arbeidsevnevurdering der tett og koordinert bistand vurderes hensiktsmessig og nødvendig Content (Skal/Kan) har vedkommende rett til kvalifiseringsprogram (og kommunen plikter å innvilge og tilrettelegge) Quote (Ordlyd) "Kvalifiseringsprogram gjelder for personer mellom 18 og 67 år med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven eller arbeidsmarkedsloven. Rett til kvalifiseringsprogram forutsetter at søkeren har gjennomgått en arbeidsevnevurdering og at tett og koordinert bistand gjennom deltakelse i programmet vurderes som hensiktsmessig og nødvendig for å styrke vedkommendes mulighet for deltakelse i arbeidslivet."

Type (Duty/Right) UNNTAK / SKJØNN Condition (Hvis/Når) Dersom det på grunn av forhold ved søkeren vil være uforholdsmessig byrdefullt å tilby et program Content (Skal/Kan) er kommunen ikke forpliktet til å innvilge program Quote (Ordlyd) "Kommunen er ikke forpliktet til å innvilge program dersom det på grunn av forhold ved søkeren vil være uforholdsmessig byrdefullt å tilby et program."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde) Prop. 12 L (2018-2019) Rule Type (Kategori) Avslagsgrunnlag / Kapasitet The Normative Content (Hva kreves?) Kommunen har ikke adgang til å avslå søknad om kvalifiseringsprogram under henvisning til mangel på egnede tiltak, manglende kapasitet eller lokale måltall for maksimalt antall deltakere. Rettigheten er individuell. Quote (Sitat) "Dette betyr for eksempel at mangel på statlige og kommunale tiltak i seg selv ikke gir adgang til å avslå søknad om program. Departementet understreker videre at det ikke er adgang til å sette begrensninger i hvor mange deltakere kommunen tilbyr programmet til, ved for eksempel å ha måltall for antall deltakere."

Source (Kilde) Prop. 12 L (2018-2019) Rule Type (Kategori) Unntak (uforholdsmessig byrdefullt) The Normative Content (Hva kreves?) Unntaket som gir kommunen rett til å avslå program er en sikkerhetsventil som kun gjelder i helt spesielle tilfeller der deltakerens behov for tilrettelegging er så omfattende at de overgår de ressursene NAV-kontoret samlet sett disponerer. Quote (Sitat) "Det vil rent unntaksvis kunne tenkes at en deltakers behov for tilrettelegging vil være så krevende at NAV-kontoret ikke kan løse oppgaven med de ressursene kontoret samlet disponerer. Formuleringen er ikke ment å begrense arbeids- og velferdsforvaltningens plikt til å utarbeide fleksible løsninger for en uensartet gruppe."

Source (Kilde) Prop. 16 L (2010-2011) / Innst. 141 L (2010-2011) Rule Type (Kategori) Vilkår (Livsoppholdsytelser) The Normative Content (Hva kreves?) Vilkåret om at søker ikke kan

motta andre ytelser til livsopphold må tolkes strengt. Ytelsene fra andre ordninger må være "svært begrensede". Quote (Sitat) "Det går fram av dette at det aldri har vore lovgivar si meining å endre vilkåret om at ein for å ha rett til kvalifiseringsprogram skal ha «ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven eller arbeidsmarkedsloven.»"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? [YES] (Blant annet krav til at søker må gjennomgå en behovs- og arbeidsevnevurdering før innvilgelse kan skje). Did you find Court/Ombudsman corrections? [NO] (Ingen direkte korreksjoner av anvendelsen av § 29 i det vedlagte materialet).

LEGAL OBJECT: § [§ 29. Kvalifiseringsprogram]

A. METADATA

- **Identified Topic:** Rett til og vilkår for kvalifiseringsprogram
- **Source Anchors:** "Sosialtjenesteloven 2009", "Sivilombudets uttalelse SOM-2023-890"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når søker er mellom 18 og 67 år med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne, har ingen/begrensede ytelser, har gjennomgått arbeidsevnevurdering, og bistand vurderes som hensiktsmessig/nødvendig	Har søker rett til kvalifiseringsprogram	"Kvalifiseringsprogram gjelder for personer mellom 18 og 67 år med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven eller arbeidsmarkedsloven. Rett til kvalifiseringsprogram forutsetter at søkeren har gjennomgått en arbeidsevnevurdering og at tett og koordinert bistand gjennom deltakelse i programmet vurderes som hensiktsmessig og nødvendig for å styrke vedkommendes mulighet for deltakelse i arbeidslivet."
UNNTAK (SKJØNN)	Dersom det på grunn av forhold ved søkeren vil være uforholdsmessig byrdefullt å tilby et program	Er kommunen ikke forpliktet til å innvilge program	"Kommunen er ikke forpliktet til å innvilge program dersom det på grunn av forhold ved søkeren vil være uforholdsmessig byrdefullt å tilby et program."

SKJØNN	Generell fullmakt	Kan departementet gi nærmere regler i forskrift	"Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om retten til kvalifiseringsprogram og om bruken av arbeidsevnevurderinger."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2023-890	Vilkår / Subsidiaritet	En person som oppfyller vilkårene for arbeidsavklaringspenger (AAP) har ikke samtidig rett til kvalifiseringsprogram. AAP er primærytelsen, og en mottaker av AAP oppfyller ikke lovens vilkår om å ha "ingen eller svært begrensede ytelser".	"Ytelser etter sosialtjenesteloven er subsidiære i forhold til ytelser etter folketrygdloven. Dette er forutsatt i sosialtjenesteloven § 29 ved at en person som har rett til AAP, ikke vil ha rett til kvalifiseringsstønad. Dette fremkommer ved at kvalifiseringsprogram bare gjelder for personer med «vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven»."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (Sivilombudet avklarer grensedragningen mellom rett til arbeidsavklaringspenger i folketrygden og kvalifiseringsprogram etter sosialtjenesteloven).

LEGAL OBJECT: § 30

A. METADATA

- **Identified Topic:** Kvalifiseringsprogrammets innhold (Content of the qualification program)

- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009 (Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen), Prop. 12 L (2018-2019), Ot.prp. nr. 103 (2008-2009).

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved utforming av programmet	skal kommunen tilpasse innholdet individuelt	"Innholdet i kvalifiseringsprogrammet skal tilpasses den enkeltes behov og forutsetninger."
PLIKT	Ved fastsettelse av tiltak	skal hovedvekten legges på arbeidsretting	"Den vesentlige delen av programmet skal bestå av tiltak som direkte forventes å styrke deltakers muligheter for overgang til arbeid etter endt program."
SKJØNN	Ved utforming av programmet	kan det inkluderes forberedende/støttende tiltak	"Programmet kan også inneholde tiltak som kan være med på å støtte opp under og forberede overgang til arbeid."
SKJØNN	Ved vurdering av behov	kan det inkluderes helsefremmende aktiviteter	"Det kan settes av tid til aktiviteter som bedrer deltakers helse."
PLIKT	Som hovedregel for programmets omfang	skal programmet utgjøre full sysselsetting	"Programmet skal være helårig og på full tid."
SKJØNN	Når deltaker har eller får arbeid/læreplass	kan dette kombineres med programmet	"Inntil 50 prosent stilling eller gjennomføring av læretid kan kombineres med fortsatt deltakelse i kvalifiseringsprogrammet."
PLIKT	Ved kombinasjon av arbeid/læretid og program	skal det samlede tidsomfanget utgjøre full tid	"Summen av inntektsgivende arbeid og andre aktiviteter innenfor programmet skal minst utgjøre full tid."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Prop. 12 L (2018-2019)	Skreddersøm og utdanning	Kommunen må vurdere konkret og individuelt om utdanning/opplæring skal inngå. Betingelsen er at utdanningen direkte forventes å styrke muligheten for overgang til arbeid.	"Kommunen må vurdere individuelt hvilken type utdanning eller opplæring som skal inngå i programmet. Vurderingstemaet er om utdanningstiltaket «direkte forventes å styrke deltakers muligheter for overgang til arbeid etter endt program» [...] formålet med forslaget nettopp er å redusere reguleringen av hvilke typer tiltak som skal inngå i programmet. Dette skal legge forholdene bedre til rette for at program kan skreddersys..."
Prop. 12 L (2018-2019)	Helsemessig begrensning	Kommunen må påse at helseaktiviteter ikke tar så stor plass at deltakelsen i kvalifiseringsprogrammet blir uhensiktsmessig (dette vil i så fall gi grunnlag for å avbryte eller avslutte programmet).	"Behovet for slike aktiviteter [som bedrer deltakerens helse] må imidlertid ikke være så stort eller ta så mye tid at det vurderes som uhensiktsmessig å delta i programmet. I tilfelle kan dette gi grunnlag for å avbryte eller avslutte programmet...",
Prop. 12 L (2018-2019)	Individuell tidsavsetning	Kommunen kan tilpasse programmet ved å sette av tid på dagtid til nødvendige gjøremål som verken dekkes av lovens tiltaksbegrep eller ordinære fraværsregler, så lenge programmet i sum utgjør full tid.	"Dersom deltakeren på dagtid har behov for at det settes av tid til gjøremål som verken omfattes av § 30 eller av fraværsreglene i forskriften, bemerker departementet at det er rom for å tilpasse programmet individuelt, så lenge programtiden utgjør full tid i sum."
Prop. 12 L (2018-2019)	Læretid	Kommunen skal likestille læretid med ordinært arbeid for å kunne kombinere det med programmet, med den utvidelse at læretiden kan tillates å utgjøre full tid.	"...gjennomføring av læretid skal likestilles med arbeid når det gjelder muligheten for å kombinere dette med fortsatt deltakelse i kvalifiseringsprogrammet, likevel slik at læretiden kan være på fulltid."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (Requires individual concrete assessments regarding educational measures and continuous assessment to ensure health measures do not overshadow the primary employment goal).

- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** (There are no Court or Ombudsman rulings addressing the substantive content rules of § 30 in the provided sources).

LEGAL OBJECT: § [§ 30.Kvalifiseringsprogrammets innhold]

A. METADATA

- **Identified Topic:** Kvalifiseringsprogrammets innhold (Krav til programmets sammensetning, tilpasning og tidsmessige omfang)
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved fastsettelse av innholdet	skal innholdet tilpasses den enkelte	"Innholdet i kvalifiseringsprogrammet skal tilpasses den enkeltes behov og forutsetninger."
PLIKT	Ved utforming av programmet	skal den vesentlige delen bestå av arbeidsrettede tiltak	"Den vesentlige delen av programmet skal bestå av tiltak som direkte forventes å styrke deltakers muligheter for overgang til arbeid etter endt program."
SKJØNN	Ved utforming av programmet	kan det inntas støttende og helsebedrende tiltak	"Programmet kan også inneholde tiltak som kan være med på å støtte opp under og forberede overgang til arbeid. Det kan settes av tid til aktiviteter som bedrer deltakers helse."
PLIKT	Tidsmessig omfang	skal programmet gis på heltid og vare hele året	"Programmet skal være helårig og på full tid."
SKJØNN	Når deltaker er i arbeid eller lære	kan arbeid/læretid kombineres med programmet inntil 50 %, forutsatt at summen utgjør full tid	"Inntil 50 prosent stilling eller gjennomføring av læretid kan kombineres med fortsatt deltakelse i kvalifiseringsprogrammet. Summen av inntektsgivende arbeid og andre aktiviteter innenfor programmet skal minst utgjøre full tid."
SKJØNN	For departementet	kan departementet gi nærmere forskrifter	"Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om programmets innhold."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: The provided sources do not contain any preparatory works, court rulings, or ombudsman decisions specifically interpreting the normative content of § 30. The sources include ombudsman decisions concerning qualification benefits/§ 29 and other welfare rights, but nothing detailing the specific actions required regarding the program's content under § 30.)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
N/A	N/A	[De oppgitte kildene inneholder ingen forarbeider, dommer eller ombudsuttalelser som gjelder innholdet i § 30.]	N/A

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 31

A. METADATA

Identified Topic: Iverksetting av kvalifiseringsprogram og frist for oppstart Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Prop. 12 L (2018-2019)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når en person omfattes av bestemmelsene for rett til og innhold i programmet (§§ 29 og 30)	skal kommunen tilrettelegge og iverksette kvalifiseringsprogrammet	"Kommunen skal tilrettelegge og iverksette kvalifiseringsprogram for person som omfattes av bestemmelsene i §§ 29 og 30..."

PLIKT	Fra det tidspunktet programmet angir, og senest etter at søknad er mottatt	skal programmet senest iverksettes innen seks måneder	"...fra det tidspunktet kvalifiseringsprogrammet angir, men senest innen seks måneder etter at søknad om deltakelse har kommet inn."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	**Rule Type (Kategori)**	**The Normative Content (Hva kreves?)**	**Quote (Sitat)**
Prop. 12 L (2018-2019)	Saksbehandlingstid / Praktisk tilrettelegging	Kommunen anerkjennes å ha et legitimt behov for tid til å organisere og tilrettelegge innholdet før et program kan iverksettes eller gjenopptas for den enkelte, noe som ligger til grunn for fristen i § 31.	"Som ved iverksetting av nye program etter loven § 31, vil kommunen også her ha behov for noe tid før programmet kan gjenopptas."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 31. Iverksetting av programmet

A. METADATA

Identified Topic: Iverksetting av kvalifiseringsprogram / Tidsfrist for oppstart **Source Anchors:** "Sosialtjenesteloven 2009" (Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når en person omfattes av bestemmelsene i §§ 29 og 30 (har rett til programmet)	skal kommunen tilrettelegge og iverksette programmet senest innen seks måneder etter at søknaden kom inn.	"Kommunen skal tilrettelegge og iverksette kvalifiseringsprogram for person som omfattes av bestemmelsene i §§ 29 og 30 fra det tidspunktet kvalifiseringsprogrammet angir, men senest innen seks måneder etter at søknad om deltakelse har kommet inn."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ingen kilder funnet	*N/A*	Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettsavgjørelser eller ombudsmannsuttalelser som direkte tolker utøvelsen av § 31.	"..."

(Merk: Kildene inneholder rettspraksis og ombudsmannsuttalelser knyttet til andre aspekter av kvalifiseringsprogrammet, f.eks. samordning med arbeidsavklaringspenger, men ingen spesifikk tolkning av iverksettingsfristen i § 31).

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO **Did you find Court/Ombudsman corrections?** NO

LEGAL OBJECT: § 32

A. METADATA

Identified Topic: Kvalifiseringsprogrammets varighet (Duration of the qualification program)
Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Innst. 87 L (2009-2010), Prop. 12 L (2018-2019)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

(Merk: Eksakt lovtekst for § 32 er ikke inntatt i det vedlagte kildematerialet, men bestemmelsens normative innhold fremgår av lovens forarbeider).

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved gjennomføring av kvalifiseringsprogram	Skal rammene for varigheten angis i lov/forskrift.	"[Eksakt ordlyd for § 32 fremgår ikke av kildematerialet, men bestemmelsen regulerer «Programmets varighet»]".
SKJØNN	Ved fastsettelse av nærmere regler for varighet	Kan departementet gi forskrift	"[...] slik at det kan gis forskrift med nærmere regler om varigheten".

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 12 L (2018-2019)	Varighetsvurdering og fleksibilitet	Kommunen må sørge for at programmets varighet tilpasses individuelt slik at det har best mulig sammenheng med deltakerens forhold og behov.	"Bestemmelsen angir rammene for kvalifiseringsprogrammets varighet og er endret slik at det oppnås variasjon i programmets varighet som i større grad har sammenheng med deltakerens forhold. Bakgrunnen for forslaget er å bidra til økt fleksibilitet, slik at målgruppen for kvalifiseringsprogrammet nås i større grad."
Prop. 12 L (2018-2019)	Rettsgrunnlag for varighet	Nærmere regler om varigheten av et kvalifiseringsprogram skal forankres bindende i forskrift, ikke kun i	"[...] slik at det kan gis forskrift med nærmere regler om varigheten, og ikke retningslinjer for varighetsvurderingen."

veiledende
retningslinjer.

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 32. Programmets varighet

A. METADATA

Identified Topic: Kvalifiseringsprogrammets varighet (Duration of the qualification program).
Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) LOV-2009-12-18-131.

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT / RETT	Så lenge deltakeren oppfyller vilkårene i § 29	skal programmet gis, men ikke lenger enn to år	"Kvalifiseringsprogrammet gis så lenge deltakeren oppfyller vilkårene i § 29, men ikke lenger enn to år."
SKJØNN	Når særlige grunner tilsier det	kan programmet forlenges med inntil ett år	"Når særlige grunner tilsier det, kan programmet forlenges med inntil ett år."
PLIKT	Ved beregning av programmets varighet	skal ikke godkjent permisjon og opphold etter vedtak om avbrudd (jf. § 34) regnes med	"Godkjent permisjon og opphold etter vedtak om avbrudd, jf. § 34 første ledd, regnes ikke med i programmets varighet."
KOMPETANSE	Ved behov for nærmere regulering av varigheten	kan departementet fastsette forskrift	"Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om varigheten av kvalifiseringsprogrammet."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: The provided sources do not contain any preparatory works, court decisions, or statements from Sivilombudet that explicitly interpret or apply § 32 om programmets varighet.)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
N/A	N/A	[Ingen relevant informasjon i kildene om § 32]	N/A

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 33

A. METADATA

Identified Topic: Individuell plan for deltakere i kvalifiseringsprogram **Source Anchors:** "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)", "Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)", "Forskrift om individuell plan ved ytelse av velferdstjenester"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETTIGHET	Når en person er deltaker i et kvalifiseringsprogram	har vedkommende rett til en individuell plan	"Deltakere i kvalifiseringsprogram har rett til individuell plan."
PLIKT	Ved utforming av den individuelle planen	skal kommunen utforme den i samarbeid med deltakeren	"Planen skal utformes i samarbeid med deltakeren, jf. § 42."
PLIKT	Når planen utarbeides	skal kommunen samarbeide med andre tjenesteytere	"Kommunens ansvar etter § 28 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Vilkår for ytelse	Retten til individuell plan inntrer automatisk i kraft av selve deltakelsen i kvalifiseringsprogrammet, uten at det kreves en særskilt vurdering av behov for "langvarige og koordinerte tjenester".	"Denne gruppen har rett til en individuell plan alene ved å delta i kvalifiseringsprogrammet."

Forskrift om individuell plan ved ytelse av velferdstjenester	Saksbehandling / Koordinering	Kommunen og ansvarlig tjenesteyter plikter å sikre reell medvirkning fra deltakeren, og det er forbudt å opprette flere parallelle individuelle planer for én person. Planen må også tilpasses individets kulturelle og språklige bakgrunn.	"Tjenestemottakeren har rett til å delta i arbeidet med sin individuelle plan, og ansvarlig tjenesteyter skal legge til rette for dette." "Det skal kun utarbeides én individuell plan for hver enkelt tjenestemottaker."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 33. Individuell plan for deltakere i kvalifiseringsprogram

A. METADATA

- **Identified Topic:** Individuell plan for deltakere i kvalifiseringsprogram (Individual plan for qualification program participants)
- **Source Anchors:** "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når en person er deltaker i kvalifiseringsprogram	har vedkommende krav på individuell plan	"Deltakere i kvalifiseringsprogram har rett til individuell plan."
PLIKT	Når individuell plan utformes	skal planen utformes i samarbeid med deltakeren (jf. § 42)	"Planen skal utformes i samarbeid med deltakeren, jf. § 42."
PLIKT	For å bidra til et helhetlig tilbud for deltakeren	skal kommunen samarbeide med andre tjenesteytere om planen	"Kommunens ansvar etter § 28 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende." *(I § 28 annet ledd fremgår det: "Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den det gjelder.")*
SKJØNN / KOMPETANSE	Ved behov for nærmere bestemmelser om hvem rettigheten gjelder for og planens innhold	kan Kongen i statsråd gi dette i forskrift	"Kommunens ansvar etter § 28 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende." *(I § 28 tredje ledd fremgår det: "Kongen i statsråd kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvem rettigheten gjelder for etter første ledd og § 33 første punktum, og om innholdet i individuelle planer.")*

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Ingen rettspraksis, ombudssaker eller forarbeider knyttet eksplisitt til § 33 foreligger i det medfølgende kildematerialet).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen relevante treff i kildene]	[N/A]	Kildematerialet inneholder ikke utdrag fra forarbeider, domstoler eller Sivilombudet som utdyper § 33 særskilt.	"..."

D. SILENCE CHECK

- **Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works?** NO (Ingen forarbeider for denne bestemmelsen ligger i kildematerialet).
- **Did you find Court/Ombudsman corrections?** NO.

LEGAL OBJECT: § 34

A. METADATA

Identified Topic: Avbrudd og avslutning av kvalifiseringsprogram (tidligere stans av program) **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 12 L (2018-2019)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text) *(Note: As the exact final statutory text of the amended § 34 is broken down piecewise in Prop. 12 L (2018-2019), the quotes reflect the legislator's direct restatement of the text).*

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN / RETT	Når det er saklig begrunnet i forhold ved deltakeren	kan kommunen avbryte eller avslutte et program	"[...] at kommunen skal kunne avbryte eller avslutte et program, at det er saklig begrunnet i forhold ved deltakeren."
PLIKT	Når det er sannsynlig at deltakeren ikke vil gjenoppta	skal programmet avsluttes	"...skal programmet avsluttes når det er sannsynlig at deltakeren ikke vil gjenoppta deltakelsen i programmet."

	deltakelsen i programmet		
PLIKT	Hvis programmet har vært avbrutt i ett år	skal kommunen fatte vedtak om å avslutte programmet	"...kommunen skal fatte vedtak om å avslutte programmet hvis programmet har vært avbrutt i ett år."
RETT (for bruker)	Det første året etter fraværets start knyttet til ordinært arbeid, fødsel eller adopsjon	kan ikke programmet avsluttes (vern)	"Andre ledd gir et vern mot avslutning av kvalifiseringsprogrammet på grunn av fravær knyttet til ordinært arbeid, fødsel eller adopsjon det første året etter fraværets start."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 12 L (2018-2019)	Vilkårsvurdering (Avbrudd vs. avslutning)	Kommunen må vurdere om det er sannsynlig at deltakeren kan gjenoppta det samme programmet. Er det grunn til å tro at det kan gjenopptas, skal programmet kun avbrytes midlertidig og ikke avsluttes.	"I vurderingen av om § 34 nytt første ledd første punktum gir grunnlag for enten å avbryte for en periode eller avslutte programmet, vil det sentrale vurderingstemaet være hvor sannsynlig det er at deltakeren i framtiden vil kunne gjenoppta deltakelsen i det samme programmet. [...] Hvis det derimot er grunn til å tro at det samme programmet kan gjenopptas senere, bør programmet heller avbrytes midlertidig..."

Prop. 12 L (2018-2019)	Skjønnsutøvelse (Saklighetsvurdering)	I vurderingen av om kommunen har saklig grunnlag for å avbryte/avslutte programmet, må kommunen vektlegge formålet med programmet, deltakerens progresjon, samt fraværets forventede lengde og type (f.eks. gjentatte fravær eller innvilget uføretrygd).	"I saklighetsvurderingen vil det kunne være relevant å se hen til formålet med programmet, progresjon, forventet lengde på fraværet og type fravær. Saklige forhold for avslutning av program kan være at deltakeren har fått innvilget uføretrygd [...] Gjentatte avbrudd fra programmet kan være en indikasjon på at vedkommende varig mangler de rette forutsetningene for videre deltakelse."
Prop. 12 L (2018-2019)	Saksbehandling (Vedtak og klage)	Kommunens beslutning om å avbryte eller avslutte kvalifiseringsprogrammet skal fattes som et enkeltvedtak med formell klageadgang.	"Det er klageadgang på vedtak om avbrudd og avslutning, se loven § 47."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (Krav om at beslutningen regnes som et klagbart enkeltvedtak, og krav til konkret og saklig begrunnelse vedrørende avbrudd vs. avslutning). Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

A. METADATA

Identified Topic: Avbrudd i og avslutning av kvalifiseringsprogram Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Dersom det er saklig begrunnet i forhold ved deltakeren	Kan kommunen avbryte for en periode eller avslutte programmet	"Kommunen kan avbryte programmet for en periode eller avslutte programmet dersom det er saklig begrunnet i forhold ved deltakeren."
PLIKT	Når det er sannsynlig at deltakeren ikke vil gjenoppta deltakelsen i programmet	Skal programmet avsluttes	"Programmet skal avsluttes når det er sannsynlig at deltakeren ikke vil gjenoppta deltakelsen i programmet."
PLIKT	Dersom det har vært avbrutt i ett år	Skal kommunen også avslutte programmet	"Kommunen skal også avslutte programmet dersom det har vært avbrutt i ett år."
PLIKT (Forbud)	Det første året etter fraværets start, når fraværet er knyttet til ordinært arbeid, fødsel eller adopsjon	Kan programmet ikke avsluttes	"Programmet kan ikke avsluttes på grunn av fravær knyttet til ordinært arbeid, fødsel eller adopsjon det første året etter fraværets start."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
-	-	*Ingen relevant informasjon om § 34 i de oppgitte forarbeidene eller retts-/ombudsavgjørelsene.*	-

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 35

A. METADATA

Identified Topic: Kvalifiseringsstønad **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009, Prop. 12 L (2018-2019), Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad

---

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	For den tiden en person deltar i kvalifiseringsprogram	har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad	"For den tiden en person deltar i kvalifiseringsprogram, har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad."
PLIKT	I perioden programmet er avbrutt etter § 34 første ledd	har en person ikke rett til kvalifiseringsstønad	"En person har ikke rett til kvalifiseringsstønad i perioden programmet er avbrutt etter § 34 første ledd."
PLIKT	Ved fastsettelse av ytelsens størrelse	skal den på årsbasis være lik 2,041 ganger folketrygdens grunnbeløp (deltakere under 25 år mottar 2/3 stønad)	"Kvalifiseringsstønaden skal på årsbasis være lik 2,041 ganger folketrygdens grunnbeløp. Deltaker under 25 år mottar 2/3 stønad."
PLIKT	Ved beregning av dagsats	settes antall stønadsdager hvert år til 260	"Antall stønadsdager hvert år settes til 260, slik at stønaden per dag utgjør 1/260 av stønaden på årsbasis."
RETT	Til den som forsørger barn	ytes et barnetillegg	"Til den som forsørger barn, ytes et barnetillegg."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Prop. 12 L (2018-2019)	Stans av stønad ved avbrudd	Kommunen skal ikke utbetale kvalifiseringsstønad i den perioden et program er midlertidig avbrutt, uavhengig av om den formelle deltakerstatusen opprettholdes.	"Selv om deltakerstatusen opprettholdes når programmet er avbrutt for en periode, understreker departementet at deltakeren ikke vil ha rett på kvalifiseringsstønad i denne perioden, eller den oppfølgingen programmet innebærer..."
Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad § 5 og § 9	Unntak for fravær	Kommunen må opprettholde utbetalingen av kvalifiseringsstønad dersom programdeltakerens fravær skyldes egen sykdom (dokumentert med legeerklæring/egenmelding) eller barns/barnepassers sykdom.	"En programdeltaker beholder retten til kvalifiseringsstønad etter lovens § 35 ved sykdom eller skade som forhindrer vedkommende fra å delta i kvalifiseringsprogrammet på grunnlag av egenmelding eller legeerklæring..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 35. Kvalifiseringsstønad

A. METADATA

Identified Topic: Rett til og utmåling av kvalifiseringsstønad

Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Sivilombudets uttalelse SOM-2023-890.

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT / PLIKT	Når en person deltar i kvalifiseringsprogram	har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad	"For den tiden en person deltar i kvalifiseringsprogram, har vedkommende rett til kvalifiseringsstønad."
UNNTAK / PLIKT	Når programmet er avbrutt for en periode etter § 34 første ledd	har personen ikke rett til kvalifiseringsstønad	"En person har ikke rett til kvalifiseringsstønad i perioden programmet er avbrutt etter § 34 første ledd."
PLIKT	Ved utmåling av stønad for voksne	skal stønaden på årsbasis tilsvare fastsatt G-faktor	"Kvalifiseringsstønaden skal på årsbasis være lik 2,041 ganger folketrygdens grunnbeløp."
PLIKT	Hvis deltakeren er under 25 år	mottar vedkommende en redusert andel	"Deltaker under 25 år mottar 2/3 stønad."
PLIKT	Ved beregning av dagsats	settes antall stønadsdager fast pr. år	"Antall stønadsdager hvert år settes til 260, slik at stønaden per dag utgjør 1/260 av stønaden på årsbasis."
PLIKT	Når deltakeren forsørger barn	skal det ytes et tillegg i stønaden	"Til den som forsørger barn, ytes et barnetillegg."
PLIKT / SKJØNN	Ved utmåling av barnetillegget	gir departementet forskrifter for tillegget	"Departementet gir forskrifter om barnetillegg, herunder om tilleggets størrelse mv."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2023-890	Refusjon og samordning	Kommunen mangler lovhjemmel i sosialtjenesteloven til å kreve refusjon for utbetalt kvalifiseringsstønad i etterbetalte arbeidsavklaringspenger (AAP). (AAP anses som en primærytelse i forhold til kvalifiseringsstønaden).	"Ettersom det ikke er gitt refusjonsregler i sosialtjenesteloven for kommunens utlegg til kvalifiseringsstønad ved etterbetaling av AAP, gir ikke denne loven rettslig grunnlag for å kreve refusjon i den etterbetalte ytelsen."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (Kildene inneholder ingen forarbeider med prosessuelle spesifikasjoner direkte knyttet til saksbehandlingen av § 35).

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES (Sivilombudet i SOM-2023-890 korrigerte Trygderetten og fastslo at det ikke finnes hjemmel for å avkorte eller kreve refusjon i AAP for utbetalt kvalifiseringsstønad).

LEGAL OBJECT: § 36

A. METADATA

- **Identified Topic:** Reduksjon i kvalifiseringsstønad ved fravær (Reduction in qualification benefit due to absence)
- **Source Anchors:** "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)", "Prop. 12 L (2018-2019)", "Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved fravær	skal kvalifiseringsstønaden reduseres tilsvarende	"Ved fravær reduseres kvalifiseringsstønaden tilsvarende."

UNNTAK / RETT	Ved fravær som skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det er gitt tillatelse til	skal stønaden ikke reduseres	"Det gjelder ikke ved fravær som skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det er gitt tillatelse til."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 12 L (2018-2019)	Utmåling / Hovedregel	Hovedregelen er at all form for fravær skal føre til trekk i stønaden, med mindre det eksplisitt foreligger tillatelse for sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner.	"Departementet mener utgangspunktet om at kvalifiseringsstønaden skal reduseres ved fravær bør komme tydeligere fram av loven. Som i dag vil stønaden derimot ikke reduseres ved fravær som skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det er gitt tillatelse til."
Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad	Materielle vilkår (Velferdsgrunner)	Deltakere har rett til å beholde stønaden ved fravær grunnet sykt barn eller barnepassers sykdom, forutsatt at vilkår for nødvendig tilsyn er oppfylt.	"En programdeltaker som har omsorg for barn, beholder retten til kvalifiseringsstønad etter lovens § 35, hvis han eller hun er forhindret fra å delta på grunn av a. nødvendig tilsyn med og pleie av et sykt barn i hjemmet eller i helseinstitusjon..."

Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad	Materielle vilkår (Svangerskap og fødsel)	Gravide deltakere har rett til fri med stønad til svangerskapskontroll samt inntil 10 dager permisjon før termin, og mor og far/medmor har rett til permisjon og fri med stønad i forbindelse med fødsel og amming.	"Etter fødselen skal deltakeren ha permisjon med kvalifiseringsstønad de første seks ukene... barnefaren rett til fri fra deltakelse i kvalifiseringsprogrammet i opp til ti virkedager..."
Forskrift om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad	Saksbehandling / Frister	For å ha rett til fravær med stønad i forbindelse med religiøse høytider utenfor Den norske kirke (inntil 2 dager), eller permisjon før termin, må deltakeren varsle kommunen innen fastsatte frister.	"...skal gi kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningen beskjed senest ti virkedager på forhånd." og "...senest en uke i forveien."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (The regulations establish strict procedural notification deadlines for specific leaves like pregnancy leave and religious holidays).
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** (The provided sources do not contain case law or Ombudsman statements specifically addressing the reduction rule in § 36).

A. METADATA

Identified Topic: Reduksjon i kvalifiseringsstønad ved fravær Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009 (§ 36)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved fravær	skal kvalifiseringsstønaden reduseres tilsvarende	"Ved fravær reduseres kvalifiseringsstønaden tilsvarende."
UNNTAK (Rett til å beholde stønad)	Når fraværet skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og det er gitt tillatelse til det	skal stønaden ikke reduseres	"Det gjelder ikke ved fravær som skyldes sykdom eller andre tvingende velferdsgrunner, og som det er gitt tillatelse til."
SKJØNN (Forskriftskompetanse)	For utdyping av unntaksregelen	kan departementet fastsette nærmere regler i forskrift	"Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om når det kan gis tillatelse til fravær med stønad etter første ledd annet punktum."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: The provided sources do not contain any preparatory works, court cases, or ombudsman decisions specifically discussing the operative application or interpretation of § 36. Therefore, this section is empty based on the given material.)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[N/A]	[N/A]	"[N/A]"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 37

A. METADATA

Identified Topic: Samordning mellom kvalifiseringsstønad og arbeidsinntekt mv. Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Prop. 12 L (2018-2019), Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	I den utstrekning en deltaker i kvalifiseringsprogram har inntektsgivende arbeid eller lærlingelønn	skal stønaden (inkludert barnetillegg) reduseres tilsvarende	"I den utstrekning en deltaker i kvalifiseringsprogram har inntektsgivende arbeid eller lærlingelønn, reduseres stønaden inkludert barnetillegg tilsvarende, beregnet i forhold til antall timer med inntektsgivende arbeid eller gjennomføring av læretid."
PLIKT	Ved utmåling av kvalifiseringsstønad	skal stønaden ikke reduseres på grunn av barnebidrag	"Stønaden reduseres ikke på grunn av mottatte barnebidrag."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 12 L (2018-2019)	Lovstruktur / Systematikk	Regler om å kunne kombinere arbeid med kvalifiseringsprogram, og at programtiden i sum må utgjøre full tid, ble flyttet fra § 37 til § 30 for å samle innholdsreglene der. Paragraf 37 regulerer nå utelukkende den økonomiske samordningen (avkortingen).	"Bestemmelsens andre ledd første punktum om kombinasjon av arbeid og kvalifiseringsprogram foreslås flyttet til § 30 andre ledd andre punktum. Bestemmelsens andre ledd andre punktum om at summen av inntektsgivende arbeid og andre aktiviteter innenfor programmet minst skal utgjøre full tid foreslås flyttet til § 30 andre ledd siste punktum om kvalifiseringsprogrammets innhold."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 37. Samordning mellom kvalifiseringsstønad og arbeidsinntekt mv.

A. METADATA

Identified Topic: Samordning mellom kvalifiseringsstønad og arbeidsinntekt mv.

Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	I den utstrekning en deltaker i kvalifiseringsprogram har inntektsgivende arbeid eller lærlingelønn	skal stønaden (inkludert barnetillegg) reduseres tilsvarende, beregnet i forhold til antall timer arbeidet	"I den utstrekning en deltaker i kvalifiseringsprogram har inntektsgivende arbeid eller lærlingelønn, reduseres stønaden inkludert barnetillegg tilsvarende, beregnet i forhold til antall timer med inntektsgivende arbeid eller gjennomføring av læretid."
PLIKT (Forbud)	Når deltaker mottar barnebidrag	skal ikke stønaden reduseres	"Stønaden reduseres ikke på grunn av mottatte barnebidrag."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Kildene inneholder ingen relevante forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser knyttet til anvendelsen av § 37. Uttalelsen SOM-2023-890 omhandler forholdet mellom kvalifiseringsstønad og arbeidsavklaringspenger, men dette relaterer seg til § 38 (samordning med offentlige ytelser), ikke § 37).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[N/A]	[N/A]	"[N/A]"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 38

A. METADATA

Identified Topic: Samordning og refusjon av kvalifiseringsstønad mot andre offentlige ytelser **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009, Prop. 13 L (2012-2013), Prop. 12 L (2018-2019), Sivilombudets uttalelse SOM-2023-890

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	I den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger, eller foreldrepenger	skal kvalifiseringsstønaden reduseres tilsvarende	"Kvalifiseringsstønaden reduseres i den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger, eller foreldrepenger."
RETT / SKJØNN	Dersom en mottaker av kvalifiseringsstønad får etterbetalt uføretrygd eller ytelser som nevnt i første ledd	kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon	"Dersom en mottaker av kvalifiseringsstønad får etterbetalt uføretrygd eller ytelser som nevnt i første ledd, kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales, til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Prop. 13 L (2012-2013)	Formål / Vilkår	**Krav om at dobbel dekning unngås.** Kommunens adgang til refusjon forutsetter at etterbetalingen gjelder samme tidsrom og samme formål som den allerede utbetalte kvalifiseringsstønaden, for å hindre urimelig dobbeltutbetaling.	"Begrunnelsen for refusjonsadgangen er at det ikke anses som rimelig at en deltaker i kvalifiseringsprogram får dobbel ytelse fra det offentlige - både trygdeytelser og kvalifiseringsstønad - for samme tidsrom og til samme formål."
SOM-2023-890	Legalitetsprinsippet / Begrensning i refusjonsretten	**Forbud mot å kreve refusjon i etterbetalt AAP.** Kommunen har ikke lovhjemmel til å kreve refusjon for utbetalt kvalifiseringsstønad i en etterbetaling av arbeidsavklaringspenger (AAP), da dette ikke er eksplisitt opplistet i loven.	"Ettersom det ikke er gitt refusjonsregler i sosialtjenesteloven for kommunens utlegg til kvalifiseringsstønad ved etterbetaling av AAP, gir ikke denne loven rettslig grunnlag for å kreve refusjon i den etterbetalte ytelsen."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 38. Samordning mellom kvalifiseringsstønad og andre offentlige ytelser

A. METADATA

Identified Topic: Samordning og refusjon av kvalifiseringsstønad **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven 2009), Sivilombudets uttalelse SOM-2023-890

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right): PLIKT **Condition (Hvis/Når):** I den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger eller foreldrepenger **Content (Skal/Kan):** reduseres kvalifiseringsstønaden **Quote (Ordlyd):** "Kvalifiseringsstønaden reduseres i den utstrekning vedkommende har rett til dagpenger under arbeidsløshet, sykepenger, eller foreldrepenger."

Type (Duty/Right): SKJØNN **Condition (Hvis/Når):** Dersom en mottaker av kvalifiseringsstønad får etterbetalt uføretrygd eller ytelser som nevnt i første ledd **Content (Skal/Kan):** kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales (til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom) **Quote (Ordlyd):** "Dersom en mottaker av kvalifiseringsstønad får etterbetalt uføretrygd eller ytelser som nevnt i første ledd, kan kommunen kreve hel eller delvis refusjon i det beløpet som skal etterbetales, til dekning av sine utlegg til samme formål og for samme tidsrom."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde): SOM-2023-890 **Rule Type (Kategori):** Hjemmelsbegrensning / Virkeområde **The Normative Content (Hva kreves?):** Kommunen har ikke rettslig grunnlag for å kreve refusjon for utbetalt kvalifiseringsstønad i en etterbetaling av arbeidsavklaringspenger (AAP). Refusjonsretten gjelder kun for de ytelser som er spesifikt oppregnet i loven. **Quote (Sitat):** "Også der kommunen har ytet kvalifiseringsstønad er det gitt refusjonsrett ved etterbetaling av visse ytelser fra folketrygden. Dette gjelder dagpenger, sykepenger og foreldrepenger, jf. sosialtjenesteloven § 38. Det er ikke gitt refusjonsregler ved etterbetaling av AAP. [...] Ettersom det ikke er gitt refusjonsregler for kvalifiseringsstønad ved etterbetaling av AAP, er det ikke rettslig grunnlag i sosialtjenesteloven for å kreve utlegget til kvalifiseringsstønad tilbake."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES**

LEGAL OBJECT: § 39

A. METADATA

Identified Topic: Utbetaling av kvalifiseringsstønad Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Ot.prp. nr. 70 (2006-2007)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når utbetaling av kvalifiseringsstønad gjennomføres	skal utbetalingen skje etterskuddsvis og være basert på registrert frammøte	"Utbetaling av kvalifiseringsstønad skjer etterskuddsvis på grunnlag av registrert frammøte."
SKJØNN	Ved den praktiske gjennomføringen av utbetalingen	kan kommunen fastsette de nærmere rammene for utbetalingen	"Kommunen beslutter hvordan og til hvilke tidspunkter utbetaling skal skje."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Tolkningsgrunnlag / Kontinuitet	Bestemmelsen viderefører eldre rett uendret. Innholdet i bestemmelsen må utledes fra forarbeidene til den opprinnelige innføringen av ordningen (Ot.prp. nr. 70).	"Bestemmelsene er en videreføring av sosialtjenesteloven kapittel 5A. Det nærmere innhold av bestemmelsene framgår av Ot.prp.nr.70 (2006–2007) Om lov om endringer i sosialtjenesteloven og enkelte andre lover."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 39. Utbetaling av kvalifiseringsstønad

A. METADATA

Identified Topic: Utbetalingsmåte og -tidspunkt for kvalifiseringsstønad Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009 (LOV-2009-12-18-131)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved utbetaling av kvalifiseringsstønad	skal utbetalingen skje etterskuddsvis og være betinget av registrert frammøte	"Utbetaling av kvalifiseringsstønad skjer etterskuddsvis på grunnlag av registrert frammøte."
SKJØNN/PLIKT	For den praktiske gjennomføringen av utbetalingen	skal/kan kommunen beslutte utbetalingsmåte og tidspunkt	"Kommunen beslutter hvordan og til hvilke tidspunkter utbetaling skal skje."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Kildene inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som direkte tolker eller utdyper den operative regelen i § 39. *(Merk: Kildene inneholder ombudsuttalelser om kvalifiseringsstønad i forhold til arbeidsavklaringspenger, men disse omhandler ikke bestemmelsene for utbetaling i § 39).*

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[-]	[-]	[Ingen treff i kildene knyttet direkte til § 39]	[-]

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 40

A. METADATA

- **Identified Topic:** Trekk i framtidige utbetalinger av kvalifiseringsstønad
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	"Dersom en person har fått utbetalt høyere kvalifiseringsstønad enn det vedkommende har krav på"	"kan det overskytende trekkes i framtidig stønad"	"Dersom en person har fått utbetalt høyere kvalifiseringsstønad enn det vedkommende har krav på, kan det overskytende trekkes i framtidig stønad."
PLIKT / REGEL	"Dersom det er gitt uriktige opplysninger"	"gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønad"	"Dersom det er gitt uriktige opplysninger gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønad."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Tolkningsvekt / Forarbeidshenvisning	For det nærmere innholdet og tolkningen av reglene for kvalifiseringsstønad (inkludert trekk i ytelser), må rettsanvenderen søke veiledning i de opprinnelige forarbeidene til bestemmelsen fra 2006-2007.	"Bestemmelsene er en videreføring av sosialtjenesteloven kapittel 5A. Det nærmere innhold av bestemmelsene framgår av Ot.prp.nr.70 (2006–2007) Om lov om endringer i sosialtjenesteloven og enkelte andre lover."

(Kildene inneholder ingen særskilte dommer eller ombudsmannsuttalelser som direkte tar for seg tolkningen eller terskelen for å benytte trekkadgangen i § 40).

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 40. Trekk i framtidige utbetalinger m.m

A. METADATA

Identified Topic: Trekk og tilbakebetaling av urettmessig utbetalt kvalifiseringsstønad Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Når en person har fått utbetalt høyere kvalifiseringsstønad enn det vedkommende har krav på	kan det overskytende trekkes i framtidig stønad	"Dersom en person har fått utbetalt høyere kvalifiseringsstønad enn det vedkommende har krav på, kan det overskytende trekkes i framtidig stønad."
SKJØNN	Hvis det er gitt uriktige eller fortiede opplysninger forsettlig eller grovt uaktsomt	kan det vedtas at stønaden skal betales tilbake (ved at § 23 gjelder tilsvarende)	"Dersom det er gitt uriktige opplysninger gjelder § 23 tilsvarende for kvalifiseringsstønad." (Jf. § 23: "[...] kan det vedtas at bidraget skal betales tilbake, eller at en avtale om lån eller garanti for lån skal falle bort.")

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
N/A	N/A	De forelagte kildene inneholder ingen forarbeider, rettsavgjørelser eller uttalelser fra Sivilombudet som utdyper, tolker eller korrigerer praksis knyttet til sosialtjenesteloven § 40.	N/A

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 41

A. METADATA

Identified Topic: Anvendelse av forvaltningsloven og enkeltvedtak **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen 2009 (Sosialtjenesteloven), Ot.prp.nr. 103 (2008-2009), Sivilombudets uttalelse SOM-2025-2104

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt ved anvendelse av loven	skal forvaltningsloven gjelde	"Forvaltningsloven gjelder med de særregler som er fastsatt i loven her."
PLIKT	Når det fattes avgjørelser om tildeling av sosiale tjenester	skal disse regnes som enkeltvedtak	"Avgjørelser om tildeling av sosiale tjenester skal regnes som enkeltvedtak."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Saksbehandling / Enkeltvedtak	Loven skal ikke ha en uttømmende liste over hvilke avgjørelser som utgjør enkeltvedtak; det er forvaltningslovens alminnelige regler som avgjør dette. For å unngå tvil er det likevel presisert at selve tildelingen av tjenester alltid er enkeltvedtak.	"Departementet har derfor kommet til at det bør fremgå av loven at det er forvaltningslovens regler som er bestemmende for hva som vil være enkeltvedtak etter loven. For å unngå misforståelser foreslår departementet å videreføre dagens presisering om at avgjørelser om tildeling av sosiale tjenester etter lovforslaget skal regnes som enkeltvedtak i lovforslagets § 41."
SOM-2025-2104	Saksbehandling / Private tilbydere	Tildeling av sosiale tjenester er et enkeltvedtak uavhengig av om kommunen benytter egne eller private aktører for å oppfylle tjenesten.	"Tildeling av et midlertidig botilbud etter sotjl. § 27 er derfor et enkeltvedtak etter forvaltningsloven uavhengig av om det brukes en offentlig eller privat tilbyder til å oppfylle vedtaket."

SOM-2025-2104	Saksbehandling / Gjennomføring vs. tildeling	Avgjørelser som kun gjelder den praktiske gjennomføringen av en allerede tildelt tjeneste (f.eks. bytte av botilbud), og ikke opphør av selve rettigheten, faller utenfor enkeltvedtaksbegrepet.	"Avgjørelser som gjelder gjennomføring av tjenester som allerede er tildelt, faller utenfor enkeltvedtaksbegrepet [...] Resultatet av utestengelsen er formelt sett en endring i gjennomføringen av tilbudet, og ikke et bortfall av en rettighet."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES**

LEGAL OBJECT: § 41. Anvendelse av forvaltningsloven

A. METADATA

Identified Topic: Saksbehandlingsregler / Forholdet til forvaltningsloven Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "Ot.prp. nr. 103 (2008–2009)", "Prop. 79 L (2024–2025)", "SOM-2022-1350", "SOM-2025-2104"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved saksbehandling etter sosialtjenesteloven	gjelder forvaltningsloven, med mindre loven selv oppstiller særregler	"Forvaltningsloven gjelder med de særregler som er fastsatt i loven her."
PLIKT	Når det fattes avgjørelser om tildeling av sosiale tjenester	skal avgjørelsen regnes som et enkeltvedtak	"Avgjørelser om tildeling av sosiale tjenester skal regnes som enkeltvedtak."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2025-2104 / Ot.prp. nr. 103 (2008–2009)	Rettslig karakter	Lovgiver har uttrykkelig bestemt at tildeling av sosiale tjenester er enkeltvedtak for å fjerne enhver tvil om avgjørelsens rettslige karakter.	"[T]idligere var en del uklarheter om den rettslige karakteren av enkelte av de avgjørelser som sosialtjenesten treffer."
SOM-2025-2104 / Prop. 79 L (2024–2025)	Avgrensning av vedtaksbegrepet	Avgjørelser som gjelder selve gjennomføringen eller praktiske endringer av en tjeneste som allerede er tildelt, er ikke enkeltvedtak.	"Avgjørelser som gjelder gjennomføring av tjenester som allerede er tildelt, faller utenfor enkeltvedtaksbegrepet[...]"

SOM-2025-2104	Omgjøring / Rettighetsvern	En rettighet til en sosial tjeneste består frem til tildelingsvedtaket utløper, mister aktualitet, eller formelt omgjøres etter forvaltningslovens regler.	"At tildeling av midlertidig botilbud er et enkeltvedtak betyr at mottakerens rett – og sosialtjenestens motsvarende plikt – består inntil vedtaket enten er utløpt, ikke lenger har aktualitet eller blir omgjort etter forvaltningsloven (fvl.) § 35."
SOM-2022-1350	Klagefrist	Fordi forvaltningsloven gjelder, er klagefristen på enkeltvedtak etter sosialtjenesteloven tre uker fra vedtaket er mottatt.	"Klagefristen over et enkeltvedtak etter sosialtjenesteloven er tre uker fra søkeren mottok vedtaket, og en eventuell klage skal settes frem for Nav-kontoret, jf. forvaltningsloven § 29 og § 32 første ledd bokstav a."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 42

A. METADATA

Identified Topic: Plikt til å rådføre seg med tjenestemottaker (Brukermedvirkning)

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 24 L (2020-2021), Sivilombudets uttalelse SOM-2025-2104

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved utforming av tjenestetilbudet	skal tilbudet så langt som mulig utformes i samarbeid med tjenestemottaker	"Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med tjenestemottaker."

PLIKT	Ved utforming av tjenestetilbudet	skal det legges stor vekt på hva tjenestemottakeren mener	"Det skal legges stor vekt på hva vedkommende mener."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court/Ombudsman)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Saksbehandling / Gyldighet	Kommunen må rådføre seg med søkeren før det fattes vedtak; å unnlate dette utgjør en saksbehandlingsfeil.	"Som Statens helsetilsyn skriver i sin uttalelse vil det å unnlate å rådføre seg med tjenestemottakeren før vedtak fattes være en saksbehandlingsfeil."
Prop. 24 L (2020-2021)	Saksbehandling / Vurdering	Kommunen må fastsette innholdet i vilkår og tiltak (eksempelvis språkopplæringsnivå) etter en konkret vurdering i samarbeid med tjenestemottakeren.	"...dette må vurderes konkret av kommunen, basert på samarbeid med tjenestemottakeren og i tråd med prinsippet om brukermedvirkning, jf. sosialtjenesteloven § 42."
SOM-2025-2104	Saksbehandling / Kontradiksjon	Kommunen må sikre kontradiksjon (rett til å uttale seg) ved utestengelse fra botilbud, da dette danner grunnlaget for reell brukermedvirkning ved etablering av et nytt tilbud.	"Dersom klageren hadde fått anledning til å uttale seg om saken, ville dette videre i større grad ha lagt til rette for brukermedvirkning ved etableringen av et nytt tilbud, slik sotjl. § 42 gir anvisning på."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

A. METADATA

Identified Topic: Plikt til å rådføre seg med tjenestemottaker (Brukermedvirkning)

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Sivilombudets uttalelse SOM-2025-2104

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved utforming av tjenestetilbud (inkludert individuell plan)	skal det så langt som mulig utformes i samarbeid med tjenestemottaker	"Tjenestetilbudet skal så langt som mulig utformes i samarbeid med tjenestemottaker." (se også utdypning for individuell plan i § 28 og § 33)
PLIKT	Ved utforming av tjenestetilbud	skal det legges stor vekt på tjenestemottakers mening	"Det skal legges stor vekt på hva vedkommende mener."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2025-2104	Saksbehandling / Brukermedvirkning	Kommunen må sørge for kontradiksjon i forkant (eller i etterkant ved akuttsituasjoner) av en utestengelse fra et botilbud for å ivareta plikten til brukermedvirkning ved etableringen av et nytt tilbud.	"Etter forholdene kan kontradiksjon i forbindelse med en utestengelse være nødvendig for å oppnå tilstrekkelig brukermedvirkning ved etableringen av et nytt botilbud." "Dersom klageren hadde fått anledning til å uttale seg om saken, ville dette videre i større grad ha lagt til rette for brukermedvirkning ved etableringen av et nytt tilbud, slik sotjl. § 42 gir anvisning på."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO (Forarbeider for denne spesifikke bestemmelsen er ikke inkludert i kildematerialet)

Did you find Court/Ombudsman corrections? YES (Sivilombudet har korrigert en kommunes manglende brukermedvirkning og kontradiksjon ved utestengelse fra midlertidig botilbud, ref. SOM-2025-2104)

A. METADATA

Identified Topic: Innhenting av opplysninger (Collection of information)

Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)", "Prop. 135 L (2019-2020)", "Innst. 135 L (2020-2021)", "Prop. 24 L (2020-2021)"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved innhenting av opplysninger i saker om sosiale tjenester	skal kommunen så langt som mulig innhente disse i samarbeid med tjenestemottaker eller med vedkommendes kjennskap	"Opplysninger skal så langt som mulig innhentes i samarbeid med tjenestemottaker eller slik at vedkommende har kjennskap til innhentingen."
RETT	I saker som gjelder tjenester etter loven	kan kommunen kreve opplysninger fra andre offentlige organer (samt tilsvarende private og organisasjoner)	"I saker som gjelder tjenester etter denne loven, kan kommunen kreve opplysninger fra andre offentlige organer. Like med offentlige organer regnes organisasjoner og private som utfører oppgaver for stat, fylkeskommune eller kommune."
PLIKT	Når tjenestemottaker ikke har samtykket til innhenting	skal spørsmålet om utlevering avgjøres etter avgiverorganets taushetsbestemmelser	"Har tjenestemottaker ikke samtykket i at opplysningene blir innhentet, skal spørsmålet om opplysningene kan gis uten hinder av taushetsplikt, avgjøres etter de

			taushetsbestemmelser som gjelder for avgiverorganet."
RETT	I saker som gjelder tjenester etter loven	skal kommunen ha tilgang til nødvendige opplysninger i Folkeregisteret uten hinder av taushetsplikt	"I saker som gjelder tjenester etter denne loven, skal kommunen, uten hinder av taushetsplikt, ha tilgang til nødvendige opplysninger i Folkeregisteret. Kommunen skal også ha tilgang til opplysningene i registeret i forbindelse med utredning og produksjon av statistikk."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Innst. 135 L (2020-2021) / Prop. 24 L (2020-2021)	Saksbehandling	Kommunen skal i utgangspunktet la tjenestemottakeren selv innhente opplysningene som kreves for den individuelle vurderingen.	"Utgangspunktet i sosialtjenesteloven § 43 er at tjenestemottaker selv skal innhente de opplysninger som er nødvendige for den individuelle behovsvurderingen i saken."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Saksbehandling / Formål	Saksbehandlingen skal bygge på og fremme tillit og samarbeid mellom brukeren og sosialtjenesten.	"Bakgrunnen for denne bestemmelsen er tanken om at godt sosialt arbeid forutsetter tillit og samarbeid mellom den enkelte og tjenestene."
Prop. 135 L (2019-2020)	Gjenbruk av opplysninger	Kommunen har anledning til å gjenbruke personopplysninger som er innhentet for én individuell tjeneste til å yte en annen individuell tjeneste etter loven (f.eks. gjenbruke informasjon fra en sosialhjelpssøknad til å tilby råd og veiledning).	"Personopplysninger som innhentes i henhold til § 43 for å yte tjenester etter loven, kan benyttes for å yte de individuelle tjenestene loven regulerer. [...] For eksempel skal opplysninger som er innhentet i forbindelse med en søknad om økonomisk stønad, også kunne brukes for å gi vedkommende råd og veiledning uten at dette kommer i strid med forbudet mot

viderebehandling til uforenlige formål."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 43. Innhenting av opplysninger

A. METADATA

Identified Topic: Innhenting av opplysninger og brukermedvirkning i saksbehandlingen
Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Ved innhenting av opplysninger	skal kommunen så langt som mulig innhente disse i samarbeid med tjenestemottaker, eller slik at vedkommende har kjennskap til det.	"Opplysninger skal så langt som mulig innhentes i samarbeid med tjenestemottaker eller slik at vedkommende har kjennskap til innhentingen."
SKJØNN / RETT	I saker som gjelder tjenester etter sosialtjenesteloven	kan kommunen kreve opplysninger fra andre offentlige organer (inkludert organisasjoner/private som utfører oppgaver for det offentlige).	"I saker som gjelder tjenester etter denne loven, kan kommunen kreve opplysninger fra andre offentlige organer."
PLIKT	Når tjenestemottaker ikke har samtykket i at opplysninger innhentes fra andre offentlige organer	skal spørsmålet om utlevering avgjøres etter de taushetsbestemmelser som gjelder for det avgivende organet.	"Har tjenestemottaker ikke samtykket i at opplysningene blir innhentet, skal spørsmålet om opplysningene kan gis uten hinder av taushetsplikt, avgjøres etter de taushetsbestemmelser som gjelder for avgiverorganet."
RETT	I saker som gjelder tjenester etter sosialtjenesteloven, samt utredning/statistikk	skal kommunen, uten hinder av taushetsplikt, ha tilgang til nødvendige opplysninger i Folkeregisteret.	"I saker som gjelder tjenester etter denne loven, skal kommunen, uten hinder av taushetsplikt, ha tilgang til nødvendige opplysninger i Folkeregisteret."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff]	[N/A]	Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som direkte tolker eller utdyper sosialtjenesteloven § 43.	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § [43 a]

A. METADATA

Identified Topic: Behandling av personopplysninger Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Prop. 135 L (2019-2020), Innst. 354 L (2020-2021) (jf. Prop. 108 L (2020-2021))

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right) Condition (Hvis/Når) Content (Skal/Kan) Quote (Ordlyd)

KOMPETANSE / HJEMMEL Når dette er nødvendig for utførelsen av oppgaver etter loven kan kommunen, statsforvalteren, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet behandle personopplysninger "Kommunen, statsforvalteren, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet kan behandle personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10, når dette er nødvendig for utførelsen av oppgaver etter loven her."

SKJØNN / KOMPETANSE [Ingen særskilt betingelse utover at det gjelder bestemmelsens virkeområde] kan Departementet gi forskrift "Departementet kan gi forskrift om behandlingen, blant annet om formålet med behandlingen, behandlingsansvar, hvilke typer personopplysninger som kan behandles, hvem det kan behandles personopplysninger om, registerføring og tilgang til registre."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde) Rule Type (Kategori) The Normative Content (Hva kreves?) Quote (Sitat)

Prop. 108 L (2020-2021) / Innst. 354 L (2020-2021) Virkeområde / Omfang **Hjemmelen til å behandle personopplysninger gjelder alle oppgaver forvaltningen utfører etter loven**, og er ikke begrenset til kun å gjelde behandling av de individuelle tjenestene (som

økonomisk stønad).,, "Ordlyden i bestemmelsen kan imidlertid tolkes slik at den kun gir hjemmel til behandling av personopplysninger i forbindelse med de individuelle tjenestene i sosialtjenesteloven, noe som ikke var formålet med endringen. Det foreslås derfor at det kommer klart frem at den uttrykkelig gir hjemmel for de nevnte instansene til å behandle personopplysninger når det er nødvendig for utførelsen av oppgaver etter loven."

Prop. 135 L (2019-2020) Formålsutvidelse og viderebehandling **Opplysninger som er innhentet for vurdering av én sosialtjeneste (f.eks. økonomisk stønad), kan lovlig brukes til å yte andre tjenester etter loven (f.eks. råd og veiledning) fordi alle tjenestene har samme overordnede formål.** Forutsetningen er at opplysningene er nødvendige for den konkrete oppgaven. Det er også tillatt å behandle opplysninger som mottas uoppfordret. "Noen opplysninger sendes inn uoppfordret av brukeren eller andre, og departementet forutsetter at også opplysninger avgitt på denne måten skal omfattes... Alle tjenestene i sosialtjenesteloven har samme formål ... opplysninger som er innhentet i forbindelse med en søknad om økonomisk stønad, også kunne brukes for å gi vedkommende råd og veiledning uten at dette kommer i strid med forbudet mot viderebehandling..."

Prop. 135 L (2019-2020) Samtykke som behandlingsgrunnlag **Behandlingen av personopplysningene skal som hovedregel forankres i lovhjemmelen fremfor samtykke.**, Dette skyldes det skjeve styrkeforholdet og at stønadsmottakere risikerer at stønaden reduseres dersom de ikke samtykker, noe som gjør samtykket lite egnet., "Stønadens karakter av å være det siste sikkerhetsnett i velferdsordningene, stiller krav om høy grad av tillit mellom det offentlige og tjenestemottakeren ... Departementet vurderer likevel samtykke som et lite egnet rettslig behandlingsgrunnlag for innhenting av personopplysninger ... Tjenestemottaker vil stå i et avhengighetsforhold til det offentlige og skjevheten i styrkeforholdet mellom det offentlige og personen det skal innhentes personopplysninger om, kan være stor.",

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? YES Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § [§ 43 a. Behandling av personopplysninger]

A. METADATA

Identified Topic: Behandling av personopplysninger Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN (Behandlingsgrunnlag)	Når det er "nødvendig for utførelsen av oppgaver etter loven her"	"kan behandle personopplysninger" (for kommunen, statsforvalteren, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet)	"Kommunen, statsforvalteren, Statens helsetilsyn og Arbeids- og velferdsdirektoratet kan behandle personopplysninger, herunder personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10, når dette er nødvendig for utførelsen av oppgaver etter loven her."
SKJØNN (Forskriftshjemmel)	(Ingen spesifikke vilkår angitt i lovteksten)	Departementet "kan gi forskrift om behandlingen"	"Departementet kan gi forskrift om behandlingen, blant annet om formålet med behandlingen, behandlingsansvar, hvilke typer personopplysninger som kan behandles, hvem det kan behandles personopplysninger om, registerføring og tilgang til registre."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff]	[N/A]	Kildene inneholder ingen utdrag fra forarbeider, rettspraksis eller Sivilombudet som utdyper eller tolker § 43 a.	"-"

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 44

A. METADATA

- **Identified Topic:** Taushetsplikt (Duty of confidentiality)
- **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Prop. 108 L (2016-2017), Innst. 632 L (2020-2021)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	For enhver som utfører tjeneste eller arbeid for kommunen etter denne loven	gjelder taushetsplikt etter forvaltningsloven, samt et utvidet vern av personopplysninger	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for kommunen etter denne loven, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e og 13 g." "Taushetsplikten gjelder også fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted."
SKJØNN	Når det er klart at det ikke vil skade tilliten til kommunen	kan opplysning om en tjenestemottakers oppholdssted gis ut	"Opplysning om en tjenestemottakers oppholdssted kan likevel gis når det er klart at det ikke vil skade tilliten til kommunen."

SKJØNN	Etter forespørsel fra politiet og kriminalomsorgen til bruk i deres tjeneste	kan kommunen utlevere tjenestemottakerens kontaktopplysninger og mulig oppholdssted	"Uten hinder av taushetsplikten kan kommunen etter forespørsel utlevere tjenestemottakerens kontaktopplysninger og opplysninger om mulig oppholdssted til politiet og kriminalomsorgen til bruk i deres tjeneste."
SKJØNN	Når dette er nødvendig for å fremme kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningens oppgaver	kan det gis opplysninger til andre forvaltningsorganer	"Det kan bare gis opplysninger til andre forvaltningsorganer etter forvaltningsloven § 13 b nr. 6 når dette er nødvendig for å fremme kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningens oppgaver."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Prop. 108 L (2016-2017)	Saksbehandling	En avgjørelse om utlevering av kontaktopplysninger til politiet er ikke et enkeltvedtak og kan ikke påklages, men forvaltningen har krav til å dokumentere og registrere at utleveringen har skjedd.	"Kommunens avgjørelse om utlevering av opplysninger er ikke å anse som et enkeltvedtak og kan derfor ikke påklages. Kommunen må likevel sørge for at utleveringen av opplysninger registreres tilfredsstillende."
Prop. 108 L (2016-2017)	Tolkning av vilkår	"Kontaktopplysninger" og "mulig oppholdssted" favner vidt og omfatter blant annet elektronisk adresse samt kommunens antagelser om oppholdssted, selv om informasjonen er usikker.	"Kontaktopplysninger kan for eksempel være opplysning om adresse, telefonnummer og elektronisk adresse. Opplysninger om mulig oppholdssted kan blant annet være steder hvor kommunen antar at personen kan oppholde seg, uten at dette nødvendigvis må være sikker informasjon."

Prop. 108 L (2016-2017)	Formål / Tolkningsramme	Taushetsplikten er spesielt streng i sosialtjenesten for at personer i akutt nød skal tørre å søke hjelp uten frykt for at opplysninger spres til andre etater. Unntak fra taushetsplikten skal derfor tolkes og utformes restriktivt.	"Formålet med de strenge taushetsbestemmelsene i sosialtjenesteloven er å ivareta denne funksjonen, og unngå at personer som er i en nødsituasjon skal unnlate å ta kontakt med [sosialtjenesten]"

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** (Krav til dokumentasjon og tilfredsstillende registrering ved utlevering av opplysninger, selv om det ikke er et enkeltvedtak)
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO** (Kildene inneholder ingen spesifikke korrekser fra domstol eller Sivilombudet knyttet direkte til § 44, selv om det finnes andre ombudssaker i materialet som gjelder saksbehandling etter andre paragrafer i loven).

LEGAL OBJECT: § 44. Taushetsplikt

A. METADATA

Identified Topic: Taushetsplikt i arbeids- og velferdsforvaltningen Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) LOV-2009-12-18-131

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når noen utfører tjeneste eller arbeid for kommunen etter denne loven	har vedkommende taushetsplikt (inkludert utvidet taushetsplikt for visse personopplysninger)	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for kommunen etter denne loven, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e og 13 g... Taushetsplikten gjelder også fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted."
SKJØNN / UNNTAK	Når det er klart at det ikke vil skade tilliten til kommunen	kan det likevel gis opplysning om en tjenestemottakers oppholdssted	"Opplysning om en tjenestemottakers oppholdssted kan likevel gis når det er klart at det ikke vil skade tilliten til kommunen."
PLIKT / BEGRENSNING	Når man utleverer opplysninger til andre forvaltningsorganer etter forvaltningsloven § 13 b nr. 6	kan dette bare gjøres når det er nødvendig for å fremme kommunens oppgaver etter loven	"Det kan bare gis opplysninger til andre forvaltningsorganer etter forvaltningsloven § 13 b nr. 6 når dette er nødvendig for å fremme kommunen i arbeids- og velferdsforvaltningens oppgaver."

SKJØNN / UNNTAK	Etter forespørsel fra politiet og kriminalomsorgen til bruk i deres tjeneste	kan kommunen utlevere tjenestemottakerens kontaktopplysninger og mulig oppholdssted	"Uten hinder av taushetsplikten kan kommunen etter forespørsel utlevere tjenestemottakerens kontaktopplysninger og opplysninger om mulig oppholdssted til politiet og kriminalomsorgen til bruk i deres tjeneste."
SKJØNN	Dersom et barns interesser tilsier det	kan statsforvalteren eller departementet bestemme at opplysninger skal være undergitt taushetsplikt (selv ved foreldresamtykke)	"Dersom et barns interesser tilsier det, kan statsforvalteren eller departementet bestemme at opplysninger skal være undergitt taushetsplikt, selv om foreldrene har samtykket i at de gjøres kjent."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen kilder]	[Ikke relevant]	De oppgitte kildene inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som knytter seg til tolkningen av § 44.	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 45

A. METADATA

Identified Topic: Opplysningsplikt til barnevernet Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), Innst. 87 L (2009-2010)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	I sitt arbeid for kommunen etter loven	skal man være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernet	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten."
PLIKT	Når det er grunn til å tro at et barn utsettes for alvorlig omsorgssvikt, mishandling, alvorlig fare, menneskehandel eller manglende behandling (bokstav a-e)	skal man melde fra til barnevernet uten ugrunnet opphold, uavhengig av taushetsplikten	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, skal uten hinder av taushetsplikt melde fra til barnevernstjenesten uten ugrunnet opphold når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet, utsatt for alvorlige mangler ved den daglige omsorgen eller annen alvorlig omsorgssvikt..."
PLIKT	Når det foreligger et pålegg fra barnevernstjenesten	plikter man å gi opplysninger	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, plikter også å gi opplysninger etter pålegg i samsvar med barnevernsloven § 13-4."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Tolkning	Innholdet i opplysningsplikten skal utledes fra forarbeidene til barnevernloven, ettersom bestemmelsen er en direkte videreføring av tidligere regelverk.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 8-8a. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.44 (1991–1992) Om lov om barneverntjenester del 2 punkt 3.2 og 6.4."
Innst. 87 L (2009-2010)	Saksbehandling	Saksbehandlingsregelen om opplysningsplikt til barnevernet forblir uendret	"§ 8-8a om opplysningsplikt til barnevernstjenesten er foreslått videreført i § 45."

ved overføringen til den nye sosialtjenesteloven.

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 45. Opplysningsplikt til barnevernet

A. METADATA

- **Identified Topic:** Opplysningsplikt til barnevernet (Oppmerksomhetsplikt, meldeplikt og opplysningsplikt)
- **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	I arbeidet (generelt for enhver som utfører tjeneste/arbeid etter loven)	skal være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, skal i sitt arbeid være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barnevernstjenesten."
PLIKT	Når det er "grunn til å tro" at barn utsettes for mishandling/alvorlig omsorgssvikt, alvorlig sykdom/skade uten behandling, utsetter seg selv for alvorlig fare (rus/lovbrudd), menneskehandel, m.m.	skal melde fra til barnevernstjenesten (uten hinder av taushetsplikt og uten ugrunnet opphold)	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, skal uten hinder av taushetsplikt melde fra til barnevernstjenesten uten ugrunnet opphold a. når det er grunn til å tro at et barn blir eller vil bli mishandlet... [osv. frem til bokstav e]"
PLIKT	Etter pålegg i samsvar med barnevernsloven § 13-4	plikter å gi opplysninger	"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven, plikter også å gi opplysninger etter pålegg i samsvar med barnevernsloven § 13-4."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Ingen treff	-	Kildematerialet inneholder verken forarbeider, rettspraksis eller Sivilombudsuttalelser som omhandler eller tolker sosialtjenesteloven § 45.	-

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 46

A. METADATA

- **Identified Topic:** Folkevalgt organs sammensetning i enkeltsaker
- **Source Anchors:** "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)", "Ot.prp.nr.103 (2008-2009)"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	"Dersom et folkevalgt organ etter kommunestyrets beslutning skal behandle saker vedrørende enkeltpersoner etter denne lov"	"skal organet ha tre til fem medlemmer."	"Dersom et folkevalgt organ etter kommunestyrets beslutning skal behandle saker vedrørende enkeltpersoner etter denne lov, skal organet ha tre til fem medlemmer."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Ot.prp.nr.103 (2008-2009)	Lovtolkning / Historikk	Regelen er en direkte videreføring av den tidligere sosialtjenesteloven fra 1991 (§ 8-5a), og det nærmere innholdet og forståelsen av regelen må utledes fra eldre lovforarbeider.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 8-5a. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.59 (1992–1993) Tilpasning av særlovgivningen til ny kommunelov og Ot.prp.nr.54 (2001-2002) (Forenkling av statlig regelverk rettet mot kommunesektoren m.v.)."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** (The provided preparatory works merely refer to older, unprovided documents for the detailed procedural content).
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 46. Folkevalgt organs sammensetning i enkeltsaker

A. METADATA

Identified Topic: Folkevalgt organs sammensetning i enkeltsaker / Saksbehandling **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Dersom et folkevalgt organ etter kommunestyrets beslutning skal behandle saker vedrørende enkeltpersoner etter denne lov	skal organet ha tre til fem medlemmer	"Dersom et folkevalgt organ etter kommunestyrets beslutning skal behandle saker vedrørende enkeltpersoner etter denne lov, skal organet ha tre til fem medlemmer."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen relevante kilder i materialet]	-	-	-

D. SILENCE CHECK

- **Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works?** NO
- **Did you find Court/Ombudsman corrections?** NO

LEGAL OBJECT: § 47

A. METADATA

- **Identified Topic:** Klage over kommunens vedtak (Klageadgang)
- **Source Anchors:** "Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)", "Ot.prp.nr.103 (2008-2009)", "Sivilombudets uttalelse SOM-2022-1350"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Ved "Enkeltvedtak som kommunen har truffet etter denne loven"	"kan [vedtaket] påklages til statsforvalteren"	"Enkeltvedtak som kommunen har truffet etter denne loven, kan påklages til statsforvalteren."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr.103 (2008-2009)	Historikk / Lovtolkning	Bestemmelsen om klageadgang er en direkte videreføring av den tidligere sosialtjenesteloven fra 1991, og det nærmere materielle innholdet om klagebehandling bygger på eldre forarbeider fra 1990-1991.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 8-6 første ledd. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 8.7 og merknader til de enkelte paragrafer."
SOM-2022-1350	Saksbehandling / Rolleklarhet	Statsforvalteren må aktivt avklare og undersøke om en henvendelse fra en borger er ment som en formell klage på et enkeltvedtak etter § 47, i motsetning til bare å behandle den utelukkende som en anmodning om tilsyn etter § 9.	"Det har derfor stor betydning for den enkelte om en henvendelse utelukkende behandles i tilsynssaks-sporet, eller også følges opp som en klage på et vedtak om økonomisk sosialhjelp... [Det er viktig] å avklare om en henvendelse til Statsforvalteren skal forstås som en klage over et enkeltvedtak."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** (The provided preparatory works merely refer back to older, unprovided documents from 1990-1991 for the detailed procedural content).
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (Sivilombudet in SOM-2022-1350 explicitly corrects Statsforvalteren for failing to identify and treat a grievance properly as an appeal under § 47).

A. METADATA

Identified Topic: Klage over kommunens vedtak (Klageadgang og klageinstans)

Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009", "SOM-2022-1350", "SOM-2024-5413"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Når kommunen har truffet et enkeltvedtak etter loven	kan parten påklage vedtaket til statsforvalteren	"Enkeltvedtak som kommunen har truffet etter denne loven, kan påklages til statsforvalteren."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Sivilombudet (SOM-2022-1350)	Saksbehandling / Veiledningsplikt	Statsforvalteren må aktivt undersøke om en uklar henvendelse er ment som en formell klage på et enkeltvedtak etter § 47, fordi borgerne ofte ikke kjenner til skillet mellom klage- og tilsynssporet.	"I en slik situasjon [...] mener ombudet at Statsforvalteren i det minste burde ha undersøkt med klageren om henvendelsen også var ment som en klage over avslaget."
Sivilombudet (SOM-2024-5413)	Virkeområde (Enkeltvedtak)	Avgjørelser om blant annet stønad til livsopphold (§ 18) og stønad i særlige tilfeller (§ 19) utgjør enkeltvedtak som utløser klageretten til Statsforvalteren.	"Avgjørelse etter disse bestemmelsene er enkeltvedtak, som kan påklages til statsforvalteren, jf. sosialtjenesteloven § 47."
Sivilombudet (SOM-2022-1350)	Prosess / Klagefrist	En klage over et enkeltvedtak må fremsettes innen tre uker, og skal formelt settes frem for Nav-kontoret (underinstansen).	"Klagefristen over et enkeltvedtak etter sosialtjenesteloven er tre uker fra søkeren mottok vedtaket, og en eventuell klage skal settes frem for Nav-kontoret, jf. forvaltningsloven § 29 og § 32 første ledd bokstav a."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** (The provided sources do not include explicit procedural requirements for § 47 from the preparatory works, only statements from the Ombudsman).

Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES** (The Ombudsman explicitly corrected a Statsforvalter for only opening a supervision case (tilsynssak) instead of clarifying if the user intended to formally appeal the decision under § 47,).

LEGAL OBJECT: § 48

A. METADATA

Identified Topic: Statsforvalterens kompetanse i klagesaker / Prøving av fritt skjønn

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009), SOM-2022-1350, SOM-2022-5784, SOM-2024-5413

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	Ved klagebehandling	kan statsforvalteren prøve alle sider av vedtaket	"Statsforvalteren kan prøve alle sider av vedtaket."
SKJØNN (BEGRENSNING)	Når det gjelder prøvingen av det frie skjønn	kan statsforvalteren likevel bare endre vedtaket når skjønnet er åpenbart urimelig	"Når det gjelder prøvingen av det frie skjønn, kan statsforvalteren likevel bare endre vedtaket når skjønnet er åpenbart urimelig."

SKJØNN	Dersom et vedtak som gir klageren medhold, ikke kan settes i verk straks	kan statsforvalteren bestemme at det straks skal settes i verk midlertidige tiltak	"Dersom et vedtak som gir klageren medhold, ikke kan settes i verk straks, kan statsforvalteren bestemme at det straks skal settes i verk midlertidige tiltak som skal dekke et øyeblikkelig behov."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Lovlighetskontroll	Statsforvalteren har kompetanse til å oppheve/omgjøre vedtak ved saksbehandlingsfeil, feil lovtolkning, feil faktum, usaklig forskjellsbehandling eller for lavt stønadsnivå.	"Lovstridige vedtak er vedtak hvor sosialtjenesten har tolket loven feil, begått saksbehandlingsfeil, misbrukt sin myndighet for eksempel ved usakelig forskjellsbehandling av søkere, bedømt faktum feil eller tilkjent ytelser eller tjenester på et nivå som ligger under en forsvarlig minstestandard."
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Prøving av skjønn	Hensiktsmessighetsskjønnet (vurdering av art, nivå og vilkår) kan kun overprøves dersom det er åpenbart urimelig.	"Sosialtjenestens hensiktsmessighetsskjønn (i hovedsak vurderingen av nivået og arten av ytelsene, samt bruk av vilkår) kan fylkesmannen kun overprøve i den grad det fremstår som åpenbart urimelig."

SOM-2022-5784	Tilsynets plikter (Prøvingskompetanse)	Statsforvalteren har både en rett og en plikt til å prøve om det foreligger relevante saksbehandlingsfeil, feil lovforståelse eller faktiske feil.	"Statsforvalteren har dermed både en rett og plikt til å prøve om det foreligger feil ved saksbehandlingen som kan ha hatt betydning for resultatet, om lovens bestemmelser er riktig forstått og om det foreligger feil i beskrivelsen av faktiske forhold."
SOM-2024-5413	Prøving av skjønn	Statsforvalteren har en plikt til å faktisk foreta en vurdering av om kommunens utøvelse av fritt skjønn har vært "åpenbart urimelig", og kan ikke nøye seg med å sjekke om kommunen har vurdert relevante hensyn.	"Ombudet er enig i at Statsforvalteren skulle ha vurdert om det var åpenbart urimelig å ikke dekke lagerleie, jf. sosialtjenesteloven § 48."
SOM-2022-5784	Prøving av skjønn (Refusjon)	Beslutningen om kommunen skal benytte sin rett til refusjon er underlagt fritt skjønn, og kan kun omgjøres om den er åpenbart urimelig.	"Om adgangen til å kreve refusjon etter sosialtjl. § 26 skal benyttes eller ikke, kan statsforvalteren bare overprøve dersom vedtaket er «åpenbart urimelig»."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **YES** Did you find Court/Ombudsman corrections? **YES**

LEGAL OBJECT: § 48. Statsforvalterens kompetanse i klagesaker

A. METADATA

Identified Topic: Statsforvalterens kompetanse og prøvingsrett i klagesaker etter sosialtjenesteloven Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Sivilombudets uttalelser (SOM-2022-5784, SOM-2024-5413)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT	I klagesaker	kan statsforvalteren prøve alle sider av vedtaket	"Statsforvalteren kan prøve alle sider av vedtaket."
BEGRENSNING	Når det gjelder prøvingen av det frie skjønn	kan statsforvalteren likevel bare endre vedtaket når skjønnet er åpenbart urimelig	"Når det gjelder prøvingen av det frie skjønn, kan statsforvalteren likevel bare endre vedtaket når skjønnet er åpenbart urimelig."
SKJØNN	Dersom et vedtak som gir klageren medhold, ikke kan settes i verk straks	kan statsforvalteren bestemme at det straks skal settes i verk midlertidige tiltak	"Dersom et vedtak som gir klageren medhold, ikke kan settes i verk straks, kan statsforvalteren bestemme at det straks skal settes i verk midlertidige tiltak som skal dekke et øyeblikkelig behov."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
SOM-2022-5784	Prøvingsplikt	Statsforvalteren har plikt til å prøve lovforståelse, faktagrunnlag og eventuelle saksbehandlingsfeil.	"Statsforvalteren har dermed både en rett og plikt til å prøve om det foreligger feil ved saksbehandlingen som kan ha hatt betydning for resultatet, om lovens bestemmelser er riktig forstått og om det foreligger feil i beskrivelsen av faktiske forhold."

SOM-2024-5413	Skjønnsprøving	Statsforvalteren må foreta en konkret og selvstendig vurdering av om resultatet av kommunens frie skjønn faktisk er "åpenbart urimelig", og kan ikke nøye seg med kun å kontrollere om kommunen har vurdert relevante hensyn.	"Statsforvalteren har gjort en kontroll av om Nav-kontoret hadde vurdert relevante hensyn etter loven, men har svart at det ikke er foretatt en vurdering av om det var «åpenbart urimelig» [...] Ombudet er enig i at Statsforvalteren skulle ha vurdert om det var åpenbart urimelig..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? YES

LEGAL OBJECT: § 49

A. METADATA

Identified Topic: Avgjørelse av tvister mellom kommuner (Tvist om ansvarsforhold) Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	**Condition (Hvis/Når)**	**Content (Skal/Kan)**	**Quote (Ordlyd)**
RETT	"Oppstår det tvist mellom kommuner om ansvar etter § 3"	"kan kommunene kreve at statsforvalteren avgjør tvisten"	"Oppstår det tvist mellom kommuner om ansvar etter § 3, kan kommunene kreve at statsforvalteren avgjør tvisten."
SKJØNN (Kompetanse)	Uten særskilt vilkår (generell forskriftshjemmel)	"kan [Departementet] gi nærmere regler"	"Departementet kan gi nærmere regler om behandlingsmåten."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Tolkningsgrunnlag / Kontinuitet	Bestemmelsen viderefører tidligere rettstilstand fullt ut, og tolkningen av tvisteløsningsmekanismen skal forankres i forarbeidene til den gamle sosialtjenesteloven fra 1991.	"Bestemmelsen er en videreføring av sosialtjenesteloven § 10-3. Det nærmere innhold av bestemmelsen framgår av Ot.prp.nr.29 (1990–1991) Om lov om sosiale tjenester m.v. punkt 10.3 og merknader til de enkelte paragrafer."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 49. Avgjørelse av tvister

A. METADATA

Identified Topic: Avgjørelse av tvister (ansvarsfordeling mellom kommuner) Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
RETT / SKJØNN	Når det oppstår tvist mellom kommuner om ansvar etter § 3	kan kommunene kreve at statsforvalteren avgjør tvisten	"Oppstår det tvist mellom kommuner om ansvar etter § 3, kan kommunene kreve at statsforvalteren avgjør tvisten."
SKJØNN	Generell forskriftshjemmel for departementet	kan gi nærmere regler	"Departementet kan gi nærmere regler om behandlingsmåten."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ingen treff i kildene	-	Kildematerialet inneholder ingen dommer, ombudssaker eller forarbeider som spesifikt tolker utøvelsen av sosialtjenesteloven § 49.	-

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 49 a

A. METADATA

Identified Topic: Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig (Gjennomføringsplikt for kommunen tross ugyldighet)

Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven) 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når et statlig forvaltningsorgan fatter et vedtak som gir en privat part rett til tjenester, selv om kommunen får vedtaket kjent ugyldig gjennom søksmål (etter tvisteloven § 1-4 a)	må kommunen oppfylle vedtaket	"En kommune må oppfylle et vedtak fra et statlig forvaltningsorgan som gir en privat part rett til tjenester etter loven her, selv om kommunen får vedtaket kjent ugyldig gjennom søksmål etter tvisteloven § 1-4 a."
SKJØNN (Begrensning av omgjøringsadgang)	Når et vedtak er kjent ugyldig etter søksmål fra kommunen, og ugyldigheten skyldes at den private parten (eller noen på dennes vegne) forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller holdt tilbake opplysninger	kan vedtaket bare da omgjøres til skade for den private parten	"Vedtak kan i tilfeller som nevnt i første punktum bare omgjøres til skade for den private parten etter forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c dersom det er ugyldig fordi den private parten, eller noen som handlet på den private partens vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller holdt tilbake opplysninger."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som omtaler eller tolker § 49 a.

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[Ingen treff]	Kildene inneholder ikke utdypende tolkninger av denne bestemmelsen.	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 49 a. Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig

A. METADATA

Identified Topic: Oppfyllelse av statlige vedtak ved ugyldighetssøksmål (Kommunes søksmålsadgang/oppfyllelsesplikt)

Source Anchors: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven 2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Når et statlig forvaltningsorgan har truffet et vedtak som gir en privat part rett til tjenester, selv om kommunen får vedtaket kjent ugyldig gjennom søksmål (etter tvisteloven § 1-4 a)	må kommunen oppfylle vedtaket overfor den private parten	"En kommune må oppfylle et vedtak fra et statlig forvaltningsorgan som gir en privat part rett til tjenester etter loven her, selv om kommunen får vedtaket kjent ugyldig gjennom søksmål etter tvisteloven § 1-4 a."
SKJØNN / PLIKT (Unntak/Begrensning i omgjøringsadgang)	Bare dersom vedtaket er ugyldig fordi den private parten, eller noen som handlet på dennes vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller holdt tilbake opplysninger	kan vedtaket omgjøres til skade for den private parten etter forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c	"Vedtak kan i tilfeller som nevnt i første punktum bare omgjøres til skade for den private parten etter forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c dersom det er ugyldig fordi den private parten, eller noen som handlet på den private partens vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller holdt tilbake opplysninger."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

(Note: De vedlagte kildene inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller uttalelser fra Sivilombudet som spesifikt omhandler tolkningen av sosialtjenesteloven § 49 a. Kildene fra domstolene og Sivilombudet omhandler andre paragrafer i loven, som §§ 18, 26, 27 og 29).

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[N/A]	[Kildematerialet inneholder ingen dypdykk i denne spesifikke bestemmelsen]	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 50 [Lovens ikrafttredelse]

A. METADATA

- **Identified Topic:** Lovens ikrafttredelse (Entry into force)
- **Source Anchors:** Sosialtjenesteloven 2009, Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
PLIKT	Generelt for loven	Kongen skal bestemme tidspunktet for ikrafttredelse	"Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer."
PLIKT	I en overgangsfase før 1. januar 2010	trer reglene for kvalifiseringsprogram og -stønad i kraft når kommunen inngår avtale om og etablerer felles lokalt kontor (NAV-kontor)	"Lovens bestemmelser om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad gjelder for den enkelte kommunen fra det tidspunktet det er inngått avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunen etter arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 13 og 14, og felles lokalt kontor er etablert."

PLIKT	Fra 1. januar 2010	gjelder reglene om kvalifiseringsprogram og -stønad ufravikelig for alle kommuner	"Fra 1. januar 2010 gjelder bestemmelsene for alle landets kommuner."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp.nr. 103 (2008-2009)	Ikrafttredelse (Kvalifiseringsprogram)	Uavhengig av om kommunen har opprettet et felles NAV-kontor, gjelder reglene om kvalifiseringsprogram og -stønad for absolutt alle kommuner fra og med 1. januar 2010.	"Av annet ledd framgår det at reglene om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad skal gjelde for alle kommuner fra 1. januar 2010."
Fotnote til § 50	Ikrafttredelse (Generelt)	Loven trådte i kraft 1. januar 2010, i henhold til Kongelig resolusjon.	"Fra 1 jan 2010 iflg. res. 18 des 2009 nr. 1584."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 50 [Lovens ikrafttredelse]

A. METADATA

Identified Topic: Lovens ikrafttredelse og overgangsordning for kvalifiseringsprogram

Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	For lovens generelle ikrafttredelse	bestemmer Kongen tidspunktet	"Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer."
PLIKT	Før 1. januar 2010	gjelder reglene om kvalifiseringsprogram og -stønad fra tidspunktet kommunen og Arbeids- og velferdsetaten har inngått avtale og etablert felles lokalt kontor	"Lovens bestemmelser om kvalifiseringsprogram og kvalifiseringsstønad gjelder for den enkelte kommunen fra det tidspunktet det er inngått avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og kommunen etter arbeids- og velferdsforvaltningsloven §§ 13 og 14, og felles lokalt kontor er etablert."
PLIKT	Fra 1. januar 2010	gjelder reglene om kvalifiseringsprogram og -stønad for samtlige kommuner uansett	"Fra 1. januar 2010 gjelder bestemmelsene for alle landets kommuner."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen kilder funnet]	[Ingen]	Kildematerialet inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som utdyper § 50.	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**

Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 51

A. METADATA

- **Identified Topic:** Overgangsbestemmelser
- **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven) 2009, Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN / KOMPETANSE	For vedtak som er truffet etter lover som blir opphevet, og for saker som er under behandling etter disse	kan Kongen gi forskrifter om lovens anvendelse	"Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse for vedtak som er truffet etter lover som blir opphevet ved denne loven, og om saker som er under behandling etter disse lovene."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
Ot.prp. nr. 103 (2008-2009)	Forskriftshjemmel / Ikrafttredelse	Behovet for å fastsette overgangsforskrifter skal vurderes i forbindelse med at loven trer i kraft.	"Bestemmelsen gir hjemmel for å gi forskrifter om lovens anvendelse for vedtak som er truffet etter lover som blir opphevet ved loven. Behovet for å gi forskrifter vil bli vurdert i forbindelse med lovens ikrafttredelse."

D. SILENCE CHECK

- Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO**
- Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § [§ 51.Overgangsbestemmelser]

A. METADATA

Identified Topic: "Overgangsbestemmelser"

Source Anchors: "Sosialtjenesteloven 2009"

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	For vedtak som er truffet etter lover som blir opphevet ved denne loven, og om saker som er under behandling etter disse lovene	kan Kongen gi forskrifter om lovens anvendelse	"Kongen kan gi forskrifter om lovens anvendelse for vedtak som er truffet etter lover som blir opphevet ved denne loven, og om saker som er under behandling etter disse lovene."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[Ingen treff]	[Ingen treff]	[Ingen treff]

(Kildematerialet inneholder ingen forarbeidsuttalelser, rettspraksis eller ombudsuttalelser som direkte utdyper eller tolker sosialtjenesteloven § 51).

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO

LEGAL OBJECT: § 51 a. Forskrifter om unntak ved allmennfarlig smittsom sykdom mv.

A. METADATA

Identified Topic: Midlertidige unntaksforskrifter ved allmennfarlig smittsom sykdom **Source Anchors:** Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen 2009 (sosialtjenesteloven) § 51 a, Prop. 72 L (2019-2020), Prop. 87 L (2021-2022).

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom	kan departementet gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene om vilkår for økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram	"Bestemmelsen i denne paragrafen gjelder ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom. Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene i § 20, § 20 a og §§ 29 til 40."
SKJØNN	[Under de samme forhold som ovenfor]	kan departementet gi forskrift om unntak fra refusjonsbestemmelsene	"Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsen i § 26 om refusjon i ytelser fra folketrygden m.m."

(Merk: Paragrafen hadde opprinnelig et fjerde ledd om unntak fra økonomisk behovsprøving for selvstendig næringsdrivende og frilansere, men dette ble opphevet ved lov i 2022).

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)

Prop. 72 L (2019-2020)	Forskriftsinnhold (Kvalifiseringsprogram)	Departementet kan benytte forskriftshjemmelen til å tillate permisjon med opprettholdt kvalifiseringsstønad for deltakere som forhindres fra å møte opp i programmet grunnet pandemirestriksjoner.	"Det skal i midlertidig forskrift blant annet kunne gis regler om permisjon med rett til løpende kvalifiseringsstønad, så lenge deltakelse i program ikke er mulig som følge av utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom."
Prop. 72 L (2019-2020)	Grunnprinsipp (Dobbel ytelse)	Selv om departementet benytter hjemmelen til å gjøre unntak fra Navs adgang til refusjon, gjelder fortsatt prinsippet om at man ikke skal få dobbel dekning for samme inntektstap.	"Ved et eventuelt unntak fra bestemmelsen, skal det fortsatt legges til grunn at en person ikke skal kunne motta to ytelser som skal dekke det samme inntektstapet."
Prop. 87 L (2021-2022)	Opphevelse (Behovsprøving)	Hjemmelen for å gi sosialhjelp til frilansere og næringsdrivende uten behovsprøving er opphevet fordi den aldri ble brukt; andre kompensasjonsordninger dekket behovet.	"Forskriftshjemmelen i sosialtjenesteloven ble imidlertid aldri tatt i bruk, da man isteden fikk på plass en egen kompensasjonsordning for selvstendig næringsdrivende. Departementet mener at det ikke er behov for å ha en egen forskriftshjemmel avgrenset til denne gruppen."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? **NO** Did you find Court/Ombudsman corrections? **NO**

LEGAL OBJECT: § 51 a. Forskrifter om unntak ved allmennfarlig smittsom sykdom mv.

A. METADATA

Identified Topic: Forskriftskompetanse ved allmennfarlig smittsom sykdom (Unntakshjemmel)

Source Anchors: Sosialtjenesteloven 2009

B. THE "HARD LAW" (Statutory Text)

Type (Duty/Right)	Condition (Hvis/Når)	Content (Skal/Kan)	Quote (Ordlyd)
SKJØNN	Når det er utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom	kan Departementet gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene i § 20, § 20 a og §§ 29 til 40	"Bestemmelsen i denne paragrafen gjelder ved utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom. Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsene i § 20, § 20 a og §§ 29 til 40."
SKJØNN	Når det er utbrudd eller fare for utbrudd av allmennfarlig smittsom sykdom	kan Departementet gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsen i § 26	"Departementet kan gi forskrift om midlertidige unntak fra bestemmelsen i § 26 om refusjon i ytelser fra folketrygden m.m."

C. THE "DEEP LAW" (Preparatory Works & Court)

Source (Kilde)	Rule Type (Kategori)	The Normative Content (Hva kreves?)	Quote (Sitat)
[Ingen treff i kildene]	[N/A]	[De oppgitte kildene inneholder ingen forarbeider, rettspraksis eller ombudsuttalelser som knytter seg til § 51 a.]	"..."

D. SILENCE CHECK

Did you find explicit Procedural Requirements in Prep Works? NO

Did you find Court/Ombudsman corrections? NO